

**L' DE L'ECONOMIA
SOCIAL I
SOLIDÀRIA
ALS MUNICIPIS.
VOL. II.**

SETEMBRE DE 2023

AUTORIA I PRODUCCIÓ: Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària (XMESS)

AMB LA COL-LABORACIÓ DE: Ajuntaments d'Amposta, Badalona, Barcelona, Cabrils, Cardedeu, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Lleida, Manlleu, Manresa, Mataró, Mediona, Montornès del Vallès, Palau-solità i Plegamans, Ripollet, Salt, Terrassa, Valls i Vilanova i la Geltrú.

COORDINACIÓ, REDACCIÓ I REVISIÓ LINGÜÍSTICA: Escamot SCCL, Direcció de Serveis d'Economia Social i Solidària i Alimentació Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona i Coordinació de la XMESS

DISSENY I MAQUETACIÓ: Waitala, www.waitala.com

XMESS

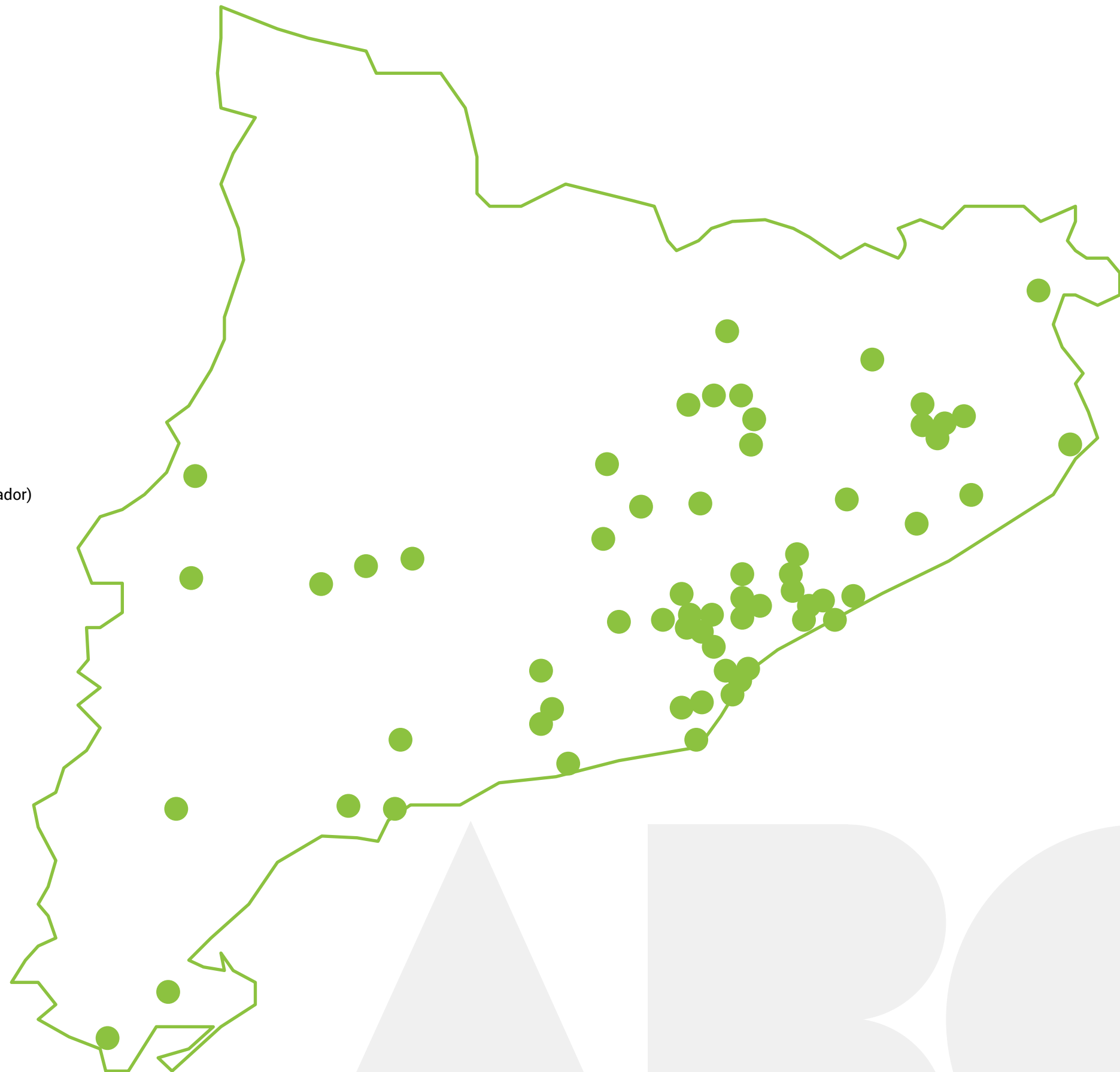
Plaça Sant Jaume 1, Edifici Palau
08002 Barcelona

Tel. 93 401 20 42

info@xmess.cat/presidencial@xmess.cat

www.xmess.cat

Algerri
Amposta
Arbúcies
Arenys de Munt
Argentona
Artés
Badalona
Barcelona
Bellpuig
Cabrils
Cardedeu
Castellar del Vallès
Castelló d'Empúries
Celrà
Cerdanyola del Vallès
Cervera
Collbató
Cornellà del Llobregat
Girona
Gironès (Consell Comarcal)
Granollers
L'Hospitalet de Llobregat
Llagostera
Lleida
Maçanet de la Selva
Manlleu
Manresa (municipi col·laborador)
Mataró
Mediona
Mieres
Moia
Montornès del Vallès
Móra la Nova
Navàs
Palafrugell
Palau-solità i Plegamans
Prat de Llobregat
Prats del Lluçanès
Reus
Ripoll
Ripollet
Sabadell
Salt
Sant Adrià de Besòs
Sant Antoni de Vilamajor
Sant Quirze del Vallès
Sta. Coloma de Gramenet
Sta. Margarida i els Monjos
Sta. Perpètua de Mogoda
Sarrià de Ter
Sobremunt
Tarragona
Tàrraga
Terrassa
Torelló
Ulldecona
Valls
Vic
Vilafranca del Penedès
Vilanova i la Geltrú
Vilassar de Dalt

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ 04

LA XMESS, EINA ÚTIL DE PRESENT I FUTUR DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES LOCALS D'IMPULS DE L'ESS 06

EXPERIÈNCIES MUNICIPALS D'ESS 11

ACCIONS DE CONEIXEMENT I PLANIFICACIÓ 12

- 01 Elaboració del pla d'impuls de l'Economia Social i Solidària a Manresa 2022-2025 (Ajuntament de Manresa) 12
- 02 Equip de treball transversal en Economia Social i Solidària (Ajuntament de Vilanova i la Geltrú) 14
- 03 Marca Terrassa Responsable (Ajuntament de Terrassa) 16
- 04 Pla estratègic de l'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Mataró) 18
- 05 Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Terrassa) 21

ACCIONS NORMATIVES 23

- 06 Compra i Contractació Pública Responsable (Ajuntament de Terrassa) 23
- 07 Contracte públic responsable d'explotació del bar/restaurant Cafè Nou de Mataró (Ajuntament de Mataró) 25
- 08 Enfortiment de criteris transversals, i específicament el criteri Ecosocial, a les subvencions municipals (Ajuntament de Barcelona) 27

ACCIONS DE FERTILITZACIÓ 30

- 09 Catàleg d'activitats educatives pels centres educatius (Ajuntament de Manlleu) 30
- 10 Comunalitat urbana "La Descomunal" (Ajuntament de Lleida) 32
- 11 Conveni educatiu de promoció i formació d'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Terrassa) 35
- 12 Mentoria Sociolaboral (Ajuntament de Lleida) 37
- 13 Programa de foment de l'emprenedoria als centres educatius (Ajuntament de Lleida) 38

ACCIONS D'IMPULS 41

Sensibilització 41

- 14 Comunicació de les polítiques públiques d'impuls de l'ESS (Ajuntament de Barcelona) 41
- 15 Donem a conèixer l'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Badalona) 42
- 16 Fira de Consum Responsable i Economia Social i Solidària (Ajuntament de Barcelona) 44
- 17 IV Fira d'ESS (2021) Tema central Economia Feminista i les Cures (Ajuntament de Montornès del Vallès) 46
- 18 Fira d'ESS (2022) Tema central "Cuidem a les persones que cuiden" (Ajuntament de Montornès del Vallès) 48
- 19 Mapa de Consum Responsable (Ajuntament de Vilanova i la Geltrú) 50
- 20 Terrassa Cooperativa i Fira de l'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Terrassa) 52

Suport a la creació, la consolidació i el creixement 54

- 21 Certificat de professionalitat en atenció a persones amb dependència (Ajuntament de Salt) 54
- 22 Consolidant l'Economia Social i Solidària a L'Hospitalet (Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat) 56

- 23 Convocatòria d'ajuts reintegrables o "microcrèdits" per afavorir la liquiditat, la reconversió i l'adaptació d'empreses existents i per l'impuls de l'emprenedoria (Ajuntament de Cabrils) 58

- 24 DIGITESST: una brúixola per impulsar el salt d'escala digital d'organitzacions de l'Economia Social i Solidària (Ajuntament de Barcelona) 60

- 25 Emprensosocial: Llançadora de Projectes (Ajuntament de Palau solità i Plegamans) 62

- 26 ENFORTIM l'ESS. Subvencions per enfortir l'Economia Social i Solidària de Barcelona (Ajuntament de Barcelona) 64

- 27 Fem Coop (Ajuntament de Lleida) 66

- 28 Fons de Crèdit per projectes d'ESS (Ajuntament de Mataró) 68

- 29 InnoBa. Els projectes de Formació (a mida, presencial i online) i la divulgació (Ajuntament de Barcelona) 70

- 30 Instruments financers per l'ESS de Barcelona. Fons de crèdits conveniats amb les finances ètiques (Ajuntament de Barcelona) 72

- 31 Qsir i Saltar: formació per a la reactivació del sector tèxtil al municipi de Salt (Ajuntament de Salt) 74

- 32 Responsabilitat Social en l'empresa simulada (Institut Municipal d'Ocupació Salvador Seguí -IMO. Ajuntament de Lleida) 78

- 33 Sessió informativa per a persones emprenedores impulsada per IMDL-Vallsgenera (Ajuntament de Valls) 80

Projectes emblemàtics 82

- 34 Equipaments i instruments Estratègics per l'ESS: Bloc 4 BCN i d'altres (Ajuntament de Barcelona) 82

- 35 InnoBa, l'equipament per impulsar l'ESS i la innovació socio-econòmica a Barcelona (Ajuntament de Barcelona) 84

- 36 Moneda Social de Vilanova i La Geltrú, La Turuta (Ajuntament de Vilanova i la Geltrú) 86

- 37 Punt ESS Cardedeu (Ajuntament de Cardedeu) 88

ACCIONS D'ÚS 90

- 38 Acompanyament integral a les comunitats de veïns per a l'autogeneració col·lectiva d'electricitat verda (Ajuntament de Lleida) 90

- 39 Capacitació especialitzada en gestió de comunitats energètiques locals (Ajuntament de Lleida) 92

- 40 Comunitat Energètica Local (CEL) de Mediona (Ajuntament de Mediona) 94

- 41 Cotxe elèctric compartit amb Som Mobilitat per a desplaçaments tècnics (Ajuntament d'Amposta) 96

- 42 Desenvolupament Local i la crisi de les Cures. El programa Treball als Barris (Ajuntament de Montornès del Vallès) 98

- 43 Habitatge cooperatiu en Cessió d'ús (Ajuntament de Barcelona) 100

- 44 Hort Social i Comunitari "Lo Tros" (Ajuntament d'Amposta) 102

- 45 Horts urbans ecològics de Vilanova i la Geltrú (Ajuntament de Vilanova i la Geltrú) 105

- 46 La Mimosa, consum agroecològic inclusiu (Ajuntament de Granollers) 106

- 47 Mediona et cuida (Ajuntament de Mediona) 108

- 48 RIPOLLET PEDALA – Foment de la mobilitat sostenible en bicicleta (Ajuntament de Ripollet) 110

- 49 Servei d'acollida a les activitats municipals per facilitar la conciliació personal i familiar (Ajuntament de Montornès del Vallès) 112

- 50 Taller d'autocura per a dones que fan treballs de cures (Ajuntament de Montornès del Vallès) 114

- 51 Viver Agricultors de Rufeia (Ajuntament de Lleida) 116

INTRODUCCIÓ

UN REFLEX DE LA XMESS: UN INSTRUMENT ÚTIL PER A LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES LOCALS

Teniu davant vostre el segon volum de la Guia *L'ABC de l'Economia Social i Solidària als Municipis*, un instrument per a les administracions públiques locals que va veure la llum l'any 2019 i que, coincidint amb el final del segon mandat de la XMESS, hem volgut fer créixer amb cinquanta-noves experiències. No hi són totes, en són moltes més, són centenars les experiències materialitzades pels diferents membres de la nostra associació, però aquest segon volum de la Guia vol ser un tastet del que s'ha fet en clau local durant els darrers quatre anys. Un tastet que respon a un triple objectiu:

- 1) Mostrar la transversalitat de les Polítiques Públiques d'ESS.
- 2) Posar en valor el que s'està fent en matèria d'ESS als municipis i ens locals que formem part de la XMESS.
- 3) Inspirar noves Polítiques Públiques locals en la matèria, tant als ens locals que ja en desenvolupen com a aquells que tenen la voluntat de fer-ho.

Volem que aquesta Guia sigui un instrument útil, un instrument que serveixi per anar construint les polítiques públiques locals en matèria d'ESS. Un ABC divers, com és diversa la realitat dels nostres municipis i ajuntaments, comarques i consells comarcals, diversos en població, en dimensió territorial i de les seves administracions públiques, en activitat econòmica i recursos, en orientació política dels seus governs.

Presentem cinquanta-noves experiències pensades per donar resposta a necessitats, de persones, de col·lectius, del mateix ecosistema de l'ESS. Algunes són experiències ja contrastades, que es venen impulsant des de les diferents polítiques públiques d'ESS (per exemple informació i formació sobre la fórmula cooperativa als serveis d'emprenedoria dels diferents ajuntaments, campanyes de sensibilització ciutadana vers un canvi de model, Fires...), d'altres són experiències innovadores, sovint abordades des d'àrees que no són les de promoció econòmica, o de manera transversal entre diferents departaments (com per exemple experiències de mobilitat sostenible compartida, cooperatives de cures amb participació municipal...). Totes, però, són experiències que contribueixen a abonar un terreny favorable per tal que neixin, creixin i es consolidin noves iniciatives d'ESS.

Les necessitats a les quals donar resposta des de les polítiques públiques locals són diverses, apunten a diferents camps d'acció i afecten a col·lectius diversos, però si una cosa volem mostrar amb aquesta Guia és que són moltes aquelles a les quals es pot donar resposta des de l'experiència de l'ESS, sigui adoptant les seves propostes, sigui afavorint el creixement i consolidació de l'ecosistema de l'ESS.

Parlem de necessitats d'accés a una alimentació més saludable i sostenible, a un habitatge digne, a una mobilitat i unes energies també més sostenibles, a una ocupació digna, a les cures, a la comunitat, etc. Parlem també de necessitats del teixit productiu de l'ESS, necessitats d'accés al finançament, d'assessorament i suport, formatives, de digitalització. Necessitats a les quals s'està donant resposta des de l'agroecologia, les comunitats energètiques, la mobilitat compartida, les finances ètiques i l'habitatge cooperatiu, entre altres.

Així doncs, volem convidar-vos a llegir *L'ABC de l'Economia Social i Solidària als Municipis*. Però, abans, voldríem deixar-vos algunes reflexions que ens han sorgit arran de la lectura de les experiències que tot seguit us presentem: l'èxit de les polítiques públiques locals d'ESS està en el treball transversal, dins de les administracions públiques locals, i en xarxa, dins i fora dels nostres municipis. L'èxit rau en la col·laboració amb els actors de l'ESS, teixit associatiu, entitats representatives, projectes comunitaris, programes públics d'impuls de l'ESS (veureu que es mostren experiències fruit de la col·laboració amb els Ateneus Cooperatius i les Comunalitats). En definitiva, experiències que en molts casos no haurien estat possibles si no s'hagués apostat per col·laborar i optimitzar uns recursos sovint migrats, en comptes de competir per accedir-hi.

I ara si, sense allargar-nos més, us convidem a llegir les experiències presentades, a fer-vos-les vostres, a copiar-les, millorar-les i compartir-les de nou. Us convidem a fer difusió d'aquesta Guia, per tal que arribi i sigui útil a tants municipis i ens locals com sigui possible. Us convidem finalment, per què no?, a sumar-vos a la XMESS per compartir la vostra experiència, servir-vos del nostre bagatge, aprendre i construir estratègies comunes, fomentar la cooperació i l'acció conjunta en polítiques públiques d'ESS. I fer-ho de la manera que ens agrada treballar, relacionant-nos, acollint, compartint, col·laborant. Per què és la cooperació la que ens fa fortes.

Moltes gràcies!

Imma Ferret Raventós

**Vicepresidència de la Xarxa de Municipis
per l'Economia Social i Solidària**

LA XMESS,

EINA ÚTIL DE PRESENT I FUTUR DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES LOCALS D'IMPULS DE L'ESS

Quan fa prop de vuit anys que va néixer la idea de crear una Xarxa de municipis per contribuir a fomentar l'Economia Social i Solidària als nostres territoris, així com incidir en les polítiques públiques en la matèria, voldríem breument fer memòria del que han estat aquests vuit anys, posar en valor tant la feina feta com la manera de fer-la, la nostra manera d'organitzar-nos, els objectius assolits i els continus reptes als quals hem fet front.

EL PROCÉS DE CONSTITUCIÓ (2015 -2017)

La Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària (XMESS) es va constituir com a Associació el 17 de maig de 2017, amb la finalitat de **promoure, reforçar i consolidar l'ESS** per mitjà de fixar objectius i estratègies comunes, així com **fomentar la cooperació i l'acció conjunta en polítiques públiques entre els seus membres**. La seva constitució va ser possible gràcies a la cooperació de moltes persones, càrrecs electes i personal tècnic, que van treballar colze a colze per fer-ho possible i arribar a l'Assemblea constituent amb 31 municipis adherits.

L'origen de la XMESS l'hem d'anar a buscar a la *Trobada internacional de Municipalisme i Economia Solidària*, organitzada pel Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum de l'Ajuntament de Barcelona els dies 22 i 23 d'octubre de 2015, on es donà a conèixer el manifest "Cap a una Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària" promogut pels Ajuntaments de Badalona, Barcelona, Sabadell i Santa Coloma de Gramenet. Un Manifest en què quedava palesa "[...] la nostra voluntat de contribuir al creixement de l'economia social i solidària als nostres municipis i de fer-ho des del diàleg permanent amb els seus actors i des de la creació d'espais comuns entre nosaltres que ens permetin compartir línies de treball, bones pràctiques, reflexions, activitats i recursos."

A partir d'aquell moment, i a mesura que el Manifest anava sumant adhesions, s'iniciava un procés constituent, liderat per un grup promotor format per aquests quatre ajuntaments i d'altres que s'hi van anar sumant, que 18 mesos més tard fructificaria en la creació de la XMESS.

L'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DE LA NOSTRA ASSOCIACIÓ

Pel que fa a la Governança, l'Assemblea General és l'òrgan sobirà de la XMESS per debatre i decidir sobre tots els assumptes que afecten a l'Associació i, entre Assemblees, correspon a la Comissió Executiva dirigir els afers de la mateixa. També es compta amb un espai de participació dels representants legals de les entitats membre, la Trobada de Càrrecs Electes, on es debaten i proposen qüestions amb profunditat per a ser traslladades a l'Assemblea General per al seu debat i aprovació si s'escau.

La Comissió Executiva està formada per 9 membres - Presidència, Vicepresidència, Secretaria i sis Vocalies -, i ha de garantir la màxima representativitat possible de la diversitat territorial, tipologia de municipis i comarques i de la pluralitat política, a més d'assegurar la paritat entre els càrrecs de presidència i vicepresidència. Seguint aquests criteris, la primera Comissió Executiva (mandat 2017-19) va estar formada pels Ajuntaments de Badalona, Barcelona, Girona, Manlleu, Mieres, Sabadell, Santa Coloma de Gramenet i Santa Margarida i els Monjos. La Comissió Executiva del segon mandat (2019-2023) ha estat formada pels Ajuntaments de Barcelona, Cardedeu, Manlleu, Mataró, Sabadell, Salt, Santa Coloma de Gramenet, Santa Margarida i els Monjos i Vilanova i la Geltrú.

Amb la mateixa composició de membres que la Comissió Executiva, i segons preveuen els Estatuts, hi ha una Comissió Tècnica formada per persones tècniques dels 9 ajuntaments membre, qui s'encarrega de materialitzar el mandat de l'Assemblea, junt als Grups de Treball específics i el suport d'una consultora externa amb rol de Secretaria Tècnica. Els Grups de Treball són creats ad hoc per l'Assemblea per aprofundir en els principals temes d'interès definits per l'Associació.

Per tal d'assolir els nostres fins, oferim assessorament expert i mentories als membres; organitzem jornades sobre temes específics de les polítiques públiques d'impuls de l'ESS; elaborem materials d'utilitat per a les administracions públiques locals en matèria de CCPR, finançament, experiències municipals d'impuls de l'ESS, etc.; ens relacionem amb els agents de l'ecosistema català de l'ESS, cercant espais de col·laboració, convidant-los a jornades pròpies, participant d'esdeveniments de l'ESS, també amb la coorganització de jornades, l'elaboració conjunta de materials i el disseny d'estratègies compartides, entre d'altres. I totes aquestes actuacions han estat possibles gràcies al treball coordinat de la Comissió Tècnica, Secretaria Tècnica i Grups de Treball constituïts per l'Assemblea per aprofundir en temes concrets.

Al respecte, esmentar que durant aquest segon mandat de la XMESS els Grups de Treball en funcionament han estat els següents: GT d'Agroecologia, GT de Comunalitats, GT de Contractació i Compra Pública Responsable, GT de Cures, GT de Finançament /Fons de Crèdit, GT de Formació, GT de Futur de la XMESS, GT d'Habitatge, GT de Monedes Locals, i GT de Nova Llei d'ESS.

BALANÇ DE SIS ANYS EN PLE FUNCIONAMENT (2019 -2023)

Amb la constitució formal, i l'aprovació del primer Pla de Treball, la XMESS començava a caminar, orientada per tres línies estratègiques d'actuació definides durant el procés de constitució, que orientaven el primer Pla de Treball 2017-19, de la mateixa manera que han orientat els successius. Aquestes han estat les línies estratègiques d'actuació:

- 1) *Ajudar a enfortir l'ESS a cada municipi compartint recursos i treballant de manera conjunta entre els seus membres***, mitjançant l'organització de jornades formatives, la promoció de mentories entre membres i la creació d'eines, com per exemple el banc d'experiències municipals d'ESS, o el Banc de recursos i bones pràctiques en compra pública responsable, disponibles al web.
- 2) *Incidir i relacionar-se amb altres agents***, amb la doble voluntat d'influir en les polítiques públiques d'ESS i àmbits relacionats, i relacionar-se amb agents i xarxes representatives de l'ESS a escala nacional i internacional. Aquesta línia de treball s'ha materialitzat amb la participació a grans esdeveniments de l'ESS com la Fira d'Economia Solidària de Barcelona (FESC), el Fòrum Global de l'Economia Social (GSEF), i col·laboracions amb la Diputació de Barcelona, el Col·legi Oficial de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local de Barcelona (CSITAL), amb l'antic programa Aracoop del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat, i actual

Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives, qui, entre d'altres, ha impulsat els Ateneus Cooperatius i el programa de Comunalitats Urbanes..

- 3) *Compartir coneixements i experiències de la XMESS***, mitjançant actuacions per comunicar i fer visible la XMESS i les seves accions, divulgar les experiències d'ESS fetes als municipis, com les que exposem a la present Guia, i disposar d'un relat propi sobre l'ESS.

El Primer Mandat (2017-19) vàrem aprendre a conèixer-nos i treballar conjuntament més enllà dels nostres municipis, a funcionar com a Associació i a bastir conjuntament els fonaments d'un edifici sòlid, que ens aixoplugués i permetés desenvolupar les línies estratègiques d'actuació. El Segon Mandat (2019-2023) ha estat el de la consolidació i creixement de la XMESS; consolidació i creixement en un context socio-ambiental i econòmic advers, marcat per la crisi de la Covid-19, l'emergència climàtica, una nova guerra al continent europeu, entre d'altres.

Així doncs, malgrat tot, hem assolit objectius i aconseguit tirar endavant els plans de treball. I ho hem fet pràcticament duplicant el nombre de membres de la XMESS des de la seva Assemblea Constituent, passant de 31 a 60 membres adherits, entre ells un Consell Comarcal, a més d'un municipi col·laborador. Hem viscut la consolidació territorial a les comarques gironines i del camp tarragoní, a més de sumar els primers membres de terres de Ponent, amb Bellpuig com a pionera. La XMESS, doncs, compta actualment amb una re-

presentativitat notable de prop del 60% de la població catalana, mitjançant els ens locals adherits.

Durant aquest període, doncs, la Xarxa s'ha posicionat com a referent de les polítiques públiques locals d'ESS, esdevenint interlocutora en tant que única entitat representativa dels municipis i ens locals catalans d'aquest àmbit. Hem participat del debat sobre la nova Llei d'ESS, hem generat i consolidat aliances territorials amb l'ecosistema de l'ESS, amb els Ateneus Cooperatius i d'altres programes del Departament de Treball i Empresa de la Generalitat, amb la Diputació de Barcelona, entre d'altres, amb l'objectiu últim de promoure l'ESS al territori.

I, finalment, amb l'objectiu d'assegurar la continuïtat de l'activitat, més enllà dels canvis polítics derivats del final de mandat, i enfortir el seu paper com a xarxa de suport als municipis i Consells Comarcals membres, la XMESS ha fet un pas endavant per comptar amb estructura pròpia mitjançant la contractació, des d'1 de juliol del 2023, d'una persona que exerceixi les tasques de coordinació tècnica. Una figura que, mantenint la Governança i espais de treball propis de la Xarxa, ha de reforçar el desenvolupament de l'activitat de l'Associació.

EN FINALITZAR L'EDICIÓ D'AQUESTA GUIA,
EREN MEMBRES DE LA XMESS
60 AJUNTAMENTS I 1 CONSELL
COMARCAL:

1. Ajuntament d'Algerri
2. Ajuntament d'Amposta
3. Ajuntament d'Arbúcies
4. Ajuntament d'Arenys de Munt
5. Ajuntament d'Argentona
6. Ajuntament d'Artés
7. Ajuntament de Badalona
8. Ajuntament de Barcelona
9. Ajuntament de Bellpuig
10. Ajuntament de Cabriels
11. Ajuntament de Cardedeu
12. Ajuntament de Castellar del Vallès
13. Ajuntament de Castelló d'Empúries
14. Ajuntament de Celrà
15. Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
16. Ajuntament de Cervera
17. Ajuntament de Collbató
18. Ajuntament de Cornellà del Llobregat
19. Ajuntament de Girona
20. Ajuntament de Granollers
21. Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat
22. Ajuntament de Llagostera
23. Ajuntament de Lleida
24. Ajuntament de Maçanet de la Selva
25. Ajuntament de Manlleu
26. Ajuntament de Mataró
27. Ajuntament de Mediona
28. Ajuntament de Mieres

29. Ajuntament de Moia
30. Ajuntament de Montornès del Vallès
31. Ajuntament de Móra la Nova
32. Ajuntament de Navàs
33. Ajuntament de Palafrugell
34. Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
35. Ajuntament del Prat de Llobregat
36. Ajuntament de Prats del Lluçanès
37. Ajuntament de Reus
38. Ajuntament de Ripoll
39. Ajuntament de Ripollet
40. Ajuntament de Sabadell
41. Ajuntament de Salt
42. Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
43. Ajuntament de Sant Antoni de Vilamajor
44. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès
45. Ajuntament de Sta. Coloma de Gramenet
46. Ajuntament de Sta. Margarida i els Monjos
47. Ajuntament de Sta. Perpètua de Mogoda
48. Ajuntament de Sarrià de Ter
49. Ajuntament de Sobremunt
50. Ajuntament de Tarragona
51. Ajuntament de Tàrraga
52. Ajuntament de Terrassa
53. Ajuntament de Torelló
54. Ajuntament de Ulldecona
55. Ajuntament de Valls
56. Ajuntament de Vic
57. Ajuntament de Vilafranca del Penedès
58. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
59. Ajuntament de Vilassar de Dalt
60. Consell Comarcal del Gironès
61. Ajuntament de Manresa,
com a municipi col·laborador

EXPERIÈNCIES MUNICIPALS D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Les experiències que us presentem a continuació les hem volgut endreçar seguint la classificació ja utilitzada a la primera edició de la Guia de l'ABC de l'any 2019. Una classificació proposada per Jordi Garcia Jané a diversos articles especialitzats (*Tres Generacions de polítiques públiques d'economia social i solidària*, març del 2018, web <http://economysocial.cat>; revista Cooperació Catalana, núm. 419, Abril 2018, pag. 16-18), una classificació ben descrita també a la formawiki de la Diputació de Barcelona ([5. Tipologia de les polítiques públiques locals d'ESS \(diba.cat\)](http://5.Tipologia.de.les.politiques.publiques.locals.d'ESS(diba.cat))).

Així, segons l'esmentada distinció, els cinc tipus en que hem classificat les polítiques públiques d'ESS que us presentem en aquest volum, i que us animem a llegir, són les següents:

- 1) **Polítiques públiques de coneixement i planificació**, que serien aquelles formades pel conjunt d'actuacions dedicades a conèixer, mesurar i avaluar l'ESS, així com les polítiques públiques que hi donen suport. Incloem els plans estratègics en aquesta tipologia, atès que es tracta dels fulls de ruta que orienten les actuacions a desenvolupar per part de les administracions locals, dotades econòmicament i elaborades segons un coneixement previ de l'ESS i de les seves necessitats al territori.
- 2) **Polítiques públiques normatives**, que serien les que estableixen el marc legal i fiscal en què han d'actuar les iniciatives d'ESS. Les formes en què les administracions compren i contracten productes i serveis, adaptant i aplicant el marc legal, poden contribuir en major o menor mesura a l'impuls de l'ESS.

3) **Polítiques públiques de fertilització**, que són aquelles que generen condicions, adoben el terreny social per tal que neixin noves iniciatives d'ESS en el mig i llarg termini, mitjançant accions de sensibilització i per a l'empoderament ciutadà, foment de l'associacionisme i creació de xarxes de cooperació, vinculació amb el sistema educatiu, entre d'altres.

4) **Polítiques públiques d'impuls**, que consisteixen tant en actuacions de sensibilització, com de suport a la creació, la consolidació i el creixement d'iniciatives d'ESS. Contempla des de la formació per a l'ocupació, fins a la creació empresarial i el finançament, o el desenvolupament de projectes emblemàtics, passant per la pròpia organització dels diferents ens per facilitar-ho.

5) **Polítiques públiques d'ús**, que serien aquelles que recorren a les propostes de l'ESS per resoldre tota mena de necessitats socials: alimentació sana, habitatge digne, energia i mobilitat sostenibles, cures, etc.

01

Ajuntament de Manresa

ELABORACIÓ DEL PLA D'IMPULS DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA A MANRESA 2022-2025

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Tot i que l'Ajuntament de Manresa ja té cert bagatge en la implementació de polítiques de foment de l'ESS, es veia interessant l'elaboració d'un document en el que s'establissin els objectius a assolir, així com les actuacions a desenvolupar en els propers 3 anys en el marc de l'ESS i els àmbits més estretament relacionats.

Els objectius estratègics que, fruit del procés de reflexió, anàlisi, participació i consens, s'han marcat en el Pla d'Impuls de l'ESS a Manresa han estat:

- Impregnar d'ESS el funcionament intern de l'Ajuntament
- Promocionar i sensibilitzar en ESS
- Impulsar el creixement i l'enfortiment de l'ESS
- Fomentar del consum responsable
- Acostar l'ESS al món educatiu

Els objectius estratègics es despleguen en un total de 23 accions a desenvolupar.

FUNCIONAMENT

El Pla d'Impuls de l'ESS de Manresa va ser elaborat entre mitjans d'agost de 2022 i gener de 2023.

Per a l'elaboració del Pla es va partir del treball tècnic municipal que, fruit de l'experiència i el coneixement del sector i del teixit generat gràcies a les actuacions i polítiques dutes a terme amb anterioritat, permet una aproximació a les prioritats i actuacions potencialment més interessants.

Es va realitzar una revisió documental de guies, manuals i publicacions sobre l'ESS en general i sobre l'impuls de l'ESS als municipis en concret.

Un cop obtinguda una primera proposta tècnica, es va iniciar un procés participatiu amb la intenció de recollir aportacions, propostes i reflexions de tots els agents que tenen alguna relació amb l'àmbit, com també de la ciutadania en general. Aquest procés va implicar reunions tècniques i tècnico-polítiques internes de l'Ajuntament, amb altres agents que treballen per impulsar l'Economia Social i Solidària al territori, amb els grups Municipals de l'Ajuntament i altres partits polítics i, com és essencial, amb el propi teixit i empreses de l'ESS i la ciutadania en general.

Gràcies a totes les contribucions en forma de reflexions, propostes i debats generats, es va anar reformulant i adequant el document fins obtenir-ne el document final.

Finalment, el Pla d'Impuls de l'ESS a Manresa 2022-2025 va ser aprovat per unanimitat en el Ple Municipal.

MOTIVACIÓ

Les motivacions que han portat a l'elaboració del Pla d'Impuls de l'ESS a Manresa, han estat les següents:

- Convidar a la reflexió i l'anàlisi intern i extern sobre les possibles polítiques d'impuls de l'ESS a la ciutat.
- Establir un marc de treball per els pròxims 3 anys.
- Materialitzar el compromís de tot l'Ajuntament en el suport de l'ESS.
- Promoure la transversalitat en l'impuls de ESS.
- Aprovar les directrius polítiques fonamentals per tal de facilitar el desplegament tècnic posterior.
- Analitzar els àmbits i objectius estratègics territorials més importants.

RECURSOS NECESSARIS

S'ha dedicat una persona tècnica quasi exclusivament a aquesta tasca, durant aproximadament 6 mesos.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Encara és molt aviat per poder fer balanç dels resultats que permetrà aconseguir el Pla, però ja durant el procés d'elaboració del document s'han generat algunes dinàmiques molt interessants i positives com:

- El procés de reflexió i debat intern de l'Ajuntament ha estat molt enriquidor i ha permès establir un diàleg previ molt necessari pel posterior desplegament de polítiques d'impuls de l'ESS, especialment les més transversals. També ha permès als tècnics de desenvolupament local i d'ESS involucrar a altres departaments.
- El procés amb el teixit ha estat igualment enriquidor, i és rellevant la predisposició del sector a participar i donar suport a l'elaboració del Pla d'ESS. Un total de 12 iniciatives van participar en les trobades per la presentació de propostes i reflexions, i fins i tot van assistir al Ple municipal el dia de la seva aprovació per a donar-hi suport i reclamar-ne el compliment.

Com a aspectes a millorar, es podria pensar en estratègies per tal de promoure més la participació de la ciutadania en general en el procés participatiu, pensant que a la vegada és una bona eina per conscienciar sobre Economia Social i Solidària i consum responsable. Tot i això, a nivell tècnic es va donar més importància a la veu del teixit. Un altre aspecte a millorar seria la d'entendre i desenvolupar aquest procés de forma molt més prolongada en el temps, generant més espais de debat, d'intercanvi i de co-creació de propostes i actuacions. Aquesta possibilitat, però, xoca amb la manca de temps per part del personal municipal i del teixit d'ESS del territori, corrent el risc d'exigir una implicació que és difícil de sostenir.

CREATIVITAT

Idealment, potser estaria bé comptar amb una secretaria tècnica o un acompanyament extern que dissenyés i conduís el procés participatiu i d'elaboració del Pla. Com ja s'ha dit, allò ideal seria que es pogués disposar de molt més temps efectiu, i que tots els agents relacionats s'hi poguessin dedicar d'una forma molt més profunda.

Això permetria una anàlisi molt més profunda i, sobretot, establir aliances amb departaments i agents més allunyats a la filosofia de l'ESS.

DADES DE CONTACTE

ProManresa, Agència de Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Manresa
Àrea d'Economia Social i Solidària

✉ info@promanresa.cat

Persona de contacte:

👤 Liz Massip

☎ 93 878 76 25

✉ liz.massip@ajmanresa.cat

02

Ajuntament de
Vilanova i la Geltrú

EQUIP DE TREBALL TRANSVERSAL EN ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Sense tenir cap estructura específica, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va engegar una línia de treball en Economia Social i Solidària (ESS) de forma estructurada l'any 2016, a partir de l'aprovació per unanimitat del Ple de l'Ajuntament del Manifest *Cap a una Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària* ([punt 9 del Ple](#) de setembre de 2016, pàg. 39).

En el mateix acord, es va recollir la voluntat de crear un grup de treball tècnic integrat pels serveis de Responsabilitat Social Corporativa, Empresa, Medi Ambient i VNG Inclusió amb el compromís d'elaborar un Pla d'Acció anual. Aquest document va ser presentat a les diferents comissions informatives per tal de validar la proposta i aconseguir el vistiplau polític per al seu desplegament.

Des d'aleshores, el treball transversal dels diferents serveis municipals que tenen projectes relacionats amb l'Economia Social i Solidària o poden fer aportacions per generar noves propostes, s'ha anat incrementant amb noves incorporacions, fins arribar actualment (juny de 2023) a un total de 12 serveis: Promoció Econòmica, Comerç, Transparència, Govern Obert i Responsabilitat Social Corporativa, Institut Municipal d'Educació i Treball, VNG Inclusió, Habitatge, Mercats Municipals, OMIC, Medi Ambient, Acció Social, Participació Ciutadana i Primer Sector.

FUNCIONAMENT

L'equip es reuneix periòdicament al llarg de l'any. A l'inici, per validar el Pla d'Acció; en moments puntuals, per traslladar-los informacions d'actuacions en curs o demanar el seu punt de vista en relació al desenvolupament de les propostes. A finals d'any, es fa una revisió de l'acompliment dels objectius previstos en el Pla d'Acció a partir dels indicadors establerts, s'elabora el document de balanç anual i es debat i es treballa per dissenyar el nou Pla d'Acció cara el proper any.

El Pla anual es confecciona amb les propostes que es generen des del propi servei d'Economia Social i Solidària, però també amb els projectes que es lliuren i s'executen des dels altres serveis inclosos en el grup de treball.

Podeu consultar els diferents Plans d'Acció anuals al [web d'Economia Social i Solidària](#).

La voluntat del grup és anar incorporant-hi no només tots aquells serveis que ja disposen de projectes amb vinculació o implicació de l'Economia Social i Solidària, sinó tots aquells altres susceptibles d'incorporar-ne; tot plegat, amb la voluntat que l'ESS acabi essent un element transversal en el desplegament de les polítiques públiques municipals.

MOTIVACIÓ

Els plans d'acció per a l'Economia Social i Solidària a Vilanova i la Geltrú neixen inicialment a partir d'un compromís i un impuls tècnic que, amb el pas del temps i amb la voluntat política expressada en un acord de Ple, va acabar afavorint la creació d'una Regidoria d'Economia Social i Solidària.

Amb l'inici de la legislatura 2019-2023, es crea la figura del regidor d'Economia Social i Solidària i es dota el servei amb una partida econòmica pròpia.

L'objectiu de l'equip de treball transversal és mantenir la iniciativa tècnica per al desplegament de projectes d'Economia Social i Solidària al municipi. Així mateix, el treball transversal millora la coordinació de projectes, permet optimitzar recursos i genera col·laboracions entre serveis, que anteriorment no havien existit.

RECURSOS NECESSARIS

L'equip de treball com a tal no requereix d'una despesa directa, ja que està format per personal tècnic municipal propi. Les actuacions previstes en el Pla d'Acció, s'assumeixen pels diferents serveis, i les generades conjuntament s'assumeixen des de la partida d'Economia Social i Solidària.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Tot i que pot semblar una iniciativa molt quotidiana o normal, malauradament no és tant habitual aquesta estructura de treball transversal. La coordinació està liderada des del servei d'Economia Social i Solidària però compta amb una contribució activa i participada per la resta de serveis que conformen el grup, la qual cosa suposa un model força innovador que afavoreix la relació tècnica, l'optimització de recursos i la generació de propostes conjuntes.

El principal repte de futur és anar consolidant el servei i fer que el grup transversal pugui anar incrementant les accions i el volum de recursos públics que impactin directament o indirectament en l'ESS.

DADES DE CONTACTE

Regidoria d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

✉ essvng@vilanova.cat

Persona de contacte:

👤 Noemí Cusiné Rubio
☎ 93 814 00 00 Ext. 2519
✉ ncusine@vilanova.cat

03

Ajuntament de Terrassa

MARCA TERRASSA RESPONSABLE

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El programa consisteix en la creació d'una marca per identificar bones pràctiques, tant de les entitats i empreses de l'Economia Social i Solidària com d'altres fórmules. Aquesta marca hauria d'identificar la producció d'un bé i/o un servei, aportant un segell de qualitat o valor afegit al producte.

Per tal de desenvolupar la marca es preveia crear un grup de persones expertes que definien els criteris d'atorgament i regulació de la marca. Els objectius específics del programa són:

- Visibilitzar les iniciatives de l'ESS a través d'una imatge "corporativa".
- Visibilitzar iniciatives RSC com a empreses col·laboradores.
- Sensibilitzar i fomentar el consum de béns i serveis de l'ESS.
- Incrementar el suport ciutadà i la massa social de l'ESS i el consum responsable.

FUNCIONAMENT

El 2021 es va realitzar una contractació externa per elaborar un estudi de viabilitat de la marca, compost per: un anàlisi de necessitats i de la realitat (estudi de mercat); una diagnosi; i una proposta tècnica d'aplicació, que apuntava en quina línia podia orientar-se la marca per tal de ser una eina útil, tant al comerç local i els petits negocis de la ciutat que duen a terme bones pràctiques, com a la mateixa Economia Social i Solidària (ESS en endavant).

El 2022 el programa ha tingut continuïtat a partir del treball conjunt amb "Barri Futur", la nova Comunalitat de Terrassa. S'ha acordat dissenyar una prova pilot per generar una metodologia a partir de la diagnosi de 2021. Aquesta es testarà durant el 2023 amb els comerços dels barris d'actuació de Barri Futur: Sant Pere, l'Antic Poble de Sant Pere, el Torrent d'en Pere Parres i el Centre Nord.

D'altra banda s'ha generat una bateria de bones pràctiques que s'aplica pel personal tècnic del Servei d'Emprenedoria i Economia Social per assessorar projectes emprenedors. Esmentar que, en el cas de Terrassa, estan unificats en un mateix Servei l'impuls a l'ESS i el suport a projectes de creació d'empresa.

El Pla anual es confecciona amb les propostes que es generen des del propi servei d'Economia Social i Solidària, però també amb els projectes que es llisten i s'executen des dels altres serveis inclosos en el grup de treball.

Podeu consultar els diferents Plans d'Acció anuals al web d'Economia Social i Solidària.

La voluntat del grup és anar incorporant-hi no només tots aquells serveis que ja disposen de projectes amb vinculació o implicació de l'Economia Social i Solidària, sinó tots aquells altres susceptibles d'incorporar-ne; tot plegat, amb la voluntat que l'ESS acabi essent un element transversal en el desplegament de les polítiques públiques municipals.

MOTIVACIÓ

Els motius pels quals es va dissenyar aquest programa rauen en el fet de generar les condicions favorables per a consolidar i fer créixer les empreses i entitats que estan actuant en l'ESS de

Terrassa, així com altres projectes emprenedors i petites empreses que no tenen aquestes fórmules però si molt bones pràctiques, especialment en el comerç local.

RECURSOS NECESSARIS

L'any 2021, per a l'estudi de viabilitat de la marca es va demanar una subvenció al Catàleg de la Diputació de Barcelona (Projectes Territorials Innovadors) i es van poder destinar 10.905,49 € per una contractació externa que va desenvolupar la cooperativa Opcions.

En l'actualitat s'han establert les condicions perquè el programa continuï amb recursos del servei d'Emprenedoria i Economia Social (a través de la dedicació d'hores d'una persona tècnica de l'equip) i pels recursos de Barri Futur (la nova Comunalitat Urbana).

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

- Definir la metodologia per a la prova pilot, amb el suport de Barri Futur i la validació dels serveis municipals experts i d'altres agents rellevants.
- Testar la metodologia amb els comerços interessats.
- Realitzar un informe que contingui les dades i l'anàlisi d'aquestes per valorar la metodologia.
- Realitzar accions comunicatives, si s'escau, per explicar la Marca Terrassa Responsable.

CREATIVITAT

L'ampliació de mirada per involucrar els comerços de petit format i arrelats a la ciutat, afegir les persones autònomes que treballen amb valors i mirada de l'ESS, afegir petites i mitjanes empreses amb RSC són opcions per ampliar el consum de la ciutadania i transformar el mercat local, molt tensionat per lògiques del mercat liberalitzat.

DADES DE CONTACTE

Servei d'Emprenedoria i Economia Social i Solidària

✉ emprenedoria@terrassa.cat

Persona de contacte:

👤 Montserrat Torres Sánchez

☎ 937397000 (4940)

✉ montserrat.torres@terrassa.cat

04

Ajuntament de Mataró

PLA ESTRATÈGIC DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA.

CREACIÓ DE LA TAULA DE SUPORT A L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA COM A EINA D'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS DEL PLA ESTRATÈGIC I RECUPERACIÓ DE LA SETMANA DE L'ESS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Va esdevenir aposta de govern la creació del Pla Estratègic d'Economia Social i Solidària en el mandat 2019-2023 com a llançadora per impulsar l'ecosistema d'entitats del sector social històric de la ciutat, per tal d'interconnectar amb els agents més actius en el sector com a punt de partida, amb l'objectiu d'incrementar les interrelacions i així augmentar les sinergies que en el futur es poguessin promoure en el teixit productiu apostant per un model mercantil més sostenible i transformador.

Per la realització del Pla, es van contactar quatre consultores que van presentar diferents propostes; finalment es va contractar a la cooperativa El Risell, qui va elaborar la diagnosi de l'ESS a través d'un procés participatiu comptant amb diversos agents de l'ecosistema municipal en aquest àmbit: La Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus, la Fundació Unió de Cooperadors de Mataró, l'espai de reparacions socials Can Fugarolas i l'Ateneu cooperatiu Coop Maresme. La consultora va presentar una primera proposta de diagnosi del pla a finals d'octubre del 2020 i un estudi final al desembre, per tal d'implementar el pla al 2021 i amb la previsió de fer una sessió informativa per donar-lo a conèixer.

Els objectius del *Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària* (PEESS en endavant) sorgeixen de l'anàlisi de diversos estudis previs, a nivell autonòmic, comarcal i municipal, així com entrevistes amb agents representatius del sector donant lloc als quatre eixos principals:

- Crear estructures estratègiques en el sector
- Fomentar la creació d'entitats i empreses
- Reforçar el teixit
- Augmentar l'impacte de l'ESS al territori

Dels objectius generals del Pla es despleguen 19 línies d'actuació amb 49 accions per completar-les. Totes elles alineades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible publicats per les Nacions Unides en l'agenda 2030.

Davant d'aquests objectius estratègics, sorgia la necessitat de crear un grup per consensuar i portar a terme les accions necessàries per crear, fomentar, reforçar i augmentar el teixit d'ESS de l'ecosistema municipal i, més enllà, activar i consolidar els enllaços per tal d'enxarxar el territori. Es va optar per la creació d'una Taula transversal per l'impuls de l'Economia Social i Solidària, la qual havia d'esdevenir l'espai mixt de governança que comencés a caminar amb la fita de continuar ampliant-se, i teixir un treball transversal i compartit que consolidés l'ecosistema i enfortís les seves formes d'intercooperació. Aquesta Taula de Suport a l'ESS comptava amb la governança compartida d'un grup motor amb agents representatius i proactius del municipi.

Així mateix en la sessió de creació de la Taula, els seus membres van decidir prioritzar el relançament de la Fira d'ESS de Mataró, essent un projecte clau del seu Pla de Treball 2022-2023 per promoure i impulsar l'ESS, en línia amb l'objectiu estratègic de reforçar el teixit de l'ESS del territori.

El projecte conceptualitzava la idea de "relançament" perquè aquest format ja s'havia celebrat anteriorment, organitzat per la XES amb la col·laboració de l'Ateneu cooperatiu del Maresme, i el suport de l'Ajuntament de Mataró.

Abans de la pandèmia s'havien organitzat dos esdeveniments similars a l'actual Setmana de l'ESS: la Fira d'Economia Social i Solidària del Maresme a Mataró i la Setmana de l'Economia Social i Solidària de Mataró. En ambdós casos, es tractava d'una oferta d'oci, cultura i mercat social, junt amb accions d'introducció al cooperativisme i sensibilització de l'ESS, que tenien lloc a diferents ubicacions del centre de la ciutat (Plaça Santa Anna, pati de Cafè Nou, Cafè de Mar, etc.).

FUNCIONAMENT

Per l'elaboració del Pla estratègic d'ESS, van participar com a Grup motor les següents entitats que representen agents actius en l'ecosistema referenciat:

- Fundació Unió de Cooperadors
- Coop Maresme -Ateneu Cooperatiu del Maresme
- Can Fugarolas, taller de reparacions socials, culturals i sostenibles
- Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus Mataró-Maresme
- Direcció de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Mataró.

Així, el 8 d'abril del 2022 es va celebrar la primera Trobada d'agents d'ESS per l'impuls del Pla Estratègic d'ESS, es van valorar diferents models de governança, i es va apostar per un model diferent als Consells municipals liderats per l'administració existents en altres territoris.

Finalment, el 17 de maig de 2022, es va celebrar la sessió de creació i constitució de la Taula, a l'edifici de Cafè de Mar, amb 25 entitats i organitzacions del teixit de l'ESS de la ciutat, més els serveis públics implicats. Aquest espai és coordinat des de la Direcció de Promoció Econòmica, que assumeix també la secretaria tècnica per la dinamització de les convocatòries, amb el suport de la resta de membres del Grup Motor del Pla. Actualment, la Taula compta amb un total de 34 membres (33 entitats/organitzacions de l'ESS i l'Ajuntament de Mataró).

Es convoca a tota la Taula per realitzar reunions de funcionament amb una periodicitat semestral de forma ordinària. En aquestes reunions, es concreta al pla d'acció anual, apostant per les línies estratègiques en coherència amb els objectius del Pla Estratègic així com amb les necessitats detectades pels membres del Grup. Actualment s'està iniciant la cocreació de comissions de treball proposades per inquietuds comuns d'algunes entitats i organitzacions de la Taula per tal d'encarar els reptes més propers.

El Grup motor es reuneix amb més periodicitat, per preparar i consensuar no només el pla anual sinó la realització de la Setmana de l'ESS i les propostes que han anat recollint dels diferents agents del sector per extrapol·lar a la Taula de Suport a l'ESS.

MOTIVACIÓ

L'impuls per la creació d'una Taula de suport a l'ESS esdevé la idea de representar un espai comú d'interrelacions, de participació activa i proactiva, amb objectius alineats i principis comuns. El 17 de maig de 2022, neix la Taula d'ESS amb la participació de 25 entitats, sent actualment membres 33 més l'Ajuntament com a Secretaria tècnica i coordinació.

La governança de la Taula es realitza de forma democràtica impulsada pel grup motor que representa la quàdruple hèlix d'innovació de pensament; educació, ciutadania, empresa i l'administració pública.

Amb la creació de la Taula, es cerca la consecució d'alguns dels objectius del PEESST per implementar el creixement del teixit productiu de la ciutat com a model empresarial sòlid i de valor que incrementa la seva acció amb les interrelacions supramunicipals.

El relançament de la Setmana de l'ESS representa un punt de trobada per la visibilització i aposta per donar a conèixer a la ciutadania diferents formes mercantils amb una perspectiva democràtica, igualitària i sostenible que també pot ser rendible però té un origen i uns valors on la persona està al centre. Les accions de la Setmana estan realitzades per les mateixes entitats membres de la Taula amb l'objectiu de ser espais lúdics, creatius i oberts on donar a conèixer les seves activitats així com les possibilitats del sector.

RECURSOS NECESSARIS

El PEESST es realitza amb la consultora El Risell SCCL i amb el suport dels agents representatius TecnoCampus, Can Fugarolas, Coop Maresme i la Fundació Unió de Cooperadors.

Es va crear una figura tècnica que representava la Secretaria d'ESS i amb la Presidència de la Taula per part del Regidor d'ESS de l'Ajuntament. Es compta amb una persona de contacte estable referent de cada entitat del grup motor. Cada entitat de la Taula és representada mínimament per un referent. Actualment està integrada per 33 entitats de la ciutat.

La Setmana de l'ESS es du a terme amb la col·laboració i participació de tots els membres de la Taula que estan actius cada any.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'impacte que es vol aconseguir és augmentar i implementar un paradigma on l'economia del territori estigui basada en les persones, posicionant-les al centre de l'acció, amb valors de justícia, democràtics, d'equitat, solidaritat i sostenibilitat. Incrementant la visibilització d'una altra forma de fer negocis i d'aportar valor a l'economia del territori amb més equitat, igualtat i sostenibilitat.

Els reptes s'encaminen a la promoció d'accions per facilitar a tot el territori la creació, el desenvolupament i la consolidació d'entitats de l'ESS com una fórmula empresarial capacitada per enfortir el teixit i adaptar-se als canvis que travessen la societat, així com poder donar resposta als reptes futurs. Per tal d'aconseguir-ho, són necessaris els lligams per la cooperació efectiva i eficient per entomar el canvi.

CREATIVITAT

La idea principal de la Taula és crear sinergies entre les entitats que hi participen per tal d'afavorir el seu creixement i consolidació, així com representar un espai de consulta, suport i cocreació de les necessitats que els membres puguin tenir. La intenció es que sigui molt àgil el contacte i no representi un pes més de feina sinó una font d'eficiència per assolir fites i neguits que puguin sorgir.

La governança compartida apostant per la quàdruple hèlix suposa un punt innovador amb perspectives més transversals i holístiques que aporten un valor afegit i redueixen el biaix o la miopia sectorial.

DADES DE CONTACTE

Oficina de Suport al Desenvolupament Econòmic, Direcció de Promoció Econòmica

Persona de contacte:

👤 Sílvia Lizana
☎ 93.758.21.32 ext. 3289
✉ slizana@ajmataro.cat

05

Ajuntament de Terrassa

PLA ESTRATÈGIC DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El *Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària de Terrassa* (PEESST) es va iniciar a partir d'un procés participatiu el 2017 i una construcció col·lectiva amb els diferents agents socials, polítics i econòmics implicats en l'Economia Social i Solidària de Terrassa, junt a altres agents experts de fora de la ciutat.

El document és una estratègia compartida per tots els agents, en el qual s'acorda un full de ruta de l'Economia Social i Solidària de Terrassa fins a 2026. Es proposen tres objectius estratègics i un objectiu transversal que articulen el PEESST, amb 12 accions i 26 programes. Són avaluats a través d'un grup de seguiment i sistema pactat entre els agents destacats del teixit de la ciutat.

Anualment es rendeix comptes del procés del PEESST amb informes de cada programa i del progrés general del Pla, presentant-se primer al Consell Municipal de l'Economia Social i Solidària (CMESST) i després al portal de transparència del propi Ajuntament.

FUNCIONAMENT

Ens situem a l'equador del Pla Estratègic, després de 4 anys de desenvolupament dels programes i actuacions, entre els quals s'han iniciat 11 accions de les 12 previstes i 21 programes dels 26 previstos. Les actuacions concretes es situen entre un 37,5%, 50% o 100% d'execució. El pressupost previst es situava en 5.735.000,00 €, dels quals se n'han executat 1.103.665,73 €. Cal matisar que els 5.735.000 € era una aproximació, atès que el pressupost s'aprova anualment per acord al Ple Municipal i segons les disponibilitats. Cal recordar també que l'any 2020 es van haver de fer ajustaments a causa de l'emergència sanitària de la Covid-19.

Cal esmentar que d'any en any la implicació d'entitats i empreses, serveis municipals, altres administracions i agents socioeconòmics de la comarca hi tenen un paper clau, que s'esmenta de forma anual en un informe global de seguiment.

S'avalua de forma interna, amb el seguiment dels objectius i resultats previstos, per tal de recollir els resultats i procediment de cada actuació / programa. Aquest seguiment d'avaluació es comparteix durant el primer trimestre de l'any següent amb el CMESST i es transfereix al portal de transparència de l'Ajuntament de Terrassa. <https://governobert.terrassa.cat/transparencia/peesst/>

MOTIVACIÓ

Quan es va iniciar el procés participatiu per elaborar el Pla de l'ESS, el servei d'Emprenedoria i Economia Social estava creat des de feia pocs anys. En aquell moment, l'Economia Social i el Desenvolupament Econòmic Local es trobaven en l'eclosió. Per això el Pla Estratègic es va plantejar com l'eina indispensable per endreçar i apuntar els objectius per desenvolupar la política local dels futurs anys.

Paral·lelament, i en coherència amb l'esmentat, la Xarxa d'Economia Solidària local feia poc que s'havia creat. Era un al·licient doncs establir aliances amb les xarxes locals i supralocals per tenir una política pública i les sinèrgies alineades.

RECURSOS NECESSARIS

Per al disseny i procés participatiu del Pla Estratègic de l'ESS, una persona tècnica de l'equip i la Cap del Servei van destinar força càrrega laboral a totes les fases del procés participatiu, que va coincidir en el temps amb la creació del Primer Consell Municipal de l'Economia Social i Solidària de Terrassa (CMESST).

Des de l'aprovació del Pla, una persona tècnica de l'equip destina una càrrega laboral del 20- 25% de la jornada al seguiment, avaluació i altres derivades del pla.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Enguany, i pel fet d'haver superat l'equador, ens trobem en la fase de plantejar una avaluació intermèdia que superi l'avaluació de seguiment (procedimental i de resultats) que s'està fent de forma anual, per tal de poder realitzar un seguit d'inferències i transferències d'allò aconseguit, i poder establir per on poder dirigir la política local els propers anys.

En aquest sentit, si disposem de prou recursos econòmics, també es plantejarà un disseny d'avaluació d'impacte per poder-lo aplicar al final del Pla Estratègic i poder així inferir què fer a la finalització del Pla Estratègic.

CREATIVITAT

El disseny del Pla Estratègic va comptar amb el suport de l'Oficina Tècnica de Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona (OTEDE), la qual cosa va suposar un punt de partida important per elaborar la diagnosi i disseny.

A partir de l'aplicació del Pla, s'ha anat detectant i confirmant que el corpus de situació quantitativa socioeconòmica és feble. Per això convindria aliar diferents estaments administratius que comprenen la Generalitat de Catalunya i diferents registres, però també les administracions de l'estat que gestionen dades d'Hisenda.

A més a més, a nivell local, necessitem recursos econòmics que aquest any s'han sol·licitat al Catàleg de la Diputació de Barcelona (OTEDE) per tal de poder donar continuïtat al Pla amb l'avaluació intermèdia.

El repte més gran a l'hora d'aplicar i gestionar la política pública, pregunta que també ens fem als programes concrets, és com ho podem fer per superar els públics diana convençuts i arribar a trencar les barreres per arribar a públics més diversos..

DADES DE CONTACTE

Servei d'Emprenedoria i Economia Social i Solidària

✉ emprenedoria@terrassa.cat

Persona de contacte:

👤 Montserrat Torres Sánchez

☎ 937397000 (4940)

✉ montserrat.torres@terrassa.cat

06

Ajuntament de Terrassa

COMPRA I CONTRACTACIÓ PÚBLICA RESPONSABLE

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Es tracta d'un Programa destinat als serveis tècnics dels Ajuntaments per incrementar el Consum Responsable i la Contractació de béns i serveis d'ESS per part de la pròpia administració.

Terrassa va ser una de les ciutats pioneres en l'aplicació de les clàusules socials, amb la *Guia per a l'aplicació de clàusules socials* (2011) i amb una revisió de la instrucció (2014). S'han revisat aquestes eines de funcionament per la millora de les fórmules utilitzades i per estendre de forma més eficaç l'aplicació de clàusules socials a la contractació pública local, amb actuacions més intensificades a partir del *Pla Estratègic de l'Economia Social i solidària de Terrassa* (PEESST).

Les últimes actuacions han estat una *Guia de criteris d'adjudicació ASG* (2021) i un Banc de clausulat (2022) per facilitar al personal tècnic l'aplicació d'aquests criteris dins les contractacions.

El punt clau és consensuar els valors compartits amb l'ESS que tenen a veure amb l'interès general perquè siguin incorporats a la contractació pública.

FUNCIONAMENT

Des de l'inici del Pla Estratègic es va iniciar el Programa Compra i contractació pública, que va començar amb un informe intern sobre la compra pública de l'Ajuntament per tal d'analitzar i situar quina era la realitat de la contractació pública des del 2015 fins al 2019. Aleshores es va detectar que calia treballar la monitorització de dades per tal d'obtenir percentatges de forma àgil i autònoma, que permetés extreure dades estadístiques a partir de funcionalitats predefinides.

En paral·lel s'han realitzat formacions anuals sobre Compra i Contractació Pública que han tingut una bona acollida, amb participació i valoracions altes per part del personal tècnic:

- **2019.** Workshop per al personal tècnic municipal. Clàusules Socials i Mediambientals.
- **2020.** Taller formatiu de bones pràctiques en contractació pública.
- **2021.** Com funcionen les licitacions?
- **2022.** Compra i contractació pública responsable per a personal tècnic municipal.

En aquest període també s'han programat formacions a empreses i entitats, per facilitar les seves necessitats a la contractació pública. Concretament 2 formacions en un període de 4 anys, per part de l'Ajuntament, complementàries a les que ja es van realitzant des de diferents àmbits, com ara els Ateneus Cooperatius.

A partir del 2020 s'ha pogut també treballar en la direcció d'aconseguir eines per posar a l'abast de les persones tècniques recursos per millorar la Compra i Contractació pública:

- Elaboració de la Guia de Bones pràctiques de Criteris d'adjudicació ASG i anàlisis de 17 contractes d'interès per freqüència o import VEC (12 contractes de serveis i 5 de subministraments).
- Creació d'un espai de [CCPR al portal de transparència](#), amb documents, instruccions i bones pràctiques per part de l'Ajuntament de Terrassa.
- Grup de treball entre el Servei d'Educació, Servei de Medi Ambient i Servei d'Emprenedoria i Economia Social, sobre les contractacions de menjadors escolars.
- Banc de clausulat (2022), per facilitar al personal tècnic l'aplicació d'aquests criteris dins les contractacions

MOTIVACIÓ

La política pública de suport a la Compra i Contractació Pública Responsable va adreçada tant a persones tècniques que treballen en Compra i Contractació Pública de l'Ajuntament, com també a les entitats i empreses per augmentar el múscul de les empreses i entitats de l'Economia Social i Solidària, tan locals com d'abast més ampli, per portar la contractació pública vers una pràctica ètica, justa i social.

RECURSOS NECESSARIS

Durant aquest període els fons econòmics per a realitzar aquest programa han estat 26.741,81 €. A nivell de recursos humans, una persona tècnica de l'equip ha destinat entre mitja jornada i un quart de jornada laboral, en funció de l'any d'execució del programa i segons les actuacions que s'han realitzat per anys. També s'ha comptat amb les hores de dedicació de la Cap del Servei de Contractació i una tècnica de l'equip.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El més vital per aquest programa ara mateix és aconseguir la Monitorització de la CCPR, per la qual s'han requerit camps i ítems per poder rendir comptes, fer seguiment i anàlisi estadístic que ens permeti extreure dades de compra i contractació responsable..

CREATIVITAT

Aquest àmbit requereix d'una dedicació intensa per fomentar la CCPR i per assessorar de manera especialitzada a cada àmbit de contractació.

Seria important crear, com a estructura, una persona especialista que tingui formació en dret i en CCPR i ESS.

DADES DE CONTACTE

Servei d'Emprenedoria i Economia Social i Solidària

✉ emprenedoria@terrassa.cat

Persona de contacte:

👤 Montserrat Torres Sánchez

☎ 937397000 (4940)

✉ montserrat.torres@terrassa.cat

07

Ajuntament de Mataró

CONTRACTE PÚBLIC RESPONSABLE D'EXPLOTACIÓ DEL BAR/RESTAURANT CAFÈ NOU DE MATARÓ

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El projecte contempla la rehabilitació i recuperació d'un edifici històricament dedicat a l'àmbit cultural de la ciutat creant un equipament escènic per desenvolupar activitat a la primera planta, el condicionament d'un espai d'informació turística a la planta baixa i un bar/restaurant on també es dona suport a activitats artístiques que s'hi desenvolupin i dinamitzi la zona.

L'explotació del bar/restaurant de l'Edifici del Cafè Nou de Mataró es va presentar a concurs amb una sèrie de plecs i criteris amb perspectiva social per tal d'afavorir la inserció de col·lectius de persones amb diversitat funcional i/o persones amb especials dificultats d'inserció laboral, amb un procediment de contracte reservat a Centres Especials d'ocupació d'iniciativa social (contracte de cessió de serveis).

El bar del Cafè Nou és el primer restaurant del Maresme que combina la inclusió laboral de persones amb discapacitat intel·lectual i dificultats d'inserció amb una oferta gastronòmica de restauració sostenible, de proximitat, de qualitat i mediterrània; així com esdevé un espai comunitari amb un ampli programa cultural.

FUNCIONAMENT

Les bases del contracte d'explotació del bar/restaurant de l'edifici Cafè Nou contemplava la inserció de col·lectius de persones amb diversitat funcional i/o persones amb especial dificultat d'inserció laboral, per tant, estava reservat a Centres Especials d'ocupació d'iniciativa social. El 40% de la plantilla ha d'estar formada per part de col·lectius amb diversitat funcional i/o dificultat d'inserció laboral.

El contracte té una durada de 6 anys i es pot prorrogar quatre anys més addicionals i ha de contemplar un trets especials:

- Organitzar activitats de promoció de productes gastronòmics i enològics característics del territori (degustacions de vins i caves, tasts de productes típics, etc.). Aquestes activitats es podran integrar en els recorreguts turístics de la ciutat (visites guiades i rutes turístiques).
- Programar activitat cultural, complementària a l'organitzada directament per l'Ajuntament, utilitzant els espais cedits: bar, terrassa exterior i ocasionalment Espai de Treball polivalent.

Finalment, la Fundació CEO Maresme, entitat d'iniciativa social que promou la integració social de persones amb especials dificultats, principalment diversitat cognitiva, és l'adjudicatària del contracte que s'inicia el mes de juny de 2022.

MOTIVACIÓ

Des de fa anys, l'Ajuntament de Mataró aposta fermament pel suport a la incorporació de clàusules de sostenibilitat i responsabilitat social amb l'objectiu d'establir els plecs corresponents als contractes públics que permetin desenvolupar i assolir objectius socials, ètics i mediambientals.

El 2017, es va presentar la guia pràctica per la inclusió de criteris socials, ambientals i ètics en la contractació pública tant de l'Ajuntament com per entitats del Sector públic Municipal que facilita i afavoreix la realització de contractes públics en totes les fases del procés. Així mateix, des de la Regidoria d'Economia Social i Solidària s'apostà fermament per reservar el contracte d'explotació del bar/restaurant Cafè Nou des de l'inici del projecte del edifici.

L'edifici històric del Cafè Nou és un immoble situat al centre de Mataró que va pertànyer a la Unió de Cooperadors fins l'any 2015, quan es va signar l'acord definitiu entre les parts implicades i va passar a ser propietat de l'Ajuntament mitjançant la figura de l'expropiació urbanística. Arran d'aquest acord, l'Ajuntament de Mataró va iniciar el Projecte CAFÉ NOU amb l'objectiu de recuperar l'ús d'un equipament cultural que forma part del patrimoni històric de la ciutat, i està qualificat com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL).

Aquest projecte implicava que aquest edifici s'havia de convertir en motor de la creació i difusió cultural de la ciutat en l'àmbit de les arts escèniques, música, dansa, etc, i un Punt d'informació turística de la ciutat, com a dinamitzador de l'economia de l'Eix de la Riera/Centre històric.

Reservar un contracte de responsabilitat social esdevenia una prioritat en tot el projecte que ha suposat una gran fita de coherència i posada en valor del posicionament de la ciutat per l'impuls de l'economia social i sostenible.

RECURSOS NECESSARIS

El setembre del 2018 començaven les obres de rehabilitació del Cafè Nou gràcies al cofinançament amb el Programa Operatiu del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) i la Diputació de Barcelona. El 7 de juny de 2022 s'inaugurava el nou espai amb la realització de diferents actes culturals per dinamitzar l'espai.

Així mateix la proposta d'adjudicació d'explotació del bar/restaurant del Cafè Nou per part de la Fundació contempla els següents cànons:

- a) Cànon anual fix de 14.100 €, IVA no inclòs.
- b) Cànon anual variable del 5% del resultat net de l'exercici si aquest és superior a 30.000 €.
- c) Inversió inicial de 96.981,42 €, IVA inclòs.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte d'explotació del bar/restaurant ha permès la creació de 13 llocs de treball, dels quals 7 són persones amb discapacitat intel·lectual, que fa possible la seva inserció al món laboral amb una ocupació de qualitat incrementant el valor social del contracte.

La implementació i creixement dels contractes reservats és una realitat i aposta de l'Ajuntament des de fa alguns anys, que prioritza aquests per cobrir amb perspectiva social i mediambientalment sostenible algunes accions i serveis que requereix l'administració.

El repte a futur és continuar donant espai i facilitats a les empreses del sector social per tal de poder incrementar la contractació pública responsable amb mirada inclusiva, de responsabilitat comunitària i coherència que millori l'impacte que tenim en el nostre territori.

CREATIVITAT

El projecte ha creat diferents aliances de participació entre diverses àrees del propi ajuntament: urbanisme, participació ciutadana, promoció econòmica, turisme i cultura. Així mateix, s'estableixen activitats culturals tres cops per setmana prioritant la participació d'entitats de la ciutat com l'Aula de Teatre, l'Escola Municipal de Música de Mataró, Clack Audiovisual i Cronopolis, entre d'altres.

DADES DE CONTACTE

Persona de contacte:

👤 Silvia Lizana
☎ 93.758.21.31 ext. 3289
✉ slizana@ajmataro.cat

08

Ajuntament de Barcelona

ENFORTIMENT DE CRITERIS TRANSVERSALS (I ESPECÍFICAMENT EL CRITERI ECOSOCIAL) A LES SUBVENCIONS MUNICIPALS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Des de l'Ajuntament de Barcelona, s'està treballant per a enfortir tres criteris: Ecosocial, transversalitat de gènere i intercultural a diverses convocatòries de subvencions.

Aquestes tres perspectives ja estan incloses com a criteris generals de valoració, amb una puntuació de 0,4 punts sobre 10 (cadascun d'ells) a la convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de ciutat i districte, amb més de 21 Milions d'euros (pressupost 2023). El criteri Ecosocial està definit com:

Incorporació de la perspectiva ecosocial, l'ambientalització i el consum responsable en el projecte 0,4 punts

El projecte incorpora, en les seves diferents fases, accions concretes amb beneficis ambientals i socials. En són exemples el foment de l'alimentació sostenible, l'ambientalització d'esdeveniments, l'ús d'energies renovables, la contractació i la compra sostenible de serveis i productes (inclosa l'Economia Social i Solidària i la compra local), el foment del transport públic, la prevenció de residus, etc.

La inclusió i enfortiment de criteris transversals, i específicament el criteri Ecosocial, a les subvencions municipals té dos objectius principals: incrementar les accions de sostenibilitat en els projectes subvencionats generant un impacte positiu en l'entorn i la societat, i enfortir la coherència entre l'ús dels recursos públics i les polítiques municipals impulsades.

GUIA D'APLICACIÓ PER A ENTITATS DEL CRITERI

0,4 punts

Incorporació de la perspectiva ecosocial, l'ambientalització i el consum responsable en el projecte

CONVOCATÒRIA GENERAL DE SUBVENCIONS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA 2023-2024

FUNCIONAMENT

El 2019, i conjuntament des de Consum responsable i Ecologia Urbana, es va impulsar la inclusió de la perspectiva ecosocial, l'ambientalització i el consum responsable en els projectes subvencionats de la convocatòria general de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona. Inicialment, es mencionava com a criteri inclòs en un criteri global d'"impacte", es va editar una guia de suport i es complementà amb presència a les sessions informatives de les subvencions.

Des del 2021, els equips de la perspectiva de gènere, intercultural i ecosocial s'uneixen per a seguir un pla de treball conjunt en la transversalització dels criteris, i és a partir d'aquest any que, en la convocatòria general, s'estableix, dins dels criteris de puntuació generals, un apartat específic per a cada una de les perspectives, puntuats amb 0,4 punts cada un d'ells (en el cas del criteri Ecosocial, només aplica al projecte, no a puntuació de la pròpia entitat). En aquest marc, s'ha editat una guia conjunta i es celebren sessions informatives i formatives dels 3 criteris tan a entitats com a personal tècnic avaluador.

A més a més, el 2021 l'Ajuntament de Barcelona aprova el [Pla Estratègic de Subvencions 2021-2023](#), que inclou els objectius estratègics de transversalitzar els criteris Ecosocial, d'igualtat de Gènere i de perspectiva Intercultural a les convocatòries de subvencions. També genera un espai de treball específic (Grup de Treball de Criteris Transversal), en el que s'hi involucra l'Oficina Central de Subvencions i representants d'òrgans gestors de subvencions. Aquest pas dota d'un marc de treball més ampli i li confereix més legitimitat, fet que facilita avançar més ràpidament cap als objectius marcats.

MOTIVACIÓ

La contractació pública inclou, per llei, criteris de sostenibilitat social i ambiental, en tant que l'ús de recursos públics ha de garantir també unes pràctiques determinades, alineades amb les necessitats del context socioeconòmic i ambiental. Tanmateix, en el marc de les subvencions, aquests aspectes no estan regulats tot i que representen un volum important de les despeses de les administracions.

Així doncs, incidir en alguns dels requisits de COM es desenvolupen els projectes de les entitats que reben finançament públic a través de subvencions és fonamental per a evitar, en primer lloc, pràctiques contràries a l'impuls de polítiques públiques, però, sobretot, per a incidir positivament en què s'incorporin, cada vegada més, accions encaminades a integrar la sostenibilitat social i ambiental als projectes (així com també la perspectiva de gènere i intercultural).

Es podria resumir dient que "la inclusió de criteris transversals, com són la perspectiva ecosocial, de gènere i intercultural, és un pas més en la promoció i permeabilització d'aquestes dimensions en el teixit associatiu de la ciutat. D'aquesta manera, es vetlla per a que l'ús dels recursos públics també sigui coherent amb aquestes polítiques."

RECURSOS NECESSARIS

- Recursos propis de personal municipal
- Recursos externs per a l'elaboració i maquetació de les guies (a través de contractes amb secretaries tècniques expertes en la temàtica, i de contractes genèrics de comunicació, maquetació i correcció de textos).
- Recursos externs per a planificar i realitzar les anàlisis tècniques de com enfortir el criteri a diferents convocatòries de subvencions d'altres òrgans gestors de l'Ajuntament (contractació menor amb assessors experts).

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

La transversalització és generalment un repte, atès que requereix grans dosis de coordinació, treball en equip, i la integració de visions i necessitats diverses.

Elements claus que han ajudat en aquest projecte han estat:

- Treball de "formigueta": començar amb objectius de petit abast, obtenint resultats tangibles.
- Sumar energies: treball amb els referents tècnics dels altres criteris en un espai d'igual a igual, en base als aprenentatges, a sumar i a facilitar la feina mútuament. I fonamental, creure's el projecte per part de les persones implicades.
- Validació per part de les persones responsables (polítiques, de gerència, directives, etc.): disposar de la validació de la línia de treball, visibilització d'objectius i resultats a altres persones amb rang de responsables/directius. Alhora, que els responsables directes dels equips tècnics explicitin el temps i recursos per a la dedicació al projecte.
- Disposar d'un marc de treball reconegut: estar inclòs en plans i programes, disposar del suport i coordinació amb els equips legitimats per treballar, en aquest cas, les subvencions.

CREATIVITAT

Que totes les convocatòries de subvencions (competitives i directes) incloguin requisits i criteris en relació a la integració de la sostenibilitat, la perspectiva de gènere i intercultural, i que aquests aspectes estiguin integrats des d'un inici en la manera de plantejar i executar els projectes de les entitats i també en la visió i capacitat d'avaluació dels equips tècnics que segueixen les subvencions.

Idealment, els recursos a disposar serien: inclusió de la línia de treball com a programa estable dins de la línia més adient de l'estructura executiva municipal (idealment, liderat per equip de subvencions amb treball coordinat amb les àrees expertes en la temàtica), dedicació de personal tècnic específic (i si cal, disposar de secretaries tècniques expertes), pressupost per a les accions de suport (elaboració de guies, formacions, servei d'assessorament, etc.)

DADES DE CONTACTE

Secció de Polítiques Alimentàries Urbanes i Consum Responsable. Direcció d'Economia Social i Solidària i Alimentació Sostenible

Persona de contacte:

👤 Maria Solé Congost

✉ msoleco@bcn.cat

09

Ajuntament de Manlleu

CATÀLEG
D'ACTIVITATS
EDUCATIVES
PELS CENTRES
EDUCATIUS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Objectius

Complementar els continguts curriculars amb tallers, xerrades i altres activitats.

Coordinar i centralitzar en un sol catàleg i una sola via de sol·licitud tota l'oferta d'activitats que ofereix l'Ajuntament i altres administracions als centres educatius de Manlleu.

Descripció

El Catàleg d'activitats educatives per als centres docents de Manlleu agrupa tota l'oferta d'activitats complementàries i gratuïtes que s'ofereixen a tots els centres educatius del municipi. El catàleg, elaborat pel Servei d'Educació de l'Ajuntament, s'estructura en 3 apartats (petits infants, nens i nenes i joves) i a cadascun d'ells les activitats estan classificades per àmbits temàtics.

Cal destacar que el catàleg inclou un apartat específic d'activitats per donar a conèixer l'ESS amb la implicació d'entitats del territori.

Per aquest curs 2022-23 s'han ofert 201 activitats diferents:

- Petits infants: 8 activitats en total distribuïdes amb 4 àrees temàtiques: artística, biblioteca, medi ambient i salut.
- Nens i nenes: 75 activitats en total distribuïdes amb 8 àrees temàtiques: art, ciència i història, biblioteca, diversitat i convivència, economia, comerç i consum responsable, igualtat de gènere i prevenció de violències masclistes, medi ambient, salut, activitat física i alimentació, seguretat i riscos al carrer i a internet
- joves: 111 activitats distribuïdes amb 13 àrees temàtiques: afectivitat i sexualitat, agenda 2030, art, ciència i història, biblioteca, literatura i cerca d'informació, diversitat i convivència, drogodependències, economia, comerç i consum responsable, igualtat de gènere i prevenció de violències masclistes, medi ambient, orientació acadèmica i laboral, salut, activitat física i alimentació, seguretat i riscos al carrer i a internet i tecnologia
- Famílies i professorat: 7 activitats

FUNCIONAMENT

Cada curs s'elabora un catàleg amb l'oferta d'activitats per a l'alumnat en els àmbits següents: petits infants (escola bressol), Nens i nenes (segon cicle d'educació infantil i primària), Joves (ESO, PFI, Batxillerat i Cicles formatius) i Famílies i Professorat.

Per elaborar el catàleg es demana al personal tècnic de l'ajuntament de les diferents àrees i altres institucions (educació, pla de convivència, empresa, esports, igualtat, CAP, salut pública i consum, medi ambient, comerç, policia local i mossos d'esquadra, ocupació, biblioteca, indústria, mitjans de comunicació, agenda 2030 i innovació), les activitats per realitzar amb l'alumnat dels centres educatius.

Es fa una trobada el mes de maig amb el professorat referent de cada centre educatiu per presentar les activitats del catàleg. Posteriorment els centres fan les sol·licituds de les activitats-tallers d'interès per l'alumnat per complementar el currículum.

Després de cada activitat el professorat i alumnat (a partir de secundària) omplen una enquesta de valoració.

Els resultats de les enquestes s'envien els diferents tècnics per tal de tenir retorn de l'activitat.

MOTIVACIÓ

L'objectiu del catàleg és centralitzar tota l'oferta d'activitats que s'ofereixen als centres educatius dels diferents àmbits. D'aquesta manera es facilita una única via de sol·licitud, de seguiment i valoració de totes les activitats.

Cal destacar que es construeix entre els diferents tècnics i organismes, per garantir una coherència i evitar duplicitats d'activitats, per tal de respondre les necessitats reals dels centres educatius

Remarquem que el catàleg inclou un apartat específic d'activitats per donar a conèixer l'ESS implicant entitats del territori.

RECURSOS NECESSARIS

Cada àrea o institució assumeix el cost de les activitats realitzades.

El cost del disseny i difusió catàleg l'assumeix educació

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Punts forts

Aquest catàleg està format per activitats complementàries als continguts curriculars o organitzades per entitats i professionals de l'entorn.

Els centres disposen de tota l'oferta d'activitats del catàleg abans de finalitzar el curs, per tal de poder planificar el curs següent.

El catàleg implica nombrosos serveis de l'ajuntament i també entitats del territori.

Punts febles

Millorar el sistema de valoració de les activitats, concretament les valoracions directes de l'alumnat.

Recollir el nombre d'alumnes participants.

CREATIVITAT

El catàleg té un impacte positiu a Manlleu pel treball coordinat amb entitats del territori, com també la coordinació amb les diferents àrees i organismes per construir el catàleg de forma conjunta.

DADES DE CONTACTE

Ajuntament de Manlleu - Educació

✉ educació@manlleu.cat

Persona de contacte:

👤 Elisabet Torrents

✉ torrentsce@manlleu.cat

10

Ajuntament de Lleida

COMUNALITAT
URBANA “LA
DESCOMUNAL”

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Es tracta de la primera Comunalitat Urbana de la província de Lleida, d'entre les 22 creades arreu del territori català. **La Descomunal** neix amb l'objectiu de crear xarxes i espais d'ajuda mútua, oportunitats laborals i de desenvolupament econòmic en l'àmbit cultural, esportiu i d'inserció laboral de joves en determinats barris de la ciutat.

La Descomunal pretén protegir i potenciar la xarxa econòmica i comunitària. Tot això, a través de l'Economia Social i Solidària de la zona de la Comunalitat - que inclou els barris de la Mariola, Turó de Gardeny i Blocs Joan Carles (que conformen la Zona 09 de Lleida), a més dels barris veïns Instituts, Sant Ignasi, Escorxador, Pius XII, Universitat, Joc de la Bola i Horta de Lleida-, i donant valors a nous projectes d'ajuda mútua que puguin néixer de la mà de l'esforç del teixit veïnal i associatiu, del comerç de proximitat, de les xarxes de suport mutu i de les persones treballadores.

De manera més concreta, atenent a les característiques de la zona de la Comunalitat, intentem donar resposta als diferents objectius:

- Potenciar noves formes d'organització i autoorganització al territori que permetin la creació de llocs de treball.
- Incrementar la vida comunitària i la participació ciutadana, reforçant les capacitats de les entitats, per eliminar la fragmentació i procurar consolidar noves relacions sòlides de suport mutu.
- Treballar el sentit de pertinença, de cohesió social, de construcció col·lectiva i d'autoorganització, per una participació plena en els projectes dins de la Comunalitat.
- Diagnosticar i enfortir els béns comuns urbans de la zona de la Comunalitat.

FUNCIONAMENT

La Descomunal consta d'un grup motor que s'anomena Comitè Activador, després hi ha l'equip tècnic i també compta amb la participació d'altres entitats. Les entitats participants formen part dels barris de la Comunalitat i són referents en els seus àmbits d'actuació. Comparteixen un sentiment de territori, acció social i treball comunitari molt presents en el seu dia a dia, i tenen interès a continuar treballant a través de la Descomunal per crear xarxa i millorar el desenvolupament econòmic i social de la zona.

Les fases del projecte són:

- **Fase 1** - diagnosi del territori, difusió del projecte i creació del Pla d'Acció (maig 2022 - novembre 2022)
- **Fase 2** - Creació de l'assemblea (juny 2022)
- **Fase 3** - execució del projecte - 1a anualitat (maig 2022 - abril 2023)
- **Fase 4** - Justificació primera anualitat - reformulació del pla d'acció (maig - juny 2023)
- **Fase 5** - Execució del projecte - 2a anualitat (maig 2023 - abril 2024)
- **Fase 6** - Tancament i valoració (maig 2024)
- **Fase** - Justificació del projecte (maig - juny 2024)

Dins del projecte treballem amb diferents xarxes com són:

- La **XARXA ENRE9**, que és la xarxa de cultura i treballa per desenvolupar activitats que promoguin la cultura a la Comunalitat, fomentar l'accés universal a la cultura de qualitat i aconseguir la transformació social a través de la cultura. La Xarxa Enre9 promou la creació de l'Entitat La9, el Festival d'arts escèniques Enre9, l'Escoleta d'Arts, la trobada d'artistes freelance, i la Descomunal se'n va (un projecte d'acompanyaments culturals i artístics a famílies per fer un treball de públic, apropar l'accés igualitari a la cultura de qualitat, i generar nous espais d'unió i vincle social).
- La **XARXA ENTER**, que treballa per a la inserció laboral de joves i persones en situació de vulnerabilitat, oferint, potenciant i desenvolupant noves oportunitats d'aprenentatge i formació als veïns i veïnes de la Zona 09 i barris adjacents, amb l'objectiu de reforçar les seves capacitats i augmentar les possibilitats d'inserció laboral. La Xarxa Enter de la Descomunal ofereix formacions com: Curs d'Entorn Escolar, de monitoratge de menjador, manipulació d'aliments i al·lèrgies alimentàries; Formació de monitors/es d'activitats de dinamització en l'àmbit

poliesportiu; Curs de Costura i Serigrafia per dones, per tal de poder oferir noves oportunitats i procurar crear teixits comunitaris i associatius per l'ajuda mútua. També es treballa per donar suport a noves iniciatives econòmiques i socials des de l'impuls de l'organització col·lectiva, com ho són els grups d'artistes, l'associació de reciclatge d'oli o la cooperativa de mediació; així com la dinamització del bar del Centre Cívic de la Mariola i el bar del camp de futbol de la UE Gardeny.

- La **XARXA REMOU**, que és la xarxa que promou l'activitat esportiva. Especialment enfocada a infància, joventut i gent gran, atén de manera inclusiva a la població més vulnerable i ofereix un futur digne i saludable amb productes esportius a l'abast de tota la població. Actualment, hi ha diverses activitats que potencien aquesta xarxa: promoció i activació de tres rutes saludables, l'enfortiment de la base de la UE Gardeny, i l'impuls d'un gimnàs al barri.

MOTIVACIÓ

El projecte s'aplica inicialment a la Zona 09, caracteritzada per una forta fragmentació socioterritorial, on resideixen predominantment famílies de classe treballadora amb moltes dificultats econòmiques i socials.

La situació de vulnerabilitat del barri ha generat la necessitat de treballar de forma conjunta entre els diferents agents (administració pública, entitats del Tercer Sector, organitzacions i moviments socials, la ciutadania i veïnat en general). Seguint aquest impuls, hem vingut treballant de forma conjunta a través del Consell de Zona 09 (Mariola, Turó de Gardeny, Blocs Joan Carles i entorns) un espai d'interacció per a entitats (formals i no formals) i persones a títol individual, que ha de servir per enriquir les dinàmiques associatives.

La Descomunal treballa per un programació d'activitats, jornades i tallers socials, esportius i culturals per trencar amb l'aïllament funcional de la zona, connectar la ciutat i trencar amb l'estigmatització.

RECURSOS NECESSARIS

Es compta amb una subvenció bianual (2022-2024) del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya, dins dels programes d'Economia Social, de 350.000 € distribuïts en dues anualitats de 175.000 €. Les entitats beneficiàries del capital només són les quatre que formen part del Comitè Activador: Companyia de Comediants La Baldufa (157.216 €), Fundació Champagnat (124.784 €), Unió Esportiva Gardeny (7.000 €) i Ajuntament de Lleida (61.000 €), qui aporta 20.000 € al projecte en concepte de cofinançament. Per altra banda, l'equip tècnic consta de quatre persones.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

- **Aspectes Positius:** Donar a conèixer de forma viencial els valors de l'ESS. La implicació de les diferents regidories. La capacitat d'esforç i persistència del Comitè Activador. La vinculació amb Ponent Cooperativa.
- **Aspectes Negatius:** Les dificultats per complir indicadors. La sensació de dificultat per avançar. Les dificultats en el procés de captació dels participants.
- **Aspectes a Millorar:** Consolidar l'assistència de la gent que viu a la zona de la Comunalitat.
- **Reptes:** Reformular el pla de treball de cara a la segona anualitat, i executar-lo amb el treball consensuat. Consolidar espais relacionals naturals. Gaudir del bonic projecte.

CREATIVITAT

Principalment apostem per un nou model econòmic i social en el que les persones estiguin al centre. En el que es fomentin l'economia circular, el comerç de proximitat, la intercooperació i l'ajuda mútua.

Es tracta de generar espais relacionals, on estiguin representades l'administració pública, entitats i ciutadania, en què establir un marc de treball basat en el desenvolupament social i econòmic de l'àrea geogràfica on es planteja treballar. Espais en que flueixi la presa de decisions conjunta, la democràcia participativa i la democràcia deliberativa.

Potenciar l'autoorganització de les entitats, tot reforçant les capacitats de les mateixes per a que les seves accions siguin més eficaces i eficients.

Alhora, també potenciar el treball transversal entre els diferents departaments municipals, per evitar generar expectatives i complir, en termes d'eficàcia i eficiència, amb les demandes generades. Actualment hem creat aliances amb els següents departaments de l'Ajuntament:

- Regidoria de cultura, ciutat i transició ecològica
- Regidoria d'Esports
- Regidoria de comerç i promoció econòmica
- Regidoria d'urbanisme
- Regidoria de joventut, festes i tradicions i esports
- Regidoria d'educació, cooperació, drets civils i feminismes
- Regidoria de les persones, comunitat i agenda 2030
- Regidoria d'ocupació, responsabilitat social i horta
- Equip d'intervenció comunitària
- Equip de participació comunitària

DADES DE CONTACTE

Departament de Participació Ciutadana de la Regidoria de Consum, Comerç, Mercats i Participació de l'Ajuntament de Lleida.

✉ participacio@paeria.cat

Persona de contacte:

👤 Fàtima Cos

☎ 973700453

✉ fcos@paeria.cat

👤 Cristina Saiz

☎ 973700453

✉ csaiz@paeria.cat

11

Ajuntament de Terrassa

CONVENI EDUCATIU DE PROMOCIÓ I FORMACIÓ D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El *Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària* (PEEST en endavant) contemplava un conjunt de programes destinats al món educatiu: CUEME (Cultura Emprenedora a l'Escola), Guia Educativa i tallers educatius a secundària i cooperatives de secundària.

El 2019, quan comença el PEEST, un grup de professorat de la ciutat proposa a l'Ajuntament de Terrassa la creació d'un espai que agrupés a centres educatius, agents i el propi Ajuntament per impulsar l'Economia Social i Solidària dins dels programes formatius. Per donar formalitat, proposen la creació d'un conveni on es marquin compromisos de tots els agents amb aquest objectiu. Aquest conveni ha anat creixent cada any amb l'adhesió de més centres.

El Conveni Educatiu té per objectiu coordinar diferents agents educatius de la ciutat que tenen interès en introduir el corpus teòric i pràctic de l'Economia Social i Solidària a les aules, tant amb propostes didàctiques aplicades a l'aula com amb noves activitats coorganitzades entre els agents del conveni.

En l'actualitat hi ha 5 centres educatius, 2 entitats de l'Economia Social i Solidària i 2 serveis municipals que han organitzat diferents activitats:

Creació d'un Moodle educatiu (per compatir recursos didàctics entre professorat i dinamitzar l'intercanvi de coneixements i experiències d'alumnes de secundària)

Participació de l'alumnat i centres del conveni a les activitats educatives de les diferents edicions de la Terrassa Cooperativa.

Jornades d'Intercooperació Educativa

FUNCIONAMENT

El conveni educatiu es va impulsar l'any 2019 a proposta de 3 centres educatius i de la Xarxa d'Economia Solidària (XES). Després de dos anys de funcionament, es va crear un Grup de Treball de Programes Educatius del Consell Municipal de l'Economia Social i Solidària (CMEEST), amb reunions periòdiques de coordinació per decidir activitats i propostes de treball anual.

Com s'esmenta al punt anterior, les accions van en la línia d'organitzar jornades d'Intercooperació entre centres educatius, per a l'intercanvi de coneixements i experiències dels alumnes. També per cooperar a la Terrassa Cooperativa, preparant activitats i mobilitzant a l'alumnat per participar al programa. Finalment, el recurs del *Moodle* té com a gram objectiu promoure l'intercanvi de plantejaments didàctics per aplicar a l'aula, objectiu al qual cal donar-li impuls.

MOTIVACIÓ

La motivació del Conveni sorgeix de la visió de professorat sensible vers l'Economia Social i Solidària que pretenen aportar el coneixement d'aquest model econòmic a l'alumnat i al centre. Cal ressaltar que s'hi han afegit 3 nous centres educatius per trobar punts d'intercanvi, atès que ja treballaven l'ESS i trobaven sentit a tenir un espai de coordinació per a les actuacions que ja es realitzen i les futures de confluència entre tots els membres del conveni.

RECURSOS NECESSARIS

El conveni no contempla despesa econòmica directa per a realitzar les activitats, sinó que els recursos aportats es corresponen amb hores de dedicació al disseny, gestió i avaluació per part dels professionals de cada centre educatiu, entitat i servei municipal.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Les estratègies de futur passen per:

Implicar i incloure els centres educatius que treballen amb les cooperatives d'alumnes de secundària de forma permanent.

Establir formes de treball orgànic, prioritzant 2 actuacions l'any que motivin la dinàmica del grup.

Fomentar espais d'Intercooperació i més participatius de l'alumnat.

CREATIVITAT

Si s'arriba als reptes de futur apuntats a l'apartat anterior, aleshores els agents implicats podran establir quines actuacions s'haurien de crear.

DADES DE CONTACTE

Servei d'Emprenedoria i Economia Social i Solidària

✉ emprenedoria@terrassa.cat

Persona de contacte:

👤 Montserrat Torres Sánchez

☎ 937397000 (4940)

✉ montserrat.torres@terrassa.cat

12

Ajuntament de Lleida

MENTORIA SOCIOLABORAL INSTITUT MUNICIPAL D'Ocupació SALVADOR SEGUÍ

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El Projecte de Mentoria Sociolaboral consisteix en la realització d'un acompanyament individualitzat a una persona interessada a millorar la seva ocupabilitat i precisa d'un referent positiu per motivar-la, donar-li confiança, fomentar la seva autonomia i desenvolupament personal.

Els objectius són:

- Millorar l'ocupabilitat de les persones participants.
- Ampliar la xarxa de recursos de les persones, així com incrementar la seva motivació i compromís amb la cerca d'ocupació.
- Enfortir emocionalment les persones en recerca de feina, trencant la campana d'aïllament en què es troben les persones en situació d'atur.
- Fomentar la perseverança de les persones mentorades per a una cerca d'ocupació més proactiva.
- Millorar l'adaptació de les persones candidates al lloc de treball.
- Implicar al teixit productiu en la captació del talent per a un millor desenvolupament del seu sector professional.
- Contribuir a crear una ciutat més humana, on els veïns i veïnes s'impliquen amb els i les seves ciutadanes.

1 > 2 > 3 > 4 > 5 > 6
DEFINICIÓ CAPTACIÓ I SELECCIÓ FORMACIÓ I PREPARACIÓ VALORACIÓ I TANCAMENT SEGUIMENT I DINAMITZACIÓ MATCHING

FUNCIONAMENT

- **Fase 1:** Definició del perfil de les persones mentores i mentorades.
- **Fase 2:** Campanya de captació (difusió entre entitats col·laboradores del projecte, recull de candidatures de persones mentorades, selecció de persones mentores i persones mentorades).
- **Fase 3:** Formació de les persones mentores (la formació consisteix en donar a conèixer l'objectiu de la mentoria, la seva durada i els instruments i tècniques que ofereixin un suport per a treballar el vincle amb la persona mentorada).
- **Fase 4:** Matxing (aparellament) de les persones participants.
- **Fase 5:** Implementació de la mentoria (acompanyament tècnic al procés de "mentoratge", realització de tallers de dinamització de coaching i coordinació amb referents tècnics de les persones mentorades).
- **Fase 6:** Avaluació del projecte.

13

Ajuntament de Lleida

PROGRAMA DE FOMENT DE L'EMPRENEDORIA ALS CENTRES EDUCATIS

MOTIVACIÓ

- Impulsar un projecte que impliqui una innovació en la metodologia de treball sobre l'ocupabilitat de les persones.
- Impulsar la mentoria sociolaboral en l'àmbit de l'ocupació.

RECURSOS NECESSARIS

- **Recursos humans:** personal tècnic.
- **Recursos materials:** assegurança de les persones participants.
- **Suport d'entitats de voluntariat.**

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte finalitzarà l'octubre de 2023. Està prevista una valoració dels resultats en acabar el projecte.

Es sol·licitarà la participació del personal tècnic de les entitats derivants de les persones mentorades per avaluar l'impacte que ha tingut en elles la participació en el projecte de mentoria, tant pel que fa a les insercions, l'augment de motivació, la definició d'objectiu professional, etc.

Els reptes de futur s'establiran en funció de l'avaluació i impacte de l'actual projecte.

CREATIVITAT

Poder generar més aliances amb entitats del territori, a més de seguir comptant amb les aliances generades, per tal de promoure la participació ciutadana amb un objectiu de millora de l'ocupabilitat i enriquiment professional i personal per part de totes les persones integrants en els tandems, independentment del rol que ocupen.

DADES DE CONTACTE

Institut Municipal d'Ocupació Salvador Seguí – Ajuntament de Lleida

☎ 973 242 000

✉ mgs@paeria.cat

Persona de contacte:

👤 Zakia El Atoui

✉ zelatoui@paeria.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El Programa de foment de l'emprenedoria als centres educatius, Lleida Talent Emprenedor, és fruit de la col·laboració de l'Ajuntament de Lleida amb el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, i neix amb l'objectiu de promoure l'esperit emprenedor a l'escola mitjançant accions i activitats adreçades a l'alumnat i al personal docent.

El programa està format per diferents activitats estructurades en tres blocs: sessions de sensibilització a fi de despertar l'interès de l'alumnat per l'emprenedoria, tallers temàtics específics en l'àmbit del desenvolupament de les habilitats personals i tècniques i, activitats per a personal docent amb recursos i eines de suport per facilitar la transmissió a l'alumnat dels diferents conceptes relacionats amb la iniciativa emprenedora.

En el marc d'aquest programa, també s'han inclòs activitats amb l'objectiu d'introduir el concepte d'Economia Social i Solidària i acostar a l'alumnat el model cooperatiu en les seves diferents tipologies, a través de tallers com:

- *L'Economia Social i Solidària en el context actual*, adreçat a alumnat de Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.
- *L'emprenedoria col·lectiva i el cooperativisme*, adreçat a alumnat d'ESO, Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.
- *Coneixem les cooperatives del nostre territori*, adreçat a alumnat d'infantil i primària, ESO, Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.
- *Creem una cooperativa d'alumnes*, adreçat a alumnat d'infantil i primària, ESO, Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.

FUNCIONAMENT

El contingut del programa està dissenyat pel personal tècnic de les entitats promotores com a resultat de la seva experiència en aquest àmbit i, a més, es compta amb la col·laboració de persones professionals expertes en l'aplicació de les tècniques i temàtiques que més s'estan treballant en l'àmbit de l'emprenedoria.

Cada any, de juny a agost, s'actualitza el catàleg i, el mes de setembre, s'obre la convocatòria per a que els centres interessats en accedir a les diferents activitats presentin la seva sol·licitud. El termini de recepció de sol·licituds finalitza el 31 d'octubre i, durant el mes de novembre, es comunica als centres les activitats a les que poden accedir i que es realitzaran, en format presencial o bé online, al llarg de l'any acadèmic en curs.

L'Ajuntament de Lleida s'encarrega de gestionar les peticions dels centres educatius de Lleida ciutat i la Diputació de Lleida gestiona les peticions dels centres de fora de la ciutat de Lleida.

En el cas de les activitats de Lleida ciutat són impartides pel personal tècnic de l'Ajuntament de Lleida o per professionals externs, en aquest darrer cas, el cost de l'activitat és assumit al 50% entre el centre educatiu i l'Ajuntament de Lleida. I, les activitats realitzades fora de la ciutat de Lleida són únicament impartides per professionals externs, on el cost de l'activitat és assumit al 50% entre el centre educatiu i el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida.

Pel que fa als tallers que tenen per objectiu introduir el concepte d'Economia Social i Solidària i acostar el model cooperatiu a l'alumnat, són gratuïts i, són impartits per l'equip de l'Ateneu Cooperatiu Ponent Coopera i de l'Ateneu Cooperatiu Alt Pirineu i Aran.

Els aspectes logístics referents a les activitats, així com els dies de realització o els horaris, es coordinen de forma directa amb cada centre educatiu. I, la sala o aula per a la realització de les sessions l'ha de facilitar el centre i ha d'estar equipada amb ordinador, projector, pantalla i so.

MOTIVACIÓ

L'Ajuntament de Lleida, mitjançant la Regidoria de Promoció Econòmica i Emprenedoria, té com a objectiu contribuir al desenvolupament econòmic i empresarial de la ciutat de Lleida a través del foment de l'emprenedoria i la creació, el creixement i la consolidació d'empreses, mitjançant una sèrie de serveis, activitats i programes per incidir en el cicle complet de creació d'una empresa.

I és en aquest sentit, i a fi de donar suport als centres educatius per a la inclusió de l'emprenedoria d'una forma dinàmica i creativa, que s'ha dissenyat el Programa Lleida Talent Emprenedor per fomentar l'emprenedoria, presentar-la com una sortida al mercat laboral al final de l'etapa educativa i treballar amb les potencials persones emprenedores del futur.

14

Ajuntament de Barcelona

COMUNICACIÓ DE
LES POLÍTIQUES
PÚBLIQUES
D'IMPULS ESS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Fer atractiva la proposta de l'ESS com a opció laboral i econòmica per a la població, especialment entre les persones joves.

- Poder viure usant l'EES a Barcelona i poder viure fent ESS a Barcelona: web [Viatja a través de l'ESS](#). Descobreix l'univers de l'Economia Social i Solidària i aterra-la a Barcelona i a la teva vida!

FUNCIONAMENT

- Gestió dels mitjans propis (webs, butlletí, Twitter): consolidant el podcast a Ivoox i/o Spotify (més enllà dels actuals canals a Soundcloud i Youtube); treballant per tenir Instagram com alternativa a Twitter; millora de vídeos al web i canal Youtube.
- Gestió i execució de les campanyes comunicatives de l'any: Enfortim ESS 2023; 9ena Fira ESS i CR; LA FEBRERADA 2023.
- Gestió de la millora del web ESS, amb #Estratègia ESS 2030 i el futur PIESS 2024-27: a partir de la millora de la landing #SomESS.
- Projecte de ciutat #SomESS, de l'#Estratègia ESS 2030:
 - Reactualitzar la pàgina de l'#Estratègia ESS 2030 al decidim.barcelona.
 - Seguir amb el podcast bimensual o temporalitat que escaigui i altres accions #SomESS decideixi

MOTIVACIÓ

Executar els següents objectius del [Pla d'Impuls de l'ESS](#):

- **Objectiu 7:** Fer atractiva la proposta de l'ESS com a opció laboral i econòmica per a la població, especialment entre les persones joves
- **Objectiu 8:** Promoció del consum conscient i la consolidació del mercat social facilitant l'accés a béns, productes, serveis i activitats de l'ESS

RECURSOS NECESSARIS

Pressupost, anual, de 70.000 € (3 contractes: secretaria tècnica de comunicació, disseny gràfic i producció)

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Es tracta doncs d'una eina de foment, promoció i formació en empenedoria, que conté també tallers específics que promouen l'Economia Social, Solidària i Cooperativa i que posen en valor la forma jurídica Societat Cooperativa. Una forma que, tot i ser coneguda, és cert que en el moment de constituir una empresa minoritàriament es tria.

RECURSOS NECESSARIS

Es tracta d'un projecte impulsat des de la Regidoria de Promoció Econòmica i Empenedoria de l'Ajuntament de Lleida en col·laboració amb el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Per part de l'Ajuntament de Lleida, hi treballen dues persones tècniques de promoció econòmica encarregades de la pròpia gestió del programa i de la realització d'algunes de les sessions de sensibilització que s'ofereixen en el catàleg als centres de Lleida ciutat. I, pel que fa als recursos econòmics, hi ha una partida pressupostària de promoció econòmica que es destina bàsicament a sufragar les despeses d'edició del catàleg del programa i el 50% del cost de les activitats realitzades per professionals externs en el centres de Lleida ciutat.

Per part de la Diputació de Lleida s'hi destina una persona tècnica encarregada de gestionar les peticions dels centres de fora de la ciutat de Lleida i també destinen una partida pressupostària per sufragar despeses d'edició de materials audiovisuals i el 50% del cost de les activitats realitzades per professionals externs en centres de fora de Lleida ciutat.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Els centres participants valoren molt positivament que els conceptes i habilitats (personals i tècniques) relacionades amb la iniciativa empenedora que treballen a l'aula, estiguin reforçats per una persona externa que ho complementa i amplia amb la seva experiència a través de les diferents activitats que s'ofereixen en el catàleg Lleida Talent Empenedor.

Un repte de futur seria aconseguir que la cultura de l'Economia Social, Solidària i Cooperativa vagi impregnant el món de l'empenedoria, començant per l'alumnat, que són les potencials persones empenedores del futur.

CREATIVITAT

Estrènyer les nostres aliances amb els Ateneus Cooperatius, que en el cas de Lleida són dos, l'Ateneu Cooperatiu Ponent Coopera i l'Ateneu Cooperatiu Alt Pirineu i Aran, per trobar noves formes de tirar endavant projectes comuns.

DADES DE CONTACTE

Regidoria de Promoció Econòmica i Empenedoria de l'Ajuntament de Lleida

☎ 973 678 058

✉ promocioeconomica@paeria.cat

Persones de contacte:

👤 Marisa Benítez Florejachs

☎ 973 678 058

✉ mбенitez@paeria.es

👤 Maria Ruiz Calvo

☎ 973 678 058

✉ mariaruiz@paeria.es

15

Ajuntament de Badalona

DONEM A CONÈIXER L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA IMPULSADA PER L'AJUNTAMENT DE BADALONA

- La pàgina web barcelona.cat/economiasocial, durant 2022, tingué 63.972 visitants únics (5.531 mensuals de mitjana).
- El perfil de Twitter @AltresEconomies (<https://t.me/AltresEconomies>) té 7.067 seguidors a data 8/2/2023.
- S'han produït i publicat [6 podcasts](#), des de setembre de 2022.
- El [Butlletí](#) mensual té a data 8/2/2023 22.250 subscripcions, de les més elevades de l'Ajuntament (la Zona després del butlletí central), gràcies a tenir la relació estreta amb les persones usuàries dels serveis d'ESS de Barcelona Activa.

CREATIVITAT

Mantenir, enfortir i fer créixer els impactes positius als públics objectius (empreses i organitzacions de l'ESS i persones).

Complementar amb nous canals (Instagram) la comunicació.

Cobrir, intensament i amb diferents tipologies de productes i canals, l'activitat de servei públic orientada a organitzacions, empreses i persones emprenedores.

Cobrir, intensament i amb diferents tipologies de productes i canals, l'activitat de les empreses i organitzacions de l'àmbit de l'ESS de Barcelona.

DADES DE CONTACTE

Departament de Comunicació d'Economia, Recursos, Promoció Econòmica i Agenda 2030

👤 Laia Toronell Utgés *Tècnica de Comunicació* assignada a ESS

☎ 93 402 70 85

✉ ltoronell@bcn.cat

**Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona**

👤 Xavier Rubio Cano (*Cap del Departament*)

☎ 667670051

✉ xrubio@bcn.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Setmanalment, la Unitat de Foment Empresarial organitza una sessió grupal per a les persones interessades en emprendre. A més d'explicar els serveis principals, es dedica una estona a parlar sobre l'ESS, quins són els òrgans que la promoció, quins són els principals avantatges de les cooperatives i quins són els valors que la sustenten.

Un cop acabada la xerrada, les persones emprenedores que desitgin una visita individual i que hagin mostrat interès en la fórmula cooperativa són assessorats per la tècnica de referència en ESS.

L'objectiu d'aquestes sessions és apropar la cooperativa a les persones emprenedores, una fórmula jurídica molt més desconeguda que d'altres, com ara la SL o l'empresari/ària individual.

FUNCIONAMENT

Primerament, es va detectar la necessitat d'apropar les cooperatives a les persones emprenedores. Seguidament, es va decidir que una bona forma de sensibilitzar en matèria d'Economia Social i Solidària seria la intervenció de la tècnica de referència en les sessions grupals d'acollida, i la posterior visita tècnica si així ho demandaven les persones emprenedores.

A les visites tècniques, a més de la tècnica de referència en ESS, hi solen participar altres membres de l'equip tècnics, en funció dels programes que es puguin tractar: Reempresa, internacionalització...

MOTIVACIÓ

S'ha observat que la fórmula cooperativa és força desconeguda per a les persones emprenedores. Habitualment, contempen únicament constituir-se com a empresari/ària individual o Societat Limitada. Per aquest motiu, es considerava important sensibilitzar en altres figures, presents dins de l'Economia Social i Solidària.

RECURSOS NECESSARIS

Setmanalment, la tècnica d'Economia Social i Solidària és l'encarregada de dur a terme les sensibilitzacions en matèria de cooperativisme. Un cop realitzada l'acollida inicial, totes aquelles persones emprenedores que estiguin interessades en la fórmula cooperativa, són assessorades per a la tècnica de referència.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

D'ençà que es duen a terme les sensibilitzacions en matèria d'Economia Social i Solidària, s'ha detectat que moltes persones emprenedores demanen més assessorament en matèria de cooperativisme.

Tanmateix, tot i l'interès inicial, les persones emprenedores acaben decidint-se per altres fórmules jurídiques diferents de la cooperativa. S'ha constatat que el motiu principal és el rol dissuasiu de les gestories, que solen considerar les cooperatives com a complicades de gestionar i de difícil governança.

Per aquest motiu, un dels aspectes que es creuen necessaris millorar és la formació a les gestories en matèria d'ESS, mitjançant programes com el Segell per a gestories, que ja du a terme a l'Ateneu Cooperatiu del Barcelonès Nord.

CREATIVITAT

Com s'ha explicat, es considera que una de les tasques principals hauria de ser millorar la formació en cooperativisme de les gestories. Per això, un dels camins principals hauria de ser apropar i facilitar el camí cap a les cooperatives, mitjançant sensibilitzacions o formacions com les abans mencionades.

Una altra línia d'actuació podria ser promocionar gestories especialitzades en ESS, que concretin les seves tasques en figures com les cooperatives, les associacions o les fundacions.

DADES DE CONTACTE

Unitat de Foment Empresarial

✉ ufe@badalona.cat

☎ 677192669 / 934605200

Persona de contacte:

👤 Anna Yuste

☎ 677192669

✉ ufe@badalona.cat

16

Ajuntament de Barcelona

FIRA DE CONSUM RESPONSABLE I ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Durant vuit edicions, des del 2015 fins al 2022 (darrer any en el moment de redacció d'aquesta fitxa), a la plaça de Catalunya de Barcelona, durant una dotzena de dies de desembre (des del cap de setmana anterior a Nadal fins el dia 30), prop d'una cinquantena d'organitzacions de l'ESS i el Consum Responsable de Barcelona (prioritàriament) ofereixen els seus productes d'artesanía, petit regal, tèxtil i complements, llibres, cultura i alimentació envasada, entre d'altres (i només en part serveis i activitats).

La Fira consta d'una trentena de casetes on hi participen prop d'una cinquantena d'organitzacions, sigui en dos torns o bé compartint espai. També consta de l'Espai Consum Responsable, on s'ofereix informació en temàtiques de Consum Responsable i Economia Social i Solidària, materials específics i bibliografia; l'Esfera, amb un espai infantil de 0-3 i 3-10 anys dinamitzat per l'Espai Consum Responsable, per jugar, informar-se i relaxar-se; i un Espai taller, amb activitats dinamitzades per les organitzacions i empreses participants a la Fira. En darrer lloc, també s'hi poden trobar les carpes d'alimentació sostenible i de proximitat, on es pot consumir producte fresc.

FUNCIONAMENT

La Fira es du a terme a través d'una licitació de l'Ajuntament de Barcelona, procés que inclou l'organització, gestió logística i coordinació dels diferents agents; el subministrament de casetes; la coordinació i d'atenció a les empreses i/o organitzacions participants; el suport al muntatge i desmuntatge, suport a l'obertura i tancament durant els dies previs de muntatge.

S'obren les inscripcions a les organitzacions durant el mes de setembre i s'escullen (després de la valoració segons els criteris establerts) les entitats participants durant els mesos d'octubre i novembre.

MOTIVACIÓ

- Proposar a les persones de la ciutat altres maneres de consumir i fer economia, i fer-ho en un lloc cèntric i emblemàtic i en el moment de màxim consum anual.
- Mostrar que l'ESS durant tot l'any ofereix productes, serveis i activitats que permetin viure a Barcelona fent i amb l'ESS.

- Donar espai a organitzacions de l'ESS per tal que puguin millorar la seva activitat econòmica i la seva visibilització.
- Proposar un relat anual; durant l'any 2022 fou:
 - "Teixim les vides que necessitem!" i fer-ho amb el Consum Responsable i des de l'Economia Social i Solidària (ESS). Per les persones, per a tu, pel planeta, pel futur, per a totes les vides!
 - És el moment per sumar, individual i col·lectivament, per contenir i revertir les emergències climàtiques, sanitàries, socials i econòmiques des de les opcions econòmiques. El consum responsable i l'Economia Social i Solidària ofereixen productes, activitats i serveis per a incloure a la vida quotidiana. És el moment de teixir uns hàbits i unes pràctiques concretes saludables, sostenibles i de justícia social que ens ajudin a construir les vides que necessitem i crear allò fonamental per viure dignament com a persones, respectant l'ecosistema i el planeta.

RECURSOS NECESSARIS

Una persona tècnica responsable durant les diferents fases de l'any, amb una dedicació setmanal mitjana del 20% (segons moments es redueix o s'incrementa –especialment durant la Fira–).

Cost anual, amb totes les despeses, de 162.000 €.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Dades de 2022

- 115.000 visites (58% dones, 42% homes)
- 12.000 vendes i volum total de 123.000€

Valoracions de les organitzacions participants (58% de respostes)

- Valoració global mitjana: 8,19 (sobre 10)
- Fer visible el vostre projecte/entitat i els seus objectius: 9,31
- Obtenir vendes: 8,23
- Sensibilitzar sobre la importància del consum responsable i l'ESS: 9,08
- L'assoliment dels objectius de la Fira per l'organització participant:
 - Fer visible el vostre projecte/entitat i els seus objectius: 8,37
 - Obtenir vendes: 7
 - Sensibilitzar sobre la importància del consum responsable i l'ESS: 7,94

- Influència positiva de la Fira:

- Facilita la comprensió, a les persones visitants, del valor afegit dels projectes: 8,46
- Facilita les vendes de productes i serveis: 7,63
- Facilita conèixer altres iniciatives que treballen per al mateix objectiu: 8,68

CREATIVITAT

En el futur (any 2028), a l'espai de l'antiga presó Model, es comptarà amb un espai permanent d'ESS i Mercat Social. Per tant, allò que passa només una dotzena de dies cada Nadal, es podria plantejar estructuralment o, mínim, durant diferents temporades de l'any.

Mentre no arriba l'espai a la Model, es podrien plantejar altres accions, semblants a la de Nadal, però organitzades per altres àrees i/o Districtes.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària de l'Ajuntament de Barcelona

Anna Viada Pagès

934 012 062

aviada@bcn.cat

Xavier Rubio Cano

667670051

xrubio@bcn.cat

17

Ajuntament de Montornès

IV FIRA D'ESS TEMA CENTRAL ECONOMIA FEMINISTA I LES CURES (ANY 2021)

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

La Fira d'Economia Social i Solidària es realitza al municipi des de l'any 2018. La Fira forma part del treball que l'Ajuntament organitza entorn a l'Economia Social i Solidària. Cada any s'ha cercat un motiu central diferent a la Fira, però sempre ha estat connectat amb propostes i projectes que es volen impulsar al municipi. Així doncs, l'any 2019, el menjar, el consum de proximitat va ser un dels temes; en aquell moment es va impulsar una cooperativa de joves, que actualment ja està en funcionament. Altres anys hem volgut donar a conèixer els projectes que es fan a les escoles del municipi relacionats amb l'Economia Social i Solidària, així com activitats realitzades per un grup de dones, com també s'ha donat a conèixer l'extens mercat social de l'Economia Social i Solidària (a la primera edició).

Objectiu de la IV Fira d'ESS

Oferir un espai a la ciutadania i a personal tècnic municipal on abordar amb diferents formats el tema de les cures i l'economia feminista, donant a conèixer què són i la situació en què es troben actualment

FUNCIONAMENT

Xerrada formativa dirigida a personal tècnic i ciutadania sobre què són les cures i la seva relació amb l'Economia feminista. Associació Matriu.

Projecció del documental Cuidado Resbala, documental del Círculo de Mujeres de Màlaga. <https://vimeo.com/67552738>

Taula rodona d'experiències de projectes de dones en l'àmbit de les cures amb la participació de les cooperatives Clara Ser Gran i Mujeres Pa'lante i Sindillar, sindicat independent de treballadores de la llar i les cures. La taula rodona va ser moderada per en Xavier Rubio, Cap del Departament d'Economia Social de l'Ajuntament de Barcelona.

Taller-Audició "Les músiques que importen: de Nina Simone a Les Cruet, cantant a les cures i a les vides" a càrrec del col·lectiu Pol·len Musical

Amb servei d'acollida (infants a partir de 3 anys)

MOTIVACIÓ

L'objectiu de la IV Fira d'ESS és donar a conèixer a la ciutadania què és l'Economia Feminista i l'Impacte que té en la societat; alhora, també es vol tractar el tema de les cures ja que és l'eix central de l'Economia Feminista.

Quan parlem de cures ens referim tant al treball domèstic que es realitza a totes les llars i que té un cost i no està retribuït, com al treball que es realitza per compte d'altri que també es fa a l'àmbit domèstic i que, molt sovint, és economia submergida i té poc reconeixement social comparat amb la necessitat que hi ha d'aquests tipus de tasques. En darrer lloc, parlem també de les cures que afecten a les persones dependents.

Relacionar cures i economia és fonamental per tal de donar visibilitat a la importància de les cures a l'economia i a la societat.

Abordar com ens organitzem col·lectivament per atendre les necessitats de les cures és fonamental si pensem en viure en societats igualitàries. És aquest, doncs, un tema que s'ha d'incorporar a l'agenda de les polítiques públiques

Totes les persones som vulnerables i interdependents. A la nostra societat actual els drets de les dones han avançat en molts àmbits, aquests drets també han d'arribar a l'àmbit de l'organització de la cura per arribar a ser una societat més justa amb major equitat econòmica i poder construir una societat més igualitària.

RECURSOS NECESSARIS

Econòmics: Pressupost municipal (Igualtat- Ocupació- Participació) Humans: Equip tècnic Ajuntament Montornès, Entitats convidades

Infraestructura: Instal·lacions municipals

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Sensibilitzar i generar un procés de reflexió entre la ciutadania, el personal tècnic i l'equip polític de l'Ajuntament i a les famílies usuàries de serveis de cures, sobre la importància de millorar les condicions laborals de les persones que realitzen el treball de cures. Alhora, visibilitat a la precarització laboral que estan patint moltes dones en un sector majoritàriament femení on hi ha una gran demanda laboral.

CREATIVITAT

Reivindicar la igualtat entre homes i dones d'una manera lúdica i pedagògica.

DADES DE CONTACTE

Grup Impulsor d'ESS de l'Ajuntament de Montornès del Vallès

👤 Mònica Cano *Cap Dep. Ocupació*

✉ canomm@montornes.cat

👤 Bea Quintana *Tècnica Participació*

✉ quintanarb@montornes.cat

👤 Jose Gomez *Tècnica Igualtat*

✉ gomezaj@montornes.cat

👤 Anna Gonzalez *Cap àrea Acció Social*

✉ gonzalezla@montornes.cat

18

Ajuntament de Montornès del Vallès

V FIRA D'ESS (2022)

TEMA CENTRAL

“CUIDEM A LES PERSONES QUE CUIDEN”

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

La Fira d'Economia Social i Solidària es realitza al municipi des de l'any 2018. La Fira forma part del treball que l'Ajuntament organitza entorn a l'Economia Social i Solidària. Cada any s'ha cercat un motiu central diferent a la Fira, sempre connectat amb propostes i projectes que es volen impulsar al municipi.

Objectiu de la V Fira d'ESS

La cinquena Fira d'ESS tingué com a eix central “Les Cures” amb el lema “*Cuidem a les persones que Cuiden*”. Dins d'aquest eix, es dugué a terme la següent activitat:

Xerrada- taller sobre la importància de les cures en l'àmbit de les organitzacions

Al llarg de la nostra vida, les persones tenim necessitats de cures, especialment quan som petits i/o quan ens fem grans i no ens podem valdre per nosaltres mateixos. En aquests casos, hi ha persones que treballen per a que la nostra qualitat de vida sigui millor. Però no és únicament en aquests moments crítics de la nostra vida que tenim necessitat de cures, també és convenient que ens “cuidem” en el nostre dia a dia, en el nostre entorn, com per exemple, al nostre lloc de treball i a les nostres organitzacions.

En aquesta línia, la cooperativa Fil a l'agulla, entitat creada per 10 dones, considera que cal posar al centre de les organitzacions les persones que les formen, i creuen que tenir en compte les necessitats de cura d'aquestes persones, ajuden a fer créixer l'organització a la que pertanyen.

<https://filalagulla.org/que-fem/les-cures-a-les-organitzacions/>

L'objectiu de la xerrada fou:

- Promoure un espai de reflexió i suport per poder aplicar les cures en el dia a dia de les persones i dels equips de treball.
- Tenir un marc sobre què vol dir incorporar les cures a les organitzacions.

FUNCIONAMENT

Xerrada taller sobre la cura a les organitzacions realitzada per la cooperativa Fil a l'agulla.

MOTIVACIÓ

La motivació d'aquest taller és la de donar a conèixer els espais de cures a les organitzacions per generar un millor clima laboral i una millor salut laboral.

RECURSOS NECESSARIS

Humans: Personal tècnic implicat: Equip Impulsor d'ESS de l'Ajuntament de Montornès del Vallès i entitats col·laboradores. Fil a l'agulla
Equipament Municipal Can Saurina
Pressupost Departament d'Ocupació

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Generar un espai de reflexió sobre la importància de les cures, de les necessitats de les persones dins de l'ESS, també en les organitzacions.

Com a repte fonamental, generar espais de cures a l'Ajuntament.

CREATIVITAT

Donar a conèixer eines que aporten (cooperatives) des de l'ESS per millorar l'ambient i l'espai de treball a les organitzacions.

DADES DE CONTACTE

Grup Impulsor d'Economia Social i solidària de l'Ajuntament de Montornès del Vallès

👤 Mònica Cano *Cap Dep. Ocupació*

✉ canomm@montornes.cat

👤 Bea Quintana *Tècnica Participació*

✉ quintanarb@montornes.cat

👤 Jose Gomez *Tècnica Igualtat*

✉ gomezaj@montornes.cat

👤 Ana Meca *Tècnica Pol. Migratòries*

✉ mecaaa@montornes.cat

👤 Anna Gonzalez *Cap àrea Acció Social*

✉ gonzalezla@montornes.cat

19

Ajuntament de Vilanova
i la Geltrú

MAPA DE CONSUM RESPONSABLE

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El consum responsable es pot definir com la satisfacció de les nostres necessitats d'una manera conscient i compromesa, a través de la tria de productes, serveis i canals de comercialització que incideixin de manera positiva en les persones, la comunitat i el medi ambient.

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va realitzar una diagnosi inicial per identificar iniciatives d'Economia Social i Solidària a la ciutat, a partir de la qual es va elaborar una primera versió del Mapa de Consum Responsable, que es va presentar públicament el juny de 2021 ([enllaç a la notícia](#)).

Des d'aleshores, amb l'objectiu que el mapa sigui una eina inclusiva i aplegui propostes de tot tipus, s'ha anat treballant per incorporar-hi noves iniciatives, garantint que compleixin amb un seguit de criteris prèviament establerts i definits.

A banda de generar consciència ciutadana entorn un consum més conscient i sostenible, el projecte del mapa pretén generar sinergies i accions d'intercooperació entre les diferents iniciatives que s'hi apleguen.

FUNCIONAMENT

Per a poder formar part del mapa, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va elaborar un qüestionari de 50 preguntes, estructurat en 7 àmbits:

- Democràcia, participació i equitat
- Transparència
- Cohesió, mercat social i inclusió
- Condicions laborals i desenvolupament personal
- Transformació de l'entorn, proximitat i arrelament al territori
- Models transformadors
- Sostenibilitat

Aquest qüestionari, que a ser possible s'omple a partir d'una entrevista presencial amb personal del servei municipal, permet valorar les organitzacions, establiments, entitats o iniciatives que, independentment de la seva forma jurídica, encaixin amb els valors que representa aquest tipus de consum.

L'equip tècnic del servei identifica propostes que poden assolir els valors requerits i, a partir de la revisió i valoració dels qüestionaris emplenats, incorporen les iniciatives al mapa i també afegeixen la informació al directori municipal.

En aquests moments (juny de 2023) el mapa està format per 46 iniciatives.

Per tal de donar a conèixer i fer visible el mapa a la ciutat, s'han editat productes de marxandatge que s'han repartit entre les iniciatives i també entre les persones participants als diferents tallers programats; s'ha editat una versió del mapa en paper, i s'ha creat un espai al [web municipal](#).

També es realitzen cicles de tallers gratuïts oberts a la ciutadania, efectuats per les iniciatives que conformen el mapa, i s'han dut a terme accions de carrer per promoure el consum responsable.

De la mateixa manera, s'intenta estimular la interrelació entre les iniciatives i se'ls ofereix formació a mida, en funció de les necessitats que traslladen al servei d'Economia Social i Solidària.

MOTIVACIÓ

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va iniciar un treball planificat en Economia Social i Solidària l'any 2016, mitjançant la redacció del Pla d'Acció d'Economia Social i Solidària, elaborat a través d'un grup de treball tècnic multidisciplinari i que va ser presentat a les diferents comissions informatives del consistori.

En aquest primer Pla de treball, ja es contemplava el desplegament d'accions de promoció del consum responsable, que finalment es van haver d'ajornar per la irrupció de la pandèmia.

L'any 2021 es reprèn aquesta línia, i es presenta la primera versió del Mapa de Consum responsable, que des d'aleshores ha anat creixent en iniciatives i actuacions.

RECURSOS NECESSARIS

Els principals recursos per al disseny, elaboració i desplegament del Mapa de Consum Responsable, són els recursos humans propis de la regidoria. Inicialment, el treball de recerca i definició del mapa el va fer una tècnica contractada a mitja jornada, a la que posteriorment s'hi va sumar una segona persona. En l'actualitat el servei d'ESS disposa de dues tècniques a jornada completa, si bé la dedicació d'una de les tècniques al projecte del mapa fluctua entorn un 40% i un 70% en funció dels moments de l'any.

Per a la realització de marxandatge, de campanyes comunicatives o d'ofertes formatives, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú compta amb un petit pressupost que pot incrementar-se anualment amb aportacions de recursos d'altres ens o administracions superiors.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El repte del projecte a curt i mitjà termini és aconseguir fer créixer el mapa, incorporant noves activitats de sectors diversos, a través de conscienciar a les iniciatives del territori del valor afegit que aquest fet representa i alhora, contribuir a fer majoritària aquesta opció de compra entre les persones consumidores.

Quan sigui possible realitzar la implantació i el desplegament de la moneda local a la ciutat, aquestes iniciatives i totes les persones usuàries seran la massa crítica que impulsarà i podrà funcionar com a motor d'aquesta, conjuntament amb els impulsors de la moneda social, la Turuta ([ECOL3VNG](#)).

Una altra de les fites és treballar per generar un sentit de pertinença de les iniciatives, afavorint la relació entre elles i la intercooperació tot generant sinergies i actuacions conjuntes.

Així mateix, es persegueix generar accions conjuntes amb d'altres serveis que també orienten la seva actuació cap al consum responsable (sector primari, comerç, mercats municipals, Oficina Municipal d'Informació al Consumidor...).

CREATIVITAT

En l'actualitat, per avançar en la definició d'aquest projecte, és suficient amb els recursos d'anys anteriors, a nivell econòmic i de personal. Cal unificar esforços entre els diferents serveis municipals, per a dur a terme propostes conjuntes que arribin al màxim nombre possible de persones, així com impulsar iniciatives econòmiques orientades cap a un model més responsable, conscient i sostenible en tot tipus de productes i serveis.

DADES DE CONTACTE

**Regidoria d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.**

✉ essvng@vilanova.cat

Persona de contacte:

👤 Noemí Cusiné Rubio

☎ 93 814 00 00 Ext. 2519

✉ ncusine@vilanova.cat

20

Ajuntament de Terrassa

TERRASSA COOPERATIVA I FIRA DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

La Terrassa Cooperativa és un programa organitzat pel Servei d'Emprenedoria i Economia Social, en col·laboració amb la xarxa d'empreses i entitats de l'Economia Social i Solidària de la ciutat, que es desenvolupa des del 2015. A partir de l'any 2019 el programa es realitza sota el paraigua del *Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària*, dins l'objectiu estratègic Promocionar l'Economia Social i Solidària. El programa es basa en un conjunt d'activitats i una Fira per augmentar el coneixement i reconeixement públic i la difusió dels valors de l'Economia Social i Solidària (ESS en endavant) i de les empreses i entitats que en formen part a la ciutat.

El programa s'ha centralitzat en el mes de novembre, un mes sencer de cooperativisme i ESS en el qual es desenvolupa un programa d'activitats, adreçades a la ciutadania, món educatiu i teixit professional, mostrant les seves activitats i ensenyant a què es dediquen i com poden cobrir les necessitats quotidianes i bàsiques de tots i totes: habitatge, alimentació, educació, comunicació, lleure etc. També, amb una Fira que es realitza un dissabte del mes de novembre (l'any 2015 no hi va haver fira, i l'any 2020 es va realitzar en format virtual).

La Terrassa Cooperativa té dues finalitats principals, d'una banda contribuir a què la ciutadania conegui i entengui quines opcions d'ESS hi ha a la ciutat i a l'àmbit català. I de l'altra, promoure que les iniciatives d'economia social, entitats i empreses tinguin un espai de trobada i de recursos per intercooperar.

FUNCIONAMENT

Des del 2015 fins a la darrera edició del 2022 s'han celebrat vuit edicions del programa i set edicions de la Fira, amb els següents resultats:

- **2015:** 7 dies de durada, 15 activitats, 12 entitats al programa, 171 participants. No es fa Fira
- **2016:** 10 dies, 18 activitats, 22 entitats, 200 participants. Fira: 16 estands, sense seguiment d'assistència.
- **2017:** 26 dies, 19 activitats, 36 entitats, 416 participants. Fira: 26 estands i 813 assistents
- **2018:** 26 dies, 38 activitats, 70 entitats, 852 participants. Fira: 41 estands, 1.495 assistents.
- **2019:** 27 dies, 43 activitats, 92 entitats, 2354 participants (gran increment arran de la Festa del 5è Aniversari). Fira: 50 estands, 1.296 persones assistents.
- **2020** (Terrassa Cooperativa virtual): 27 dies, 50 activitats, 101 entitats, 943 participants i 1943 visualitzacions. Fira virtual: 55 entitats expositores.
- **2021:** 28 dies, 38 activitats, 114 entitats, 1306 participants presencials i 1.660 en streaming. Fira: 50 estands, 675 persones assistents.
- **2022:** 29 dies, 36 activitats, 106 entitats (entre elles 9 serveis municipals), 1.227 participants: Fira: 50 estands, 457 persones assistents.

Per al disseny del programa es genera un Grup de Treball de Terrassa Cooperativa (des del 2021 el Grup de Treball depèn del Consell Municipal de l'Economia Social i Solidària) que es reuneix entre 3 i 4 vegades l'any, en el qual les entitats i empreses proposen les activitats que es realitzaran durant l'edició. El programa es treballa implicant a diferents Serveis Municipals amb la mirada transversal de l'ESS dins l'Ajuntament.

L'any 2020 es va optar per fer un gir i treballar per petits grups motor segons temàtiques, a més a més del Grup de Treball. D'aquesta manera es facilita la Intercooperació entre entitats i empreses. L'any 2021 els petits grups d'Intercooperació van tenir la tasca de concentrar el número d'activitats per adaptar les edicions a un nombre màxim de 40 activitats. Gran part de les activitats proposades han comptat amb el suport dels diferents Serveis Municipals, intentant implicar als serveis de cada àmbit temàtic de l'activitat.

D'any en any, s'han buscat i millorat estratègies de comunicació i difusió de les edicions, que passen sobretot per l'impuls que les entitats i empreses poden fer a través dels seus canals i xarxes.

La Fira d'ESS ha passat per diferents moments i ha estat sempre el punt àlgid del programa on s'han mantingut una cinquantena d'estands per, durant un dia, apropar la mostra d'entitats i empreses a la ciutadania. Fins el 2021 es va fer a la Pl. Vella (centre de la ciutat) i el 2022 es va traslladar a un barri de la ciutat, Mercat de St. Pere (barri de Sant Pere Nord).

MOTIVACIÓ

La principal necessitat ha estat explicar i apropar l'ecosistema d'empreses i entitats de l'ESS durant un mes, de manera concentrada i a mode de programa per a diferents públics (ciutadania en general, món educatiu i món professional i els propis Serveis Municipals), per tal de promoure l'ESS i la difusió dels serveis, productes i activitats cap a la ciutadania.

D'altra banda, es pretenia forjar un espai de trobada amb les empreses i entitats, mitjançant l'espai de la Fira, on les entitats i empreses han destacat les possibilitats d'Intercooperació, i també mitjançant la metodologia emprada i millorada any a any, en la qual s'ha generat un espai d'intercanvi i de suma entre les entitats i empreses de l'ESS.

RECURSOS NECESSARIS

El pressupost ha anat augmentant progressivament, passant de 30.000 € a les primeres edicions, fins a 70.000 € l'any 2021 (l'any de la Covid-19 i el passat 2022 es van rebaixar a 50.000 € l'edició).

A nivell de recursos humans s'ha d'esmentar, en primer lloc, la implicació en hores d'activisme de les persones de cada entitat i empresa de l'ESS, amb participació al Grup de Treball i als grups motor temàtics, en la difusió d'activitats i en la dinamització de les activitats al programa i la jornada de la Fira.

D'altra banda, des del Servei d'Emprenedoria i Economia Social s'ha destinat un quart de jornada d'una persona tècnica el primer semestre de l'any i jornada complerta a partir del segon semestre de l'any, en què també s'hi suma una persona de l'equip a mitja jornada.

A l'últim, dins del pressupost s'ha destinat una part per la contractació (primer en contracte menor i els últims anys en contracte obert), d'una entitat que ha desenvolupat la Secretaria Tècnica del programa.

21

Ajuntament de Salt

CERTIFICAT DE PROFESSIONALITAT EN ATENCIÓ A PERSONES AMB DEPENDÈNCIA

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Tant pel fet de trobar-nos a l'equador del *Pla Estratègic de l'Economia Social i Solidària*, com perquè el programa s'ha realitzat 8 any consecutius, ha arribat el moment de sospesar, valorar i avaluar quins impactes ha tingut el programa i què cal potenciar i canviar/transformar per arribar a acomplir objectius que ara mateix no s'estan assolint:

- Arribar a un públic més divers.
- Disseminar les accions per diferents punts de la ciutat
- Racionalitzar de forma eficient els recursos econòmics i humans.

Es tracta doncs de poder transformar la metodologia del programa per tenir més impacte i per poder decidir com s'han d'organitzar i gestionar els recursos humans (tant de les entitats i empreses), com del Servei d'Emprenedoria i Economia Social.

CREATIVITAT

El programa es troba en un punt de reflexió, la qual cosa hem exposat en el punt anterior. Per això, s'ha obert un període de creativitat i de repte per redefinir el programa i fer-lo un programa amb més impacte, diversificant els públics (joves, adolescents, persones amb vulnerabilitat social, persones que viuen als barris), però també plantejant noves (i efectives) metodologies.

DADES DE CONTACTE

Servei d'Emprenedoria i Economia Social i Solidària

✉ emprenedoria@terrassa.cat

Persona de contacte:

👤 Montserrat Torres Sánchez

☎ 937397000 (4940)

✉ montserrat.torres@terrassa.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Oferir formació habilitadora que permeti millorar l'ocupació al territori dels col·lectius més vulnerables o amb més dificultat d'accés al mercat de treball. Concretament, l'acció formativa és la impartició d'un Certificat de professionalitat d'Atenció Socio-sanitària per a persones dependents en institucions socials. Formació de 490h amb inici al juny de 2022 i finalització a finals d'octubre de 2022. La formació va ser impartida pel Grup Cooperatiu SERSA.

SERSA és una cooperativa ubicada a Girona, que respon a la voluntat de dur a terme una contractació a una empresa vinculada al territori. A més, té un ampli bagatge en aquest tipus de formacions i es dedica també a prestar serveis d'atenció domiciliària, la qual cosa és un valor afegit ja que les persones que realitzen el Certificat de Professionalitat poden acabar ocupant-se a les mateixes residències que gestiona el Grup SERSA. L'objectiu final del Grup és dignificar el treball de cures dotant d'habilitats tècniques i professionalitzadores a les persones que hi treballen.

Es tracta d'una formació/acció dirigida a persones en situació d'atur i en recerca activa de feina i que tenen dificultat d'accedir al mercat de treball. És una iniciativa que es desenvolupa des de l'Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Salt, concretament des de l'Espai Municipal d'Ocupació.

FUNCIONAMENT

La idea va ser generar un itinerari formatiu i d'acompanyament a la inserció que incloïa:

Formació Instrumental: a càrrec de Casal dels Infants (12h).

Formació Tècnica del CP SSCSO208 Atenció Socio-sanitària per a persones dependents en institucions socials: a càrrec de SERSA (490h).

La primera fase va consistir en detectar possibles persones candidates per realitzar l'itinerari.

Un cop detectades les persones, es va fer una sessió de presentació i les persones que no tenien competències instrumentals bàsiques van començar la formació instrumental, on també se les va ajudar a preparar-se per la prova d'accés al Certificat de Professionalitat.

Posteriorment, es va iniciar el Certificat de Professionalitat al juny de 2022 i va finalitzar amb el mòdul de pràctiques, l'octubre del 2022.

MOTIVACIÓ

Arran de l'estudi "Pla d'actuació del sector de les cures" encarregat per l'Ajuntament de Salt l'any 2019, es va detectar la necessitat d'ordenar l'activitat econòmica que es genera en aquest sector, sovint desenvolupada per persones (majoritàriament dones) en situació irregular, i en condicions sovint molt precàries. Agafant com a referència l'experiència d'altres municipis a l'hora de formar i impulsar experiències l'autoocupació en aquest sector, es va dissenyar un itinerari formatiu i d'acompanyament a la inserció específic per a persones orientades i/o ocupades en aquest sector.

RECURSOS NECESSARIS

Els recursos econòmics van provenir de l'Ajuntament de Salt i de la subvenció del projecte Treball als Barris del Servei d'Ocupació de Catalunya.

En relació als recursos humans, es va destinar una tècnica de l'Espai Municipal d'Ocupació per fer seguiment de tot l'itinerari formatiu i també es va encarregar de la selecció de les persones candidates a realitzar l'acció.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'impacte més destacat ha estat poder oferir formació habilitadora en l'àmbit d'atenció a les persones (residències, atenció domiciliària, etc.) i, que aquestes hagin obtingut un certificat habilitador per exercir en el sector de les cures.

Destacar també que s'ha aconseguit que una entitat del territori i vinculada a l'ESS sigui la que finalment ha impartit la formació, i, alhora, implicar el Casal dels Infants de Salt, que es va involucrar en el procés formatiu per tal que els alumnes puguin acabar tenint l'ESO.

D'altra banda, s'ha aconseguit habilitar persones en situació de vulnerabilitat.

Com a idees a millorar, ha mancat més formació i assessorament en matèria d'autoocupació.

CREATIVITAT

El sector de les cures és un àmbit que cal dignificar (sous baixos, precarietat, etc.). Al territori, hi ha moltes accions que estan sent rellevants per ajudar a revertir aquesta situació. Caldria comptar amb més recursos econòmics i humans per poder tirar endavant iniciatives potents que englobin al màxim d'agents possible. Les cures han de ser un tema transversal i que travessin diferents departaments i direccions generals com són Treball i Empresa, Educació, Igualtat i feminismes, etc.

DADES DE CONTACTE

Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Salt – Espai Municipal d'Ocupació

☎ 972 405 295

✉ promocioeconomica@salt.cat

Persona de contacte:

👤 Dolors Martin

☎ 972 24 91 70

✉ dolors.martin@salt.cat

22

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

CONSOLIDANT L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA A L'HOSPITALET

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El programa va consistir en la realització d'un itinerari de sensibilització i informació sobre els valors, principis i funcionament de l'univers de l'ESS, amb l'objectiu d'incrementar la seva notorietat i impuls a la ciutat.

FUNCIONAMENT

El programa es va encetar amb accions de formació generals amb un alt component de sensibilització, obertes al públic en general, i amb una durada de 2 hores. Les accions van ser:

Amb quina mirada mirem el món, siguem crítics!

- La transformació social
- Les solucions des de l'economia social
- La innovació social

Posteriorment, es van dur a terme, en una segona fase, accions de formació més especialitzada i dirigida a actors de l'ESS, gestors de cooperatives, etc.:

- Economia social i cooperativisme
- Canvas Business Model
- La innovació social
- Noves oportunitats de mercat

Finalment, el programa va oferir accions d'assessorament a les entitats de la ciutat a càrrec de consultores especialitzades en TIC, per una banda, i en internacionalització i nous mercats i productes, per l'altra. Concretament, les dues línies d'assessorament consistien en:

- Millora i enfortiment empresarial, adaptació a les TIC i implantació de plans de comunicació, amb l'objectiu d'empoderar les entitats de la ciutat, i aconseguir així millorar la seva competitivitat i capacitat de generar ocupació.
- Foment de la internacionalització i l'obertura de nous mercats, amb l'objectiu de sensibilitzar les cooperatives envers el procés d'internacionalització per impulsar la seva capacitat de generar ocupació.

En cadascun dels dos àmbits es posà a disposició de les entitats una bossa de 60 hores d'assessorament personalitzat.

MOTIVACIÓ

Es va optar per una acció bàsica, de sensibilització, atès que la presència de cooperatives a la ciutat era baixa (unes 85 en aquell moment, per a més de 4.500 organitzacions econòmiques de diverses formes jurídiques). Es perseguia dotar l'ESS, els seus principis i valors, de més visibilitat i notorietat al territori municipal.

RECURSOS NECESSARIS

Es va comptar amb una subvenció de la Diputació de Barcelona, i amb un equip de dues tècniques superiors per al desenvolupament del programa.

D'altra banda, s'haurien d'enfortir les col·laboracions públic-privades en l'àmbit de l'ESS, fent de l'Ajuntament un actor més, tot tenint en compte les limitacions de l'actuació municipal en tant que entitat del sector públic i regulada per la normativa vigent.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'impacte va ser més reduït de l'esperat, tot i que es va dur a terme una important tasca de prospecció, en col·laboració amb l'Ateneu Cooperatiu de la ciutat. Tot i que la repercussió no va ser òptima, sí que va tenir bona acceptació i alts nivells de consideració per part de les persones i entitats assistents.

El repte de futur a la ciutat, en clau de govern, és continuar acompanyant les cada cop més nombroses iniciatives, i donar suport a les xarxes de col·laboració tant públiques com privades.

CREATIVITAT

Entenem la creativitat com un procés col·lectiu a través de la qual els coneixements, habilitats i percepcions d'un equip es posen en comú, interactuant i coordinant-se per poder produir idees que contribueixen a actuacions innovadores, alineades amb els objectius que es pretenen assolir.

En aquest sentit, és molt important comptar amb un equip tècnic de suport continu o permanent que garanteixi el manteniment del talent i coneixement generat en comú. Així com fer-se càrrec de la transmissió de coneixements necessària per impulsar les accions als equips tècnics de rotació que desenvolupen les diferents polítiques i estratègies, ja siguin finançades amb fons propis o amb subvencions.

DADES DE CONTACTE

Oficina de Serveis a l'Empresa

Can Trias, 20 – 08902 L'Hospitalet

Persona de contacte:

👤 Fran Fernández

☎ 93.403.69.45

✉ ffernandezm@l-h.cat

23

Ajuntament de Cabrils

CONVOCATÒRIA D'AJUTS REINTEGRABLES O “MICROCRÈDITS” PER AFAVORIR LA LIQUIDITAT, LA RECONVERSIÓ I L'ADAPTACIÓ D'EMPRESSES EXISTENTS I PER L'IMPULS DE L'EMPREDORIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'experiència volia donar suport econòmic a empreses i persones emprenedores del municipi, en un context econòmic complex, en forma d'ajut reintegrable o “microcrèdit” a partir dels propis fons de l'Ajuntament. Uns ajuts que no tenien interessos i que eren retornats en petites quotes per facilitar el seu retorn i la viabilitat del projecte.

A més de l'objectiu principal de donar suport econòmic a empreses i emprenedores del municipi en un context econòmic complex, també hi eren el de potenciar l'economia local, potenciar nous projectes econòmics, donar una sortida diferent a una part del romanent de tresoreria, explorar, etc.

FUNCIONAMENT

Es van crear unes “bases per a la concessió d'ajuts reintegrables per afavorir la reconversió i l'adaptació d'empreses existents i l'impuls de l'empredoria” que contemplaven dues modalitat: les destinades a empreses i entitats existents prèviament que necessitessin l'ajuda per la continuïtat de la seva activitat; i les destinades a la reactivació, reconversió i creació de nous projectes.

[les bases es poden descarregar aquí: https://www.cabrils.cat/ADOAC/AJUNTAMENT/TRANSPARENCIA/ANUNCIS/20201124_bases_microcredits.pdf]

MOTIVACIÓ

L'impacte de la pandèmia i les seves conseqüències sobre el teixit econòmic municipal així com el veïnat durant l'estat d'alarma associat a la pandèmia del SARS-CoV-2 va anar molt més enllà d'aquest període concís en el temps i les mesures atenuants que s'havien aplicat (ajudes associades al pagament de taxes com la de les escombraries, terrasses, als consums energètics o a les afiliacions a la seguretat social) semblaven ser insuficients per aquest nou escenari en què empreses i professionals patien pèrdues importants, havien de reconvertir els seus negocis o fins i tot reinventar-se.

Alhora, s'observava com les línies de crèdit que s'oferien des d'administracions supramunicipals no arribaven a tothom, eren difícils d'assolir, etc. Davant d'aquesta situació es va considerar necessari donar suport des de l'Ajuntament a través de la concessió d'ajuts reintegrables a interès zero.

RECURSOS NECESSARIS

Recursos propis. Es va crear una aplicació pressupostària que posteriorment es va dotar amb romanent de tresoreria a través d'una modificació pressupostària.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte en si no va reeixir. Tot i que inicialment van haver-hi algunes consultes, finalment només va haver-hi una sol·licitud que a més no responia a cap dels objectius plantejats. No es disposa d'una explicació precisa de perquè no es van presentar ni empreses ni persones autònomes, tanmateix vam rebre alguns comentaris que apunten a diferents causes com ara no encaixar amb el requisits, la quantia de l'ajuda, experiències negatives amb anteriors sol·licituds (referint-se als ICO) o la desconeixença.

La falta de resposta va refredar el projecte i, posteriorment, la possibilitat de reconvertir-lo més enllà d'un context d'excepcionalitat no ha acabat de cristal·litzar. Tot i això, es manté la idea que és una bona sortida per part del romanent de tresoreria així com una sortida èticament apropiada si tenim en compte que aquests recursos provenen del propi veïnat.

CREATIVITAT

El projecte va néixer de forma transversal (tres regidories implicades) i de la voluntat de situar les persones en el centre de l'economia, de reforçar el principi del servei al veïnat de l'administració pública, aprofundir en el rol de primer actor econòmic de l'ajuntament i la responsabilitat que això comporta, cercar respostes imaginatives per aprofundir en la competència municipal d'activar l'economia, donar suport a les iniciatives, etc.

DADES DE CONTACTE

Regidoria d'Hisenda

✉ pieracj@cabrils.cat

Regidoria d'Economia social i solidària i Contractació pública sostenible

✉ donatesm@cabrils.cat

Regidoria d'Empresa, Comerç i Ocupació

✉ carlosbj@cabrils.cat

Persones de contacte:

👤 Jordi Piera Castellví

📞 937539660

✉ pieracj@cabrils.cat

👤 Miguel Doñate Sastre

📞 937539660

✉ donatesm@cabrils.cat

24

Ajuntament de Barcelona

DIGITESST: UNA BRÚIXOLA PER IMPULSAR EL SALT D'ESCALA DIGITAL D'ORGANITZACIONS DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El programa MatchImpulsa és un projecte de recerca-acció de la Càtedra Barcelona UOC en Economia Digital (Càtedra Oberta), impulsada per la Universitat Oberta de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona (a través de la Direcció de Serveis d'Economia Social i Solidària i la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps) i Barcelona Activa.

El DIGITESST és l'instrument per diagnosticar i impulsar el salt d'escala digital d'organitzacions de l'ESS. Té per objectius:

- Autodiagnosticar l'estat de la digitalització de les organitzacions de l'ESS de la ciutat.
- Permetre incorporar a aquelles diagnosticades a la comunitat de la incubadora Hubbik de la UOC.
- A les organitzacions autodiagnosticades, oferir assessorament amb persones expertes, a través del Servei d'Assessorament en Economia Social i Solidària (SAESS) de Barcelona Activa - Ajuntament de Barcelona.

FUNCIONAMENT

- Oferir (el DIGITESST), un test online que permet a les organitzacions tenir una diagnosi del seu estat de digitalització.
- Oferir la DIGIDIETA, recomanacions en forma de píndoles formatives, que permeten contribuir a millorar la digitalització de l'entitat a partir de diferents itineraris, una hora d'assessorament personalitzat per part de Barcelona Activa i formar part de la incubadora Hubbik de la uoc.
- Executar formació en línia complementària i gratuïta per millorar l'estat de digitalització de les organitzacions, amb el programa formatiu, de lliure accés, de vuit mòduls: tecnologia, l'organització, el feminisme, l'enxarxament, l'alimentació sostenible, el finançament, la sostenibilitat, el màrqueting i la comunicació.

MOTIVACIÓ

Executar els següents objectius del Pla d'Impuls de l'ESS:

- **Objectiu 5:** Contribuir a la digitalització i la plataforma de l'ESS
- **Objectiu 1:** Impulsar el creixement i enfortiment empresarial de les organitzacions de l'ESS especialment als sectors estratègics
- **Objectiu 4:** Impulsar dinàmiques d'articulació i intercooperació sectorials, territorials o comercials

RECURSOS NECESSARIS

Pressupost, anual, 97.264 € (conveni amb UOC-Ajuntament de Barcelona)

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

DigitESSt

- S'han visualitzat un total de 10.256 pàgines
- Han visitat l'aplicació 1.286 usuàries
- Del 1/11/2022 al 16/1/2023 s'han fet 30 digitESSt (estimades 200)
- Vinculat a una licitació que s'ha fet des de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, s'utilitzarà una adaptació del digitESSt el 2023 com a eina per fer el diagnòstic de les cooperatives de Catalunya (s'esperen unes 100 respostes, el 15% sobre tota la base social FCTC, maig 2023).

MatchImpulsa en Obert - DigiDieta

- A la MatchVideoteca s'han publicat un total de 78 vídeos que han rebut un total de 392 visualitzacions (estimades 3.200).
- El directori MatchImpulsa s'ha visualitzat un total de 437 vegades.
- S'han publicat un total de 65 píndoles agrupades en 58 lliçons de la digiDieta.
- S'han afegit un total de 46 recursos externs.
- Els cursos i les lliçons s'han visualitzat un total de 717 vegades per un total de 234 usuàries (estimades 150 - 200).
- Una empresa s'ha registrat a la DigiDieta i ha fet un parell de cursos de la digiDieta.

MatchFest

- Sessions de presentació de MatchImpulsa + auto-diagnosi i presentacions dels projectes MatchImpulsa en espais de referència: InnoBA, Canòdrom, Coopolis, FCTC, etc. > 60 participants.
- 15 sessions realitzades: InnoBa, Canòdrom, ESS2030, Canòdrom, Taula del Tercer Sector, BCNFEMTECH, Comerços cooperatius, FESC, Tallers d'economia feminista (3) amb la Direcció de Gènere, FCTC Cafè de la Federació, Àmbit participat ESS2030, Biz Barcelona, SCEWC.

Grup de Treball Digitalització

S'ha creat el Grup de Treball de Digitalització en el marc de l'Estratègia de l'ESSBCN2030. Ja s'han fet dues sessions en les quals han participat 15 entitats, entre d'altres: FCTC, Torre Jussana, Taula del Tercer Sector (m4social), Opcions, Federació de Mutualitats, Confederació de Cooperatives...

CREATIVITAT

Des de setembre de 2022, es van posar en marxa dues eines (digitESSt i digiDieta) pensades per a fer front al repte de digitalitzar-se. L'objectiu, proporcionar recursos per poder millorar la gestió dels equips, comunicar amb més efectivitat a l'entorn digital, evitar situacions de discriminació que es poden veure accentuades per les eines digitals, incorporant la perspectiva de gènere, o conèixer quines eines de programari lliure poden fer servir les iniciatives de l'ESS per cobrir les necessitats digitals.

El digitESSt és un test en línia que permet a les organitzacions tenir una diagnosi del seu estat de digitalització. Aquesta eina està dirigida a totes aquelles organitzacions i professionals de la ciutat de Barcelona que s'enfronten al repte de digitalitzar-se, consta de 9 blocs breus de preguntes sobre diferents àmbits de l'organització i comporta un temps estimat de dedicació d'uns 20 minuts. També es pot respondre per fases, guardant l'esborrany, i reprenent-lo després.

25

Ajuntament de Palau-solità i Plegamans

EMPRENESOCIAL: LLANÇADORA DE PROJECTES

Un cop acabat el test, l'eina, a més dels resultats, dona recomanacions en forma de píndoles formatives que permeten contribuir a millorar la digitalització de l'entitat. La realització del digitESSt permet poder demanar una hora d'assessorament personalitzat per part de Barcelona Activa i formar part de la incubadora Hubbik de la UOC.

Aquestes píndoles formatives es materialitzen amb la digiDieta que ofereix formació en línia oberta i gratuïta per millorar l'estat de digitalització de les organitzacions. El programa formatiu, de lliure accés, consta de 64 hores lectives distribuïdes en vuit mòduls: tecnologia, organització, feminisme, enxarxament, alimentació sostenible, finançament, sostenibilitat i màrqueting i comunicació. A banda, es poden trobar recursos addicionals externs per poder ampliar habilitats i coneixements en els diferents mòduls mencionats.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona

👤 Pau Roldan Noto

☎ 934022063

✉ proldan@bcn.cat

👤 Xavier Rubio Cano (Cap del Departament)

☎ 667670051

✉ xrubio@bcn.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

La Llançadora de projectes Emprensocial té per objectiu desenvolupar un espai generador d'idees i/o iniciatives emprenedores innovadores que resolguin reptes socials i mediambientals, emmarcats dins els valors de l'Economia Social i Solidària

FUNCIONAMENT

- Identificar i captar persones amb vocació transformadora i voluntat emprenedora dins de l'economia social i solidària.
- Difusió i captació de persones per la Llançadora de projectes
- Formació online especialitzada per a la co-construcció i desenvolupament de projectes i accés a recursos formatius i eines per al desenvolupament de les iniciatives de negoci.
- Sessions d'acompanyament individual: assessorament individual en l'estratègia i gestió empresarial i d'impacte social, enfocament per a desenvolupar models autosostenibles, facilitació de contactes i comunicació de premis, subvencions i altres convocatòries d'interès per a les persones participants, seguiment i suport online continuat a través de correu electrònic i telèfon
- Difusió dels projectes i divulgació per a la transformació social:
 - Suport en la creació de continguts de comunicació dels projectes.
 - Facilitació d'eines per a la comunicació dels projectes.
 - Difusió dels projectes des dels canals de comunicació de l'Ajuntament.
 - Espais per a facilitar el treball en xarxa i la participació comunitària.
- Altres eines a disposició dels participants:
 - Punt d'atenció a la persona emprenedora.
- Treball en xarxa entre projectes per a la creació de sinergies.
 - Contacte amb els tècnics referents de cada territori segons els àmbits d'actuació dels projectes.
 - Difusió i canals de comunicació dels diferents ajuntaments. ajuntaments.

MOTIVACIÓ

Per diversificar els projectes empresarials i perfils laborals del municipi i facilitar l'accés al mercat laboral de persones amb interessos i projectes de vida que no troben resposta en el model empresarial actual.

RECURSOS NECESSARIS

Una tècnica de promoció econòmica a un terç de jornada durant 6 mesos, la contractació d'una empresa consultora de l'ESS per la gestió del projecte i realització de la formació i assessories; 13.635,50 €

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Bona acollida del programa, les persones participants van valorar positivament totes les accions. Van demanar més assessorament individual per cada projecte i es van poder afegir 3.000 € per fer consultories a cada projecte. Va manca un escenari on poder emmirallar-se, atès que en el municipi i en el territori proper no existeixen un gruix important de projecte amb els mateixos valors.

Els indicadors són el nombre de projectes que van finalitzar el programa i que van demanar continuïtat en la consultoria.

CREATIVITAT

Seria important disposar d'una persona que treballés només en aquest àmbit, per fer difusió, impulsar i facilitar el treball de l'ESS al municipi. Es treballaria per fer transversal el treball de l'ESS tant a nivell municipal (sobretot àrees com joventut, serveis socials, cultura, educació, però també salut, medi ambient i serveis tècnics) com a nivell de teixit productiu (per impulsar projectes cooperatius o que impliquin aliances per la millora de la comunitat)

DADES DE CONTACTE

Servei de promoció econòmica Palau Avança

👤 Roser Alegre Martin,
tècnica de promoció econòmica.

Persona de contacte:

👤 Roser Alegre

☎ 93 864 53 16

✉ alegremr@palauplegamans.cat

26

Ajuntament de Barcelona

ENFORTIM L'ESS. SUBVENCIONS PER ENFORTIR L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA DE BARCELONA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Des de 2017 (per tant, en set edicions fins a 2023) l'Ajuntament de Barcelona desenvolupa una convocatòria de subvencions en concurrència pública per l'enfortiment de l'economia social i solidària i per la intercooperació en l'estratègia #ESSBCN2030.

FUNCIONAMENT

Convocatòria pública de les bases i convocatòria, i la seva obertura, el mes de març de cada any.

1 mes (aproximadament) per la presentació de projectes.

1 mes per la valoració tècnica per part de l'Ajuntament.

Segona quinzena de juny: aprovació provisional dels projectes amb assignació pressupostària.

Durant el mes de juliol: presentació de documentació, per part dels projectes aprovats provisionalment i que se'ls ha requerit.

Segona quinzena de setembre: aprovació definitiva dels projectes aprovats amb assignació pressupostària.

Recepció dels recursos pels projectes aprovats i amb assignació pressupostària: setembre els aprovats el juny (a la provisional) i sense documentació requerida; octubre els aprovats a la resolució definitiva.

MOTIVACIÓ

Promoure mesures per l'enfortiment de les organitzacions i empreses de l'Economia Social i Solidària a la ciutat, per al manteniment i la generació d'ocupació estable i a la inserció sociolaboral, així com a la creació i consolidació d'iniciatives socioeconòmiques, on l'activitat econòmica prima la satisfacció de necessitats humanes per sobre del lucre, activitat gestionada de forma democràtica i compromesa amb l'entorn social i mediambiental, per tant arrelada a barris, districtes i a la ciutat. Igualment promou la intercooperació, sempre en el marc d'allò que preveu de l'Estratègia #ESSBCN2030 com a línies estratègiques, els seus reptes i els projectes de ciutat.

Les activitats o projectes que es subvencionen han de fomentar activitats d'interès públic o social per la ciutat de Barcelona i que tinguin per finalitat contribuir a l'assoliment dels objectius de l'Estratègia de l'Economia Social i Solidària a Barcelona 2030 -Reactivació i enfortiment d'una economia per a la vida a la ciutat- així com del Pla municipal d'Impuls

de l'Economia Social i Solidària a la ciutat pel període 2021-2023, promovent i reforçant les línies de treball de l'Estratègia, tot incloent el desenvolupament d'elements comuns que defineixen el caràcter transformador de l'Economia Social i Solidària, com la gestió democràtica i participativa, l'orientació a les necessitats humanes i el compromís amb la comunitat, junt al treball per minimitzar l'emergència climàtica i orientar-se vers una transició justa energètica i ecològica.

Els projectes han d'estar relacionats amb les següents activitats:

Activitats de reactivació, d'enfortiment intern i d'intercooperació:

- Impulsar mesures per a la generació de noves iniciatives d'Economia Social i Solidària a la ciutat que generin ocupació i/o mantinguin la pre-existent en termes de justícia social i desprecariació.
- Mesures de transformació de societats mercantils, econòmiques i associatives, en organitzacions d'Economia Social i Solidària que siguin generadores d'ocupació estable i sostenible, en termes de justícia retributiva, sense bretxes salarials, horitzontals i verticals de gènere i desprecariació del treball.
- Impulsar mesures per enfortir i millorar les iniciatives de l'Economia Social i Solidària ja existents.
- Impulsar mesures per millorar la seva articulació i intercooperació generant pols tractors que puguin escalar i fer créixer l'activitat empresarial.
- Impulsar accions pràctiques que, en el marc de minimitzar l'emergència climàtica i orientar-se vers una transició justa energètica i ecològica, siguin eines de sensibilització i difusió, impuls i visibilització de l'Economia Social i Solidària com a model econòmic alternatiu.
- Activitats d'intercooperació, directament vinculades amb les línies estratègiques, palanques de suport i objectius de ciutat de l'Estratègia ESS 2030 BCN, així com als projectes de ciutat i els grups de treball que els desenvolupen.

RECURSOS NECESSARIS

Durant tot l'any i amb dedicació exclusiva: una persona tècnica superior responsable del projecte; amb el suport tècnic de 2 programes tècniques mitjanes; i una persona auxiliar administrativa amb un 50% de dedicació; una persona tècnica mitjana de gestió administrativa i pressupostària amb un 50% de dedicació.

Dues empreses externes per la gestió tècnica i administrativa amb un cost anual (2022) de 73.176,44 €.

La convocatòria està dotada amb un pressupost anual d'entorn 1 milió d'€ (any 2023 de 1'1 milions d'€).

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Dades de 2022

- 130 projectes aprovats amb assignació pressupostària amb un total de 1.059.000 €

Dades 2019-2022

- 550 projectes i 4'23 milions €
- Enfortiment (àmbit A): 380 projectes i 1,97 milions d'€
 - Suport a la constitució i/o transformació en cooperatives (des de 2020): 40 projectes i 202.396 €
 - Suport i consolidació a projectes existents (planificacions, millores a governança i noves línies de negoci, entre d'altres; des de 2020 però en part ja present el 2019): 190 projectes i 1,07 milions d'€
 - Suport per la formació interna (i incorporació de persones estudiants en pràctiques remunerades; des de 2020 però en part ja present el 2019): 73 projectes i 222.159 €
 - Transformació digital (des de 2021): 74 projectes i 439.076 €
- Intercooperació (àmbit B): 108 projectes i 1,98 milions d'€
 - Intercooperació d'organitzacions 2n i major nivell (accions per a les seves organitzacions sòcies i desplegament de l'#ESSBCN2030; des de 2019): 51 projectes i 982.285 €
 - Projectes d'intercooperació promoguts per organitzacions (2019 i 2020): 31 projectes i 337.503 €
 - Creació, desenvolupament i enfortiment d'ecosistemes cooperatius i clústers d'ESS (2021 i 2022): 73 projectes i 616.620 €
 - Projectes i accions d'intercooperació en Projectes de ciutat i reptes transversals de l'Estratègia #ESSBCN2030 (des de 2022): 3 projectes i 48.685 €

CREATIVITAT

Les **subvencions ENFORTIM l'ESS** tenen un impacte directe i important en l'oferta d'activitats, serveis i productes que l'ESS ofereix a les persones de Barcelona (especialment els projectes de l'àmbit B); i així també, enforteix les organitzacions i empreses de l'ESS de la ciutat (directament amb l'àmbit A i el B indirectament).

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona

👤 Marina Gilaberte Ferrús

☎ 934 022050

✉ mgilaberte@bcn.cat

👤 Xavier Rubio Cano

☎ 667670051

✉ xrubio@bcn.cat

27

Ajuntament de Lleida

FEM COOP FORMACIÓ I AJUDES PER A LA CREACIÓ DE COOPERATIVES IMPULSADES PER JOVES

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Fem Coop és un projecte de la Regidoria de Jovenut, Festes i Tradicions i Ponent Coopera que té per objectiu que els i les joves creïn cooperatives de treball per fomentar l'emprenedoria i generar llocs de treball estables a la ciutat de Lleida, amb els valors de l'economia col·laborativa.

FUNCIONAMENT

El projecte consta de 2 parts diferenciades:

Una formació a càrrec de Ponent Coopera on els i les joves inscrites realitzen el pla d'empresa de la seva idea de negoci. També hi ha tutories individuals per a cada projecte.

Ajuts de fins a 15.000 € per engegar la o les millors propostes de cooperatives de treball (les més viables, més coherents, més estructurades, les que generin més llocs de treball, les més sostenibles, les que donin resposta a necessitats de la gent).

També s'hi podran presentar cooperatives constituïdes un any abans de la convocatòria dels ajuts tot i no haver fet el curs de formació amb nosaltres.

El curs és per a joves de 18 a 35 anys que volen emprendre, que no troben feina i veuen una sortida laboral en el fet de crear una cooperativa, joves amb idees de negoci, joves sense cap idea de negoci amb ganes de treballar i joves sense papers. La idea és que creïn sinèrgies durant el curs per tal d'unir-se per crear negocis conjuntament.

MOTIVACIÓ

El projecte neix de la preocupació per l'alt índex d'atur juvenil i perquè creiem fermament en que les administracions han de fomentar empreses que es basin en els valors de justícia social, consum responsable, sostenibilitat i que proposin solucions innovadores pels reptes socials d'avui dia.

RECURSOS NECESSARIS

15.000 euros anuals

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte neix com a prova pilot l'any 2021. Els resultats van ser espectaculars, amb la creació de 4 cooperatives de treball, generant 10 llocs de treball. El 2022 el resultat va ser de dues 2 cooperatives creades, generant 6 llocs de treball. Aquests 2023 s'ha iniciat la formació el 2 de març de 2023, esperant bons resultats també. La idea es donar continuïtat al projecte i assessorar altres municipis que vulguin replicar el projecte al seu territori. El projecte està considerat una bona pràctica pel Senat (https://www.senado.es/web/actividadparlamentaria/actualidad/video/index.html?s=14_S012025_017_01)

CREATIVITAT

Poder comptar amb un servei permanent de suport integral a l'emprenedoria col·lectiva i capital llavor que afavoreixi la posada en marxa i la consolidació de projectes cooperatius impulsats per persones joves.

En aquest sentit, el servei integral es podria coordinar i construir tant amb altres departaments de l'administració (Serveis de Promoció Econòmica, Ateneus Cooperatius, Ocell de Foc, etc.), com amb les entitats de l'Economia Social del territori, oferint mentories i enxarxament amb el mercat social. Per la part de finançament, consolidar i ampliar la línia d'ajudes per la posada en marxa dels projectes, i combinar-ho amb línies de finançament en condicions beneficioses, en coordinació amb l'Institut Català de Finances i/o les entitats de finances ètiques existents.

DADES DE CONTACTE

Departament de Jovenut. Ajuntament de Lleida

☎ 973 700 666

Persona de contacte:

👤 Noemi Cierco

✉ ncierco@paeria.cat

28

Ajuntament de Mataró

FONS DE CRÈDIT PER PROJECTES D'ESS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'any 2018, l'Ajuntament de Mataró va signar un conveni amb la Fundació Seira i Coop57 per impulsar projectes d'Economia Social i Solidària amb la intenció de fomentar la creació de noves empreses de l'economia social, generant ocupació de qualitat i incrementant l'activitat empresarial del territori potenciant l'impuls de l'ESS.

El conveni del 2018 estava destinat al finançament de projectes de nova creació amb impacte i valor de retorn social.

La vigència del conveni era de 3 anys, 2018-2021, renovant-se novament a la finalització (2021-2024) atès l'èxit de la iniciativa. A la renovació s'implementa la possibilitat de tenir disponibilitat de finançament no només a empreses de nova creació sinó també a aquelles empreses de caràcter social que el necessitin per la seva consolidació.

FUNCIONAMENT

Cada part signant, Fundació Seira, Coop57 i Ajuntament de Mataró, realitza una aportació de 10.000 € per la creació d'un fons d'aval per una línia de finançament de 150.000 € que es destina a projectes d'Economia Social i Solidària. Aquestes aportacions, de 30.000 € en total, suposen una forma d'aval per fer front a una hipotètica morositat dels crèdits atorgats.

En finalitzar la vigència del primer conveni, s'havia atorgat 1 crèdit (105.000 €) i 2 pòlisses de crèdit (de 15.000 € cadascuna) a 3 projectes diferents per un total de 135.000 €, sense registre de morositat ni de cap quota mensual desatesa. Per tant, dels 150.000 € inicials de la línia de finançament del primer conveni, van restar 15.000 € disponibles que es varen posar a disposició dels projectes d'Economia Social i Solidària en el segon conveni.

El nou conveni, amb vigència per a tres anualitats, dobla la línia de finançament amb un total de 150.000 € més, gràcies a la nova aportació de 30.000 euros al fons d'aval, per part de l'Ajuntament de Mataró, Coop57 i la Fundació Seira, 10.000 € a parts iguals.

El nou conveni inclou com a millora el finançament per al creixement i consolidació de projecte i per a fer front a la liquiditat, contingència i reconstrucció per motius derivats de la pandèmia de la Covid-19. En el primer conveni, aquests conceptes no es contemplaven i el finançament anava dirigit per a empreses i entitats de l'àmbit de l'Economia Social de nova creació, o bé per l'impuls de nous projectes i activitats.

MOTIVACIÓ

La creació i consolidació de qualsevol projecte empresarial suposa un repte al qual s'enfronten totes aquelles entitats que inicien i/o amplien el seu model de negoci, suposant, així mateix, un punt principal d'atenció per a totes elles. En el sector d'Economia Social i Solidària el repte s'incrementa per la dificultat de finançament de molts projectes d'aquest àmbit per part de la banca tradicional, així com per la complicació que suposa la implementació d'un projecte social.

En aquest paradigma es considera de gran importància poder facilitar la creació, consolidació i creixement de les entitats de l'ESS amb finançament per part d'una banca ètica en consonància i coherència amb el sector que garanteix l'impuls del teixit.

RECURSOS NECESSARIS

Conveni 2018-2021:

Aportació:

- Ajuntament de Mataró: 10.000 €
- Fundació Seira: 10.000 €
- Coop57: 10.000 €

Línia de finançament: 150.000 €

Crèdits: 105.000, 15.000 i 15.000 = 135.000 €. Romanent de 15.000 €

Això vol dir que s'ha destinat la suma de 300.000 € per a finançar projectes d'ESS

Conveni 2021-2024:

Aportació:

- Ajuntament de Mataró: 10.000 €
- Fundació Seira: 10.000 €
- Coop57: 10.000 €

Línia de finançament: S'amplia amb 150.000 € que en total són 165.000 € (els 150.000 d'aquest conveni + 15.000 de romanent de l'anterior conveni)

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'avaluació del primer conveni es va concloure amb la creació d'11 llocs de treball així com no es va registrar cap morositat ni quota desatesa per part de les 3 entitats destinatàries.

Actualment, s'estan valorant la viabilitat per l'atorgament de diversos projectes d'Economia Social i Solidària per la consolidació dels seus models de negoci amb impacte al territori i retorn social.

L'objectiu pels propers anys és l'increment del finançament diversificant l'aportació amb petits crèdits que impulsin projectes variats d'ESS.

DADES DE CONTACTE

Persona de contacte:

👤 Silvia Lizana

☎ 93.758.21.31 ext. 3289

✉ slizana@ajmataro.cat

29

Ajuntament de Barcelona

INNOBA, L'EQUIPAMENT PER IMPULSAR L'ESS I LA INNOVACIÓ SOCIO-ECONÒMICA A BARCELONA. ELS PROJECTES DE FORMACIÓ (A MIDA, PRESENCIAL I *ONLINE*) I LA DIVULGACIÓ.

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

InnoBA és l'equipament per a la Innovació Socioeconòmica de Barcelona Activa que ofereix serveis especialitzats, formació, acompanyament, incubació i divulgació en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària (ESS) i la Innovació Socioeconòmica. Ubicat a Ca n'Andalet, al districte d'Horta-Guinardó, allotja la InnoBAadora, la Comunitat d'Incubació d'empreses i projectes de l'ESS.

L'equipament s'adreça tant a l'ecosistema de l'ESS de la ciutat, com a la ciutadania en general i a altres pràctiques empresarials. Vol ser un espai de referència per l'ecosistema de l'Economia Social i Solidària de la ciutat tot oferint orientació, acompanyament en temes estratègics per l'ESS (com ara la digitalització), formació i espais de trobada, reflexió i visibilització, i eines per l'enfortiment socioempresarial per als projectes i organitzacions d'ESS de la ciutat, també des de l'obertura al 2024 del Bloc4BCN a Can Batlló.

Pretén, també, estendre i divulgar els valors i principis de l'ESS, a través d'una programació d'activitats i esdeveniments pròpia per tal d'establir vincles amb l'economia més convencional i col·laborar amb el món acadèmic.

InnoBA es troba a l'equipament municipal de Ca N'Andalet, al districte d'Horta-Guinardó, impulsarà i vol liderar l'Eix d'Innovació Socioeconòmica al Nord de la Ciutat, desplegant serveis i programes a diferents equipaments i promovent una estratègia d'enxarxament territorial amb espais de referència del districte (La Clota, Torre Jussana, etc.).

FUNCIONAMENT

FORMACIÓ

Sessions formatives per dotar d'eines a les empreses i entitats i projectes emprenedors de l'ESS i a les que vulguin apostar per la generació d'impactes ambientals, i socials positius, i models organitzatius més democràtics.

- Càpsules de curta durada.
- Cursos en línia.
- Itineraris
- #TransformESS - pel jovent de la ciutat.

DIVULGACIÓ I POSICIONAMENT

InnoBA és l'equipament de referència de l'ESS i la Innovació Socioeconòmica de Barcelona Activa.

- Punt d'Acollida i Orientació
- (PAO) - com a primer contacte en ESS per la ciutadania.
- #DiesInnoBA – programa d'activitats sobre pràctiques i experiències de l'ESS.
- CoAgenda de l'ESS - com a recull d'activitats úniques sobre l'ESS.

MOTIVACIÓ

El conjunt de les activitats d'InnoBa en relació a la formació i la divulgació estan motivats per executar els següents objectius del **Pla d'Impuls de l'ESS**:

- **Objectiu 1:** Impulsar el creixement i enfortiment empresarial de les organitzacions de l'ESS especialment als sectors estratègics
- **Objectiu 4:** Impulsar dinàmiques d'articulació i intercooperació sectorials, territorials o comercials
- **Objectiu 5:** Contribuir a la digitalització i la plataforma de l'ESS
- **Objectiu 7:** Fer atractiva la proposta de l'ESS com a opció laboral i econòmica per a la població, especialment entre les persones joves
- **Objectiu 10:** Contribuir a l'augment del pes de la contractació i la compra pública responsables en ESS

RECURSOS NECESSARIS

Pressupost, anual, de despesa d'entorn dels 2 milions d'€

Equip de 15 persones

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

- Persones ateses al Punt d'Atenció i Orientació: 565 (2019), 503 (2020), 498 (2021), 1.200 (2022); **2.766 TOTAL**
- Visites al web - CoAgenda: 8.246 (2020), 5.790 (2021), 7.100 (2022); **21.136 TOTAL**
- Publicacions al web – CoAgenda: 689 (2019), 944 (2020), 813 (2021), 520 (2022); **2.966 TOTAL**
- Persones a Formacions i tallers en ESS (formació estable, a mida, i online): 492 (2019), 820 (2020), 1.294 (2021), 1.100 (2022); **3.706 TOTAL**
- Persones a altres formacions (DiesInnoBA, resposta a necessitats, altres): 252 (2021), 240 (2022); **492 TOTAL**

CREATIVITAT

Divulgació (de l'ESS) i la hibridació (amb el món empresarial)

- Apropar l'ESS al públic general i fomentar la hibridació:
 - amb #DiesInnoBA (d'activitats i esdeveniments sobre els valors de l'ESS)
 - i ConversESS, (espais de diàleg i intercanvi entre l'ESS i l'economia més convencional).
- Actuar com a altaveu de l'Ecosistema de l'ESS: la nova plataforma de la CoAgenda ofereix a les entitats que hi publiquen tenir un usuari propi per gestionar la seva activitat i analitzar participants i ús amb indicadors.
- Innovar de la mà de la recerca: a partir de convenis i acords amb universitats (Càtedra Oberta UOC - Dimmons, Convenis amb UAB i Càtedra d'Economia Social de la UPF), i de la sistematització de pràctiques i metodologies (Col·laboració amb la UOC).

Formacions

- Coprogramades amb l'Ecosistema ESS: responen a demandes i necessitats detectades.
- Promoure els itineraris formatius com FeminESS, Claus per Emprendre i d'altre per optimitzar la FE.
- Programar a mida, per donar resposta a demandes de districte i/o col·lectius: només per a grups constituïts.
- Per tal de fer créixer el programa #TransformESS,, treballar per establir col·laboracions amb l'Ecosistema de l'ESS.

DADES DE CONTACTE

Direcció Operativa d'Innovació Sòcio-econòmica de Barcelona Activa

👤 Elisenda Vegué Gisbert (*Directora Operativa*)

☎ 934019612

✉ elisenda.vegue@barcelonactiva.cat

Departament d'Economia Social i Solidària Ajuntament de Barcelona

👤 Xavier Rubio Cano (*Cap del Departament*)

☎ 667670051

✉ xrubio@bcn.cat

30

Ajuntament de Barcelona

INSTRUMENTS FINANCERS PER L'ESS DE BARCELONA. FONS DE CRÈDITS CONVENIATS AMB LES FINANCES ÈTIQUES

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Des de 2017, l'Ajuntament de Barcelona ha conveniat amb Coop 57 i Fiare Banca Ètica (en primera instància, posteriorment amb la Fundació Finances Ètiques) la creació dos Fons de crèdit municipal que han permès obtenir crèdit a 190 projectes de l'ESS per un volum conjunt de 8.290.264 €. Els préstecs atorgats han propiciat la creació de noves empreses i activitats de l'ESS, que han suposat uns 200 nous llocs de treball.

FUNCIONAMENT

Fiare Banca Ètica i Fundació Finances Ètiques. En la primera fase, el conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i Grup Banca Ètica se centrava en els avals i préstecs per a projectes nous amb poques garanties patrimonials. A partir de 2021, es substitueixen les garanties atesa l'aparició d'altres instruments a nivell estatal i europeus, i es passa a un recurs que permet l'acompanyament i finançament a partir de la figura del capital social. Al segon conveni (des de 2022) es crea un fons d'impacte. La Fundació passa a formar part de les cooperatives que reben suport. Així, durant cinc anys, la Fundació Finances Ètiques acompanya la cooperativa en el procés d'enfortiment, creixement i formació i recupera la inversió en finalitzar aquest. Des de 2022, s'han acompanyat 15 cooperatives i projectes de l'ESS, i quatre han rebut, a més, suport econòmic per un valor conjunt de 82.000 €: Alternativas Económicas, TMDC, Som IT (fundada per Som Connexió i Som Mobilitat) i Sostre Cívic.

MOTIVACIÓ

En el procés d'elaboració de l'estratègia #ESS-BCN2030 (2019), el finançament va aparèixer com a repte per l'enfortiment i el creixement de l'ESS. En aquesta nova etapa, per tant, s'ha consolidat i reforçat la col·laboració amb Coop57 i Grup Banca Ètica per donar resposta a les necessitats de l'àmbit. Reconvertir el Fons de Crèdit a un fons d'impacte és un gran encert per cobrir necessitat de finançament a llarg termini i és fruit de la iniciativa i implicació del Grup Banca Ètica, en la millora del finançament de les empreses i projectes de l'ESS.

El capital social és una mancança de l'àmbit de l'ESS; amb el fons d'impacte, com a instrument d'intercooperació, s'ajuda a posar en marxa nous projectes amb finançament complementari o alternatiu al crèdit.

RECURSOS NECESSARIS

Coop 57. Durant aquests més de 5 anys que el fons mancomanat porta actiu, s'han fet successives revisions, ampliacions i millores d'aquest. Inicialment, fou un fons orientat especialment a finançar projectes de nova creació o que posessin en marxa noves línies d'activitat dins l'organització, amb una dotació conjunta de 200.000 euros que el 2018 fou ampliada a 290.000 euros. Posteriorment, a mitjans de 2020, també es va tenir en compte el sobrevingut context de pandèmia i es van poder ampliar tant els recursos destinats com l'abast i cobertura del fons orientats, especialment, a cobrir les noves necessitats de liquiditat de les organitzacions. El fons comptava, llavors, amb una dotació addicional de 400.000 euros. L'any 2021, es va plantejar una extensió del període de cobertura del fons per 4 anys més i seguir donant resposta a l'Economia Social i Solidària de la ciutat de Barcelona. Amb les diferents línies de finançament habilitades aquests 5 anys, Coop57 ha concedit més de 110 préstecs per un valor conjunt de més de 5 milions d'€ que han comptat amb el suport del fons mancomanat entre l'Ajuntament i Coop57 per atendre possible morositat.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Aquestes més de 100 operacions han servit per cobrir, sobretot, necessitats de circulat i tresoreria, però també per portar a terme inversions a mig i llarg termini per a la creació o consolidació de projectes, nous i existents, amb impacte a la ciutat de Barcelona. Així, aproximadament, el 75% dels préstecs s'han orientat a la concessió de préstecs de tresoreria i el 25% a préstecs d'inversió. El context de pandèmia va impactar fortament en les necessitats de finançament de les entitats d'Economia Social i Solidària de la ciutat de Barcelona, la qual cosa ens confirma l'encert en decidir, l'any 2020, ampliar la dotació del fons i les activitats que cobria. Els sectors més representatius als que s'han dirigit aquests préstecs han estat, per una banda, el sector de l'atenció i cura a persones i col·lectius específics que desenvolupen tasques amb un fort component social que ajuden a construir societats més justes i equilibrades. Per altra banda, també destaquen els sectors de la cultura i les arts o els espais socials i de representació que ajuden a estructurar, vertebrar i enfortir el teixit social i els vincles comunitaris de la ciutat de Barcelona.

Alhora, els préstecs a aquestes entitats han ajudat a crear, mantenir i consolidar més de 1.500 llocs de treball amb el suport financer donat a les diferents entitats.

D'aquestes 113 operacions, el fons mancomanat només ha hagut d'atendre 2 casos de morositat (per un valor conjunt de 136.261,51 €). A més a més, en un d'aquests dos casos s'ha fet una feina de responsabilitat que ha permès recuperar la part impagada i poder retornar-la al fons. Així, l'impacte actual d'impagaments del fons és de només 89.063,92 €.

CREATIVITAT

Els instruments financers habilitats per a entitats i empreses de l'economia social són els següents:

- Préstecs d'inversió en immobilitzat. Són préstecs per finançar projectes o inversions en immobilitzat.
- Pòlisses de crèdit i productes de finançament de circulat orientats a facilitar operacions a curt termini. El límit de temps amb aquest servei obert és de dotze mesos.
- Préstecs de liquiditat. Préstec a amortitzar en quotes mensuals per aportar liquiditat a entitats d'economia social i solidària.

Avançament de subvencions, factures i convenis amb les administracions públiques. Crèdits per avançar l'import de subvencions, factures o convenis d'entitats d'organismes públics.

Préstecs d'inversió per a projectes relacionats amb l'energia. Són crèdits per finançar projectes o inversions a llarg termini relacionades amb les energies renovables, l'eficiència energètica i, en general, amb projectes que fomentin un canvi de model energètic per la sostenibilitat i la democratització en la producció, comercialització i consum de l'energia.

La línia de crèdit es regeix pels criteris de sostenibilitat de les finances ètiques. Així, les empreses i entitats han de tenir un compromís i interès en el cooperativisme, i també amb les formes democràtiques, col·lectives i autogestionades d'organització del treball. Les entitats no han de tenir un ventall salarial superior a 1/3, ràtio que en casos excepcionals —com ara entitats amb un gran nombre de persones treballadores— pot augmentar-se a 1/5, no han de desenvolupar cap activitat clarament nociva per al territori i el medi ambient o que fomenti un model energètic basat en les energies no renovables, ni han de tenir conflictes laborals arran de pràctiques empresarials que vulnerin clarament els drets reconeguts de les persones treballadores.

31

Ajuntament de Salt

QSIR I SALTAR: FORMACIÓ PER A LA REACTIVACIÓ DEL SECTOR TÈXTIL AL MUNICIPI DE SALT

Pel que fa a la forma jurídica, en coherència amb la voluntat de finançar entitats d'Economia Social i Solidària, només es financen cooperatives, societats laborals, associacions, fundacions i empreses d'inserció. De manera excepcional, també es financen persones autònomes sempre que l'activitat econòmica que duen a terme estigui en consonància amb els plantejaments i les pràctiques de l'Economia Social i Solidària, i no es pugui fer sota altres fórmules jurídiques col·lectives; i que acreditin que estan vinculats a xarxes d'Economia Social i Solidària i que, per tant, donen una dimensió col·lectiva als seus projectes.

Des del 2017 i fins al desembre del 2022, el projecte de fons municipal per a l'accés al finançament de projectes d'Economia Social i Solidària ha permès finançar 162 projectes per un import de 7.086.771 euros. Els préstecs han permès la creació de noves empreses i activitats d'ESS, que han suposat la creació de prop de 200 llocs de treball. L'instrument ha resultat d'utilitat per a les entitats d'Economia Social i Solidària de la ciutat en un context de pandèmia i crisi econòmica, i es preveu que continuï sent d'utilitat en el context inflacionari i de crisi energètica actual.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona

Manel Garcia Padreda
mgarciapa@bcn.cat
Xavier Rubio Cano
667670051
xrubio@bcn.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

"Qsir i Saltar" és un projecte que neix d'una prova pilot que es va impulsar des de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Salt amb l'objectiu de professionalitzar i dotar de competències laborals bàsiques i transversals a persones vulnerables en el sector del tèxtil i generar ocupació i autoocupació.

L'objectiu principal de la iniciativa és la creació i consolidació d'un espai de generació d'oportunitats d'autoocupació sota els principis cooperatius de solidaritat, sostenibilitat i el bé comú.

El projecte va sorgir d'una diagnosi del sector tèxtil que l'Ajuntament va encarregar a una entitat de l'Economia Social i Solidària (Ilabso) el 2019. Un cop feta la diagnosi, es va dissenyar el projecte pilot de les cosidores, conjuntament amb altres entitats socials del territori (Qstura, Casal dels Infants, Ateu Cooperatiu de Terres Gironines). La idea final era que pogués sorgir una iniciativa relacionada amb la creació d'Economia Social, i així va ser, amb la constitució del grup de dones en associació. Un cop finalitzada la iniciativa, ha estat un projecte que ha tingut continuïtat, de la mà de Som de Salt, Comunalitat Urbana de Salt.

FUNCIONAMENT

Implementació d'una acció formativa de caràcter integral, de 42 hores de durada, a raó de 12 sessions, incorporant l'acompanyament tutorial i l'assessorament personalitzat adaptat a les necessitats i objectius de cada persona participant, procurant que l'aprenentatge fos significatiu a partir de la participació directa.

Es va promoure la constitució d'un ens cooperatiu amb personalitat jurídica pròpia que, en un principi, es va traduir en la constitució d'una associació i, més endavant, el mateix col·lectiu determinarà la idoneïtat de convertir-se en cooperativa. Les accions que s'han desenvolupat, han seguit les següents fases:

Difusió i selecció de participants: prenent com a base les entitats i persones col·laboradores en l'estudi diagnòstic i la prova pilot ja implementada durant el 2021, es van seleccionar 20 dones d'origen cultural divers. Per a la selecció, es van tenir presents criteris de disponibilitat per a completar l'itinerari i la voluntat d'incorporar-se en el món laboral (de forma ordinària o en la participació en la constitució de l'associació), coneixement previ en la costura, participació a la prova pilot i situació d'atur i/o amb altres factors de vulnerabilitat associats.

Les dones susceptibles de formar part del grup van ser derivades per diferents entitats (Casal dels Infants, Càritas, Associació Dota) i Serveis Socials així com l'Espai Municipal d'Ocupació de Salt (EMO).

Els criteris de selecció van ser els següents:

- Dones majors d'edat.
- Residència a Salt.
- Interessades en la formació tèxtil.
- Competències tècniques: mínims coneixements i/o experiència en costura.
- Competències lingüístiques: mínima comprensió en català i/o castellà.

Sessions formatives tècniques i transversals/instrumentals: es van programar 14 sessions de 3 hores de durada, a realitzar els divendres en horari de 10 a 13 hores al Casal Cívic de Salt. A cada sessió es combinava el contingut formatiu de caire tècnic professional (tècniques bàsiques de confecció i patronatge) amb càpsules de capacitació instrumental i d'autoconeixement.

Acompanyament tutorial: es va planificar un acompanyament individualitzat per a les dones participants, amb l'objectiu de definir el seu itinerari, així com a atenent aquelles variables i factors que poguessin dificultar la seva continuïtat en el projecte.

Formació i acompanyament a l'autoocupació (associacionisme). Es van planificar 7 sessions orientades a sensibilitzar i formar les persones participants interessades en la creació d'una cooperativa o unitat de negoci generadora d'activitat, acompanyant i assessorant en les fases inicials.

Tancament i avaluació del projecte. Es valorarà si hi pot haver replicabilitat i transferència del projecte, no tant en el mateix àmbit, sinó en altres sectors d'activitat.

MOTIVACIÓ

La iniciativa parteix del resultat de la diagnosi executada mitjançant la subvenció de la Diputació de Girona del 2021, anomenada “Pla d’actuació de recuperació del sector tèxtil tradicional de Salt” que va dur a terme l’Ajuntament de Salt en resposta a dos plans estratègics municipals (Desenvolupament econòmic i de l’ocupació i Economia social i Solidària).

Un cop feta la diagnosi, es corrobora que hi ha necessitat d’empreses del sector tèxtil de la zona d’externalitzar la producció per no trobar personal capacitat.

D’altra banda, l’existència d’una comunitat de persones, la majoria provinents de processos migratoris amb coneixement i experiència tèxtil però amb mancança de competències bàsiques per inserir-se laboralment.

És per tot això que es decideix iniciar una prova pilot que serveixi per testejar l’itinerari formatiu. D’aquesta manera, el curs pilot permetia acabar d’aterrar el pla formatiu fent-hi els ajustos necessaris.

RECURSOS NECESSARIS

L’Ajuntament de Salt ha estat un agent clau al llarg de tot el procés de diagnosi del sector i disseny de l’itinerari i ha finançat amb pressupost de l’Àrea de Promoció Econòmica i de la Ciutat la prova pilot.

L’itinerari formatiu ha estat finançat per la subvenció del programa Projectes Singulares de la Diputació de Girona. L’Ajuntament de Salt, a nivell de recursos humans, ha comptat amb el seguiment del projecte per part del cap d’àrea de promoció econòmica, una tècnica de promoció de la ciutat i una tècnica d’ocupació i emprenedoria.

Afegir que, com a recursos, també es pot esmentar la implicació de les entitats del teixit associatiu amb els tres àmbit clau de l’itinerari (socioeducatiu, professionalitzador i d’emprenedoria social). Segons la diagnosi, i atenent a la seva àmplia experiència i predisposició a formar part del projecte, les entitats clau que han contribuït a portar a terme l’itinerari formatiu han estat:

- Casal dels infants (àmbit socioeducatiu)
- Escola Qstura (àmbit professionalitzador del tèxtil i la costura)
- Ateneu Cooperatiu (àmbit d’emprenedoria social)

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L’acció formativa del projecte ha generat tot un seguit d’impactes a nivell:

• Laboral

A partir de l’acció formativa, s’ha millorat l’ocupabilitat de les 20 dones participants en la formació a partir de l’adquisició de coneixements tècnics en costura, així com també la millora de competències transversals i instrumentals (millora de la llengua catalana i TIC). Per altra banda, la formació en associacionisme, els ha facilitat coneixements en el desenvolupament de pressupostos, gestió administrativa d’una entitat, lideratge, etc.

Com a conseqüència d’aquesta millora, 18 dones han realitzat el procés per a constituir-se com a associació, una projecció de futur emmarcada en l’economia social. Les altres dones han iniciat un procés de recerca de feina, amb un nivell competencial més elevat del que partien a l’inici de la formació.

• Econòmic

A partir de la formació i l’apoderament del grup de dones, el resultat del qual ha estat la constitució d’una associació que té com a objectiu principal l’activitat tèxtil (desenvolupament d’encàrrecs tant formatius com materials) i que pot generar autoocupació a les participants. Per altra banda, la connexió d’aquest grup amb el projecte de comunitats, pot desenvolupar el sector tèxtil en el territori, per l’establiment d’enxarxament entre els comerços de proximitat (comerços de teles, arranjaments tèxtils) i necessitats del propi territori (formatius per a joves, complements tèxtils per a esdeveniments del municipi, equipaments/uniformes etc.), que pugui generar una economia circular.

Per altra banda, s’ha connectat aquest grup de participants a la fira tèxtil del municipi, on es vol donar un valor al sector tèxtil del territori així com a l’artesania local.

• Teixit associatiu

A partir del projecte, s’ha realitzat un treball comunitari que ha facilitat la vinculació de diferents agents del territori (Ilabso, Casal dels Infants, Qstura, Ateneu popular, Càritas, Associació Dotta, Oficina municipal d’ocupació, Ateneu Cooperatiu, etc.), tant pel desenvolupament i l’impuls de l’acció com pel propi impacte de la mateixa, que implicava un enxarxament del grup de dones amb altres entitats del territori, fomentant la cooperació público-privada-comunitària.

• Comunitari

La composició del grup de dones de participants a l’acció formativa incorpora una diversitat intercultural (dones magrebines, catalanes, berbers) que ha generat un espai d’interrelació entre persones de diferent procedència, edat i nivell formatiu; sent un espai inclusiu i disgregador.

• Personal - grup de dones

L’acció formativa ha millorat l’autonomia de les dones participants, així com ha facilitat un espai d’enxarxament i suport entre elles, incrementant les competències i posant de relleu les potencialitats, trencant l’estigmatització i els rols adscrits que com a dones tenen en les seves cultures familiars i contextos socials de proximitat.

CREATIVITAT

En general es fa una valoració molt positiva de la iniciativa, però hi ha punts a millorar com per exemple:

La formació tècnica/professionalitzadora ha estat molt ben valorada, tot i que es considera que calen més hores de formació, perquè totes les dones tinguin un coneixement de costura òptim per a poder treballar en el futur com a costureres professionals.

D’altra banda, la majoria de dones tenien càrregues familiars i assumien tota la responsabilitat de cura en la família, fet que en ocasions de malaltia per part dels seus infants implicava una absència a la formació. Tanmateix, hem de dir que l’assistència ha estat molt alta i, per tant, les dones han fet un exercici d’organitzar-se per tal de resoldre aquestes situacions sense que impactés en la seva continuïtat formativa. No obstant això, el projecte ha contribuït a facilitar la participació de les dones amb fills/es menors de 3 anys oferint un servei de guarda per a infants no escolaritzats.

DADES DE CONTACTE

Àrea de Promoció Econòmica. Ajuntament de Salt.

☎ 972 24 91 70

✉ promocioeconomica@salt.cat

Persona de contacte:

👤 Dolors Martin Sánchez

✉ dolors.martin@salt.cat

32

Ajuntament de Lleida

RESPONSABILITAT SOCIAL EN L'EMPRESA SIMULADA INSTITUT MUNICIPAL D'Ocupació SALVADOR SEGUÍ (IMO), ORGANISME AUTÒNOM DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El programa SEFED (Simulació d'Empreses amb Finalitats Educatives), que fa 27 anys que s'està realitzant a l'IMO, consisteix en formar persones aturades en el camp administratiu utilitzant aquesta metodologia.

L'aula es transforma en una oficina dividida en 4 departaments: comercial, personal, comptabilitat, comunicació i TIC, l'alumnat adquireix el rol de persones treballadores i el professorat de caps de departament.

Als inicis la nostra empresa simulada va agafar la forma jurídica de Societat Anònima, però fa 8 anys, aprofitant un curs que vam fer de dones emprenedores, vam voler donar un gir i utilitzar la metodologia per sensibilitzar l'alumnat sobre el tema de responsabilitat social. Vam canviar la nostra forma jurídica i vam passar de ser S.A a ser una cooperativa.

L'objectiu de l'experiència és impulsar i dinamitzar la cultura de la responsabilitat social i sostenibilitat a l'aula per tal que, durant l'estada, l'alumnat vagi interioritzant el fet que hi pot haver un equilibri entre el creixement econòmic i la cura del medi ambient i el territori.

FUNCIONAMENT

Els primers dies d'inici de curs s'explica a l'alumnat tant la història de l'empresa, com la seva missió, visió i valors. Es narra que als inicis era una S.A on la primícia era el capital social i l'obtenir un màxim benefici. L'organigrama era molt jeràrquic i les persones feien tres tornos de treballs amb horaris molt concrets. Al 2008 s'entra en una crisi econòmica mundial i l'empresa comença a disminuir els seus beneficis. Els socis decideixen liquidar la societat. Quatre persones treballadores de l'empresa decideixen continuar amb l'activitat constituint una cooperativa on la primícia no es el capital social sinó les persones. Es passa a tenir un organigrama més horitzontal, basat en projectes i obtenció d'objectius. A més, s'aposta per un consum més de proximitat ajudant el productor local. Durant el desenvolupament d'aquesta sessió s'explica què és la responsabilitat social i s'enllaça amb una breu introducció sobre ODS.

En una segona sessió, es fa un taller on s'explica què són els ODS i es realitza una dinàmica per seleccionar quins són els que més es poden identificar amb la nostra empresa. Els ODS seleccionats no els considerem definitius ja que l'alumnat necessita treballar-los una mica més per aprofundir en el seu significat.

En una tercera sessió, es fa una explicació sobre el Codi Ètic de l'empresa simulada, elaborat prèviament per l'equip docent, i s'explica quin és el seu objectiu.

En una quarta sessió, es realitza una nova activitat per seleccionar definitivament quins són els ODS associats a l'empresa. Aquests apareixeran en tota la documentació que es genera a l'empresa i també al peu de la signatura del correu electrònic corporatiu.

En una cinquena sessió, es fa un taller amb el títol "Fem un consum responsable del paper". El seu objectiu és sensibilitzar l'alumnat del fet que, amb les noves tecnologies i l'avanç cap a la digitalització, podem fer un gran estalvi de paper.

Actors involucrats

Els actors implicats sempre són l'alumnat, es situa al centre de totes les dinàmiques; és per això que serà qui decidirà quines accions es poden portar a terme a l'empresa a fi d'aconseguir aquest consum responsable del paper.

MOTIVACIÓ

En primer lloc, per transmetre a l'alumnat que una empresa ha de retornar a la societat, amb beneficis, l'impacte de la petjada ecològica que suposa la seva activitat.

En segon lloc, apostem per una organització més horitzontal, menys competitiva i més participativa, perquè l'alumnat conegui que hi ha diferents maneres d'organitzar una empresa lluny de la jerarquització.

En tercer lloc, perquè sàpiguem què és una empresa de responsabilitat social i què suposa, per exemple, comprar productes de proximitat, vetllar per un creixement del territori, fer aliances amb empreses socialment sostenibles i evitar treballar amb empreses no compromeses.

RECURSOS NECESSARIS

Quatre persones tècniques, una per cada departament, i una persona que coordini el programa. També es necessita elaborar material didàctic, infografies, pictogrames i elaboració de vídeos.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Efectes positius: el canvi d'hàbits de l'alumnat al llarg de la formació. Temes com el reciclatge, l'ús responsable del paper, etc.

Efectes negatius: la inversió de temps i de recursos que suposa la sensibilització en tots aquests temes. D'una banda, en l'elaboració i creació de continguts, retolació, etc. i, de l'altra, en la implantació de tot el projecte.

De moment, no hem establert indicadors i sistemes d'avaluació, però estem treballant per establir-los i portar-los a terme.

Com a reptes de futur, tenim pensat anar ampliant la quantitat d'activitats relacionades amb nous objectius de desenvolupament sostenible.

CREATIVITAT

El nostre ideal de política pública en aquest àmbit és aconseguir sensibilitzar la ciutadania que la responsabilitat social és cosa de tothom.

Els recursos que necessitem són: l'equip docent que porta a terme el projecte, recursos econòmics per a la retolació i el material didàctic com fulletons, pictogrames i vídeos.

DADES DE CONTACTE

Institut Municipal d'Ocupació
Ajuntament de Lleida
Programa SEFED

☎ 973 242 000

✉ imo@paeria.cat

Persona de contacte:

👤 Cristina Molinero

✉ cmolinero@paeria.cat

33

Ajuntament de Valls

SESSIÓ INFORMATIVA PER A PERSONES EMPRENEDORES IMPULSADA PER IMDL-VALLSGENERA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'objectiu és informar i donar a conèixer la cooperativa com una opció a l'hora de constituir l'empresa.

En la primera sessió d'informació i orientació, que s'ofereix a les persones emprenedores, s'expliquen les diferents formes jurídiques que hi ha a l'hora de constituir l'empresa, entre les quals hi ha la cooperativa i les societats laborals. Es fa una petita introducció a aquestes formes jurídiques i les característiques bàsiques que tenen.

També s'ha assessorat i acompanyat la constitució de diferents associacions de la població.

FUNCIONAMENT

Fa anys que es duen a terme aquestes sessions, realitzades per part de la tècnica d'emprenedoria.

En el cas que l'emprenedor/a estigui interessat en la forma jurídica de cooperativa, se li ofereix una informació més acurada, se l'acompanya en el procés inicial i se'l deriva a CoopCamp, l'Ateneu Cooperatiu del Camp de Tarragona, referent en el territori del món cooperatiu.

MOTIVACIÓ

El motiu principal és que les persones emprenedores coneguin les diferents formes jurídiques a l'hora de constituir l'empresa i escullin la que s'adapti més als seus principis i necessitats.

RECURSOS NECESSARIS

- **Recursos de personal** (Tècnica d'emprenedoria). Valls Genera forma part de la Xarxa Emprèn de la Generalitat i són punt Reempresa.
- **Recursos materials:** espai d'atenció als usuaris equipat.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'aspecte positiu és que hi ha gent que s'interessa per la forma jurídica de cooperativa i en alguns casos valoren aquesta opció com a possible.

L'aspecte negatiu és que són pocs els que l'acaben creant en un primer moment, ja que és més fàcil, més senzill i més econòmic iniciar l'activitat en la forma jurídica d'empresari individual (autònom). Tanmateix, hi ha diversos casos en què, passats uns anys, després d'iniciar com autònom, s'han acabat constituint com a cooperativa.

Hi ha diferents elements que fan que la cooperativa no sigui l'opció escollida entre els emprenedors: costos econòmics, nombre de socis, complexitat comptable i desconeixement per part dels gestors/assessors... Hi ha persones emprenedores que tenen una filosofia de vida que encaixa perfectament amb els valors de la cooperativa i n'hi ha molts d'altres que, d'entrada, ja la descarten.

Els indicadors són:

- Nombre de persones emprenedores ateses.
- Nombre d'empreses creades.

CREATIVITAT

Seria bo conscienciar a la població sobre el món cooperatiu.

Caldria crear aliances entre els diferents agents que treballen en el món de l'emprenedoria.

S'haurien de generar normatives que potenciïn aquesta forma jurídica. Per exemple, Garantia juvenil és una subvenció per joves, però un dels requisits per a obtenir-la és que no es pot ser una societat mercantil.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Emprenedoria i Empresa de Valls Genera.

✉ vallsgenera@vallsgenera.cat

☎ 977612010

Persona de contacte:

👤 Maite Roig Fonts

✉ maite.roig@valls.cat

34

Ajuntament de Barcelona

EQUIPAMENTS I INSTRUMENTS ESTRATÈGICS PER L'ESS: BLOC 4 BCN I D'ALTRES

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'equipament BLOC4BCN – Espai Cooperatiu té com a missió “Contribuir a la transformació socioeconòmica de la ciutat de Barcelona i al foment del cooperativisme i l'economia social a nivell català, fomentant una economia que posa a les persones i les seves necessitats en el centre i esdevenint un espai de referència internacional”.

L'equipament, amb 4.500 m², té capacitat per encabir fins a 60 projectes empresarials, en fases d'incubació o creixement, de l'ESS de Barcelona, regió metropolitana i Catalunya, amb espais de co-treball, espais-tallers, formació, assessorament i punts de trobada, i altres serveis específics de suport a l'emprenedoria i el creixement de l'Economia Social i Solidària.

El BLOC4BCN – Espai Cooperatiu també disposarà de l'antena de proximitat Sants-Montjuïc Activa de Barcelona Activa.

FUNCIONAMENT

La previsió és que Bloc4BCN entri en funcionament el gener de 2024 oferint serveis tant per les cooperatives i iniciatives incubades com per la ciutadania. Acol·lirà l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona, Coòpolis, un servei públic de promoció i difusió del cooperativisme. Des de l'any 2016, any que arrencà el projecte, Coòpolis ha atès a més de 500 iniciatives de l'ESS, ha contribuït a la constitució de més de 130 cooperatives i ajudat a generar prop de 300 llocs de treball. A més, serà l'antena de proximitat Sants-Montjuïc Activa, de Barcelona Activa, similar a l'antena Nou Barris Activa. S'espera que acompanyi a més de dues mil persones l'any del Districte, principalment en situació de desocupació, amb especials dificultats per trobar feina, persones migrants o en situacions de vulnerabilitat.

El BLOC4BCN també oferirà serveis d'anàlisi de necessitats i oportunitats per barris i Districtes, d'allotjament de hubs sectorials i d'internacionalització d'empreses de l'ESS:

- Punt d'atenció ESS
- Comunicació
- Divulgació
- Formació
- Relleu cooperatiu
- Allotjament d'iniciatives
- Aterratge i enxarxament
- Itineraris de consolidació
- Itineraris de creació
- Acceleració
- Accés al finançament
- Economies comunitàries
- Suport a agents socioeconòmics
- Actes i esdeveniments propis i externs
- Agregació i creació de hubs i clústers
- Intercooperació
- Diagnosi de l'ESS, recerca i línies estratègiques-pols-ecosistemes
- Atenció a l'àmbit educatiu formal i no formal
- Espai de relació amb universitats
- Formació d'especialització tècnica
- Internacionalització
- Laboratoris i prototipatge

MOTIVACIÓ

Executar els següents objectius del [Pla d'Impuls de l'ESS](#):

- **Objectiu 1:** Impulsar el creixement i enfortiment empresarial de les organitzacions de l'ESS especialment als sectors estratègics
- **Objectiu 3:** Promoure recursos, equipaments i instruments estratègics per l'ESS
- **Objectiu 4:** Impulsar dinàmiques d'articulació i intercooperació sectorials, territorials o comercials

RECURSOS NECESSARIS

Pressupost, anual, de 194.640 € (conveni 2023 amb Associació Bloc4-Ajuntament de Barcelona)

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El centre de promoció de l'Economia Social i Solidària (ESS) disposarà de 4.500 m² i donarà cabuda a una seixantena de projectes empresarials, en programes d'incubació i acceleració. Aquests programes inclouran espais de cotreball, espais-tallers, formació, assessorament i punts de trobada amb la ciutadania. Les iniciatives formaran part dels sectors prioritaris del teixit empresarial de l'ESS de Barcelona. Així, posaran l'accent en l'alimentació sostenible i l'agroecologia; l'atenció i la cura de les persones; el comerç de proximitat; la cultura; l'energia; l'habitatge; la mobilitat; la tecnologia i digital; el turisme; i el tèxtil.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona

👤 Manel Garcia Padreda

✉️ mgarciapa@bcn.cat

👤 Xavier Rubio Cano (*Cap del Departament*)

📞 667670051

✉️ xrubio@bcn.cat

35

Ajuntament de Barcelona

INNOBA, L'EQUIPAMENT PER IMPULSAR L'ESS I LA INNOVACIÓ SOCIO-ECONÒMICA A BARCELONA. INCUBACIÓ EMPRESES I INICIATIVES ESS. SERVEI ASSESSORAMENT ESS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

InnoBA és l'equipament per a la Innovació Socioeconòmica de Barcelona Activa que ofereix serveis especialitzats, formació, acompanyament, incubació i divulgació en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària (ESS) i la Innovació Socioeconòmica. Ubicat a Ca n'Andalet, al districte d'Horta-Guinardó, allotja la InnoBAadora, la Comunitat d'Incubació d'empreses i projectes de l'ESS.

L'equipament s'adreça tant a l'ecosistema de l'ESS de la ciutat, com a la ciutadania en general i a altres pràctiques empresarials. Vol ser un espai de referència per l'ecosistema de l'Economia Social i Solidària de la ciutat tot oferint orientació, acompanyament en temes estratègics per l'ESS (com ara la digitalització), formació i espais de trobada, reflexió i visibilització, i eines per l'enfortiment socioempresarial per als projectes i organitzacions d'ESS de la ciutat, també des de l'obertura al 2024 del Bloc4BCN a Can Batlló.

Pretén, també, estendre i divulgar els valors i principis de l'ESS, a través d'una programació d'activitats i esdeveniments pròpia per tal d'establir vincles amb l'economia més convencional i col·laborar amb el món acadèmic.

InnoBA es troba a l'equipament municipal de Ca N'Andalet, al districte d'Horta-Guinardó, impulsarà i vol liderar l'Eix d'Innovació Socioeconòmica al Nord de la Ciutat, desplegant serveis i programes a diferents equipaments i promovent una estratègia d'enxarxament territorial amb espais de referència del districte (La Clota, Torre Jussana, etc.).

FUNCIONAMENT

Enfortiment socioempresarial: Fomentem i enfortim les iniciatives emprenedores, entitats i empreses en l'àmbit de l'economia social i solidària (ESS).

- SAESS
- InnoBAadora
- Programes a mida
- I dels sectors estratègics:
- Activem les CurESS.
- RevESStim el tèxtil
- sostenible.
- Contractació responsable.
- Incubació empreses i iniciatives ESS
- Servei Assessorament ESS

MOTIVACIÓ

El conjunt de les activitats d'InnoBa en relació a l'enfortiment socioempresarial estan motivades per executar els següents objectius del [Pla d'Impuls de l'ESS](#):

- **Objectiu 1:** Impulsar el creixement i enfortiment empresarial de les organitzacions de l'ESS especialment als sectors estratègics
- **Objectiu 4:** Impulsar dinàmiques d'articulació i intercooperació sectorials, territorials o comercials
- **Objectiu 5:** Contribuir a la digitalització i la plataformització de l'ESS
- **Objectiu 7:** Fer atractiva la proposta de l'ESS com a opció laboral i econòmica per a la població, especialment entre les persones joves
- **Objectiu 10:** Contribuir a l'augment del pes de la contractació i la compra pública responsables en ESS

RECURSOS NECESSARIS

- Pressupost, anual, de despesa d'entorn 2 milions d' €
- Equip de 15 persones

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

- **Iniciatives incubades a la innoBAadora:** 17 (2019), 18 (2020), 24 (2021), 22 (2022); 34 TOTAL
- **Persones ateses a Serveis d'Assessorament en ESS:** 456 (2019), 340 (2020), 419 (2021), 447 (2022); 1.385 TOTAL

CREATIVITAT

Recursos per a l'enfortiment socioempresarial

- Per a la Digitalització: amb el Digttest i la Digidieta, i acompanyament i formació especialitzada.
- Enfortim els Programes a mida

InnoBAadora

- Comunitat incubació. Serveis bàsics:
 - Allotjament, accés a espais de reunió i activitat i altres serveis
 - Acompanyament socioempresarial amb recursos a mida
 - Dinamització i pertinença a la comunitat
 - Programa d'activitats a mida per l'enfortiment socioempresarial
 - Enxarxament
 - Laboratori sensible per a projectes amb necessitats d'acompanyament intensiu.

Col·laboració i complementarietat amb la proposta d'activitat del Bloc 4 BCN, el pol de l'ESS al sud de la ciutat

- Realització d'activitats complementàries: formació, acompanyament socioempresarial, divulgació, activitats per joves,...
- Generar espais de treball conjunt: per l'activitat formativa, per la incubació i acompanyament socioempresarial,....

Més enllà de Bloc4BCN:

- Acceleració socioempresarial a partir de recursos a mida: finançament, serveis de gestió, etc.
- Nous usos d'allotjament: punts de treball per empreses consolidades, domicili social i ús d'espais (reunions, espai per esdeveniments...).
- Nous serveis d'acompanyament: borsa de recursos especialitzats i borsa de mentores.
- Xarxa de dones emprenedores de l'ESS.
- Ampliació de la Comunitat virtual i de serveis: nova concepció de comunitat, més enllà de l'allotjament, per promoure el suport i acompanyament entre iguals.

DADES DE CONTACTE

Direcció Operativa d'Innovació Sòcio-econòmica de Barcelona Activa

👤 Elisenda Vugué Gisbert (*Directora Operativa*)

☎ 934019612

✉ elisenda.vegue@barcelonactiva.cat

Departament d'Economia Social i Solidària Ajuntament de Barcelona

👤 Xavier Rubio Cano (*Cap del Departament*)

☎ 667670051

✉ xrubio@bcn.cat

36

Ajuntament de Vilanova
i la GeltrúMONEDA SOCIAL
DE VILANOVA I LA
GELTRÚ, LA TURUTA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El projecte de la Turuta consisteix en la posada en funcionament d'un sistema d'intercanvi local, en forma de saldo virtual, que serveix com a mitjà de pagament per adquirir o intercanviar, entès com una unitat de compte interna entre els membres de l'Associació ECOL3VNG (coneguda popularment com a moneda social) que l'han creat i promouen la seva implementació.

Permet transaccions de béns i serveis entre les persones que en són sòcies i esdevé també un sistema de finançament propi que ajuda a impulsar l'economia local, afavorint la producció i el consum local.

FUNCIONAMENT

L'Associació ECOL3VNG es va crear el maig de 2011. Actualment té 586 membres, dels quals 66 són oferents professionals i 10 són entitats.

El novembre de 2013, en el marc d'una Assemblea Municipal Oberta (AMO) es va presentar la proposta de "Reconeixement de la Turuta com a moneda social local" la qual va ser posteriorment aprovada per unanimitat del Ple municipal.

L'any 2014, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, a través de la regidoria de Medi Ambient, es va donar d'alta com a soci de l'entitat.

El mateix any 2014, es va signar un conveni de col·laboració permanent entre l'Ajuntament i l'associació, mitjançant el qual determinats programes i accions de la regidoria de Medi ambient poden ser compensats amb turutes.

Les **ordenances fiscals** de l'Ajuntament incorporen la Turuta per abonar fins a un 25% d'algunes de les taxes en moneda social. Aquesta possibilitat d'abonament de taxes continua vigent en les ordenances següents:

OOFF núm. 16. Registre i cens inicial d'animals; Registre d'animals adoptats; Gestió i tramitació de la llicència de gossos potencialment perillosos.

OOFF núm. 23 Annex 2 (E5 i E6). Ús de les taules dels Mercats de Segona Mà i d'Intercanvi; Ús de les carpes de la Festa de l'Animal

OOFF núm. 23 Annex 5. Taxes per a la utilització privativa dels Horts Municipals

MOTIVACIÓ

Reforçar l'economia local, mitjançant un sistema econòmic complementari, basat en l'intercanvi de béns i serveis, que posa en funcionament una moneda social a Vilanova i la Geltrú.

RECURSOS NECESSARIS

La Regidoria de Medi ambient té una tècnica assignada com a interlocutora amb l'associació. L'entitat disposa, des de gener de 2019, d'una sala a Can Pahissa, centre de Resiliència i Sostenibilitat (i actual seu de la regidoria), com a espai i servei d'atenció a persones associades i ciutadania. Diversos socis i sòcies de l'entitat participen, activament i de forma voluntària, en el desenvolupament de projectes que impulsa l'entitat. L'Ajuntament no destina recursos econòmics al projecte, que és autofinançat per la pròpia entitat.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Positiu: és una iniciativa de participació ciutadana que estimula i dinamitza l'economia local, els productors i productes de proximitat, la cohesió i el compromís social i les relacions de bon veïnatge, creant un ecosistema econòmic local que proporciona enriquiment mutu i la creació d'un mercat social, amb un cercle de confiança i resiliència local. Ajuda a la lluita contra les desigualtats i l'exclusió social i a la reducció de l'impacte negatiu mediambiental.

Negatiu: és encara un projecte petit i de difícil comprensió per la ciutadania i de lent creixement. Té poc impacte en el desenvolupament local i no és de fàcil encaix per a la seva plena incorporació en el si de l'administració local.

Aspectes a millorar: caldria una major implicació des del govern municipal que permetés una incorporació real en l'Ajuntament i a la vegada donar-li visibilitat entre la ciutadania. També seria necessari dotar al projecte d'una gestió pública privada que permetés el seu creixement estratègic.

DADES DE CONTACTE

Regidoria d'Economia Social i Solidària.
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Persones de contacte:

 Adela Ramírez Ponce

Tècnica del servei d'Economia Social i Solidària

 93 814 00 00 Ext. 2527

 aramirez@vilanova.cat

 Ton Dalmau Llagostera

President de l'Associació ECOL3VNG

 tondalmau@gmail.com

37

Ajuntament de Cardedeu

PUNT ESS
CARDEDEU

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Programa públic i permanent d'assessorament integral a iniciatives de l'economia social i solidària per l'enfortiment, la consolidació i la viabilitat de l'emprenedoria vinculada als criteris de l'ESS.

El punt ESS s'integra a partir del 2018 al centre local de suport a les empreses (CSETC) d'àmbit supramunicipal que dona servei a sis municipis del Vallès Oriental (Cardedeu, Cànoves i Samalús, La Roca del Vallès, Sant Antoni de Vilamajor, Sant Pere de Vilamajor i Villalba Sasserra) que abasten un total de 44.316 habitants (2021).

FUNCIONAMENT

Les persones es poden adreçar directament al punt ESS o bé també s'hi deriven projectes que arriben al CSETC sense "etiquetar-se" específicament com a ESS. En una primera visita de rebuda, s'identifiquen necessitats i recursos disponibles vers la persona usuària del servei i es defineixen conjuntament propers passos i/o sessions que s'articulen a través d'una borsa de personal tècnic especialitzat (ja sigui del equip del centre mateix o extern) en diversos àmbits d'acompanyament.

En l'actualitat, es compta amb la cooperativa Coopdemà SCCL per a les qüestions relatives a l'assessorament específic en l'àmbit jurídic i legal així com pel procés de constitució de la cooperativa.

MOTIVACIÓ

- Impregnar l'ecosistema emprenedor local (tant persones usuàries com serveis i personal tècnic municipal) dels principis de l'ESS i de la cultura cooperativa.
- Oferir suport especialitzat amb personal extern, expert i vinculat als principis de l'ESS.
- Garantir la supervivència i consolidació del projectes d'ESS, amb un acompanyament de mig i llarg recorregut des d'una mirada sistèmica, més enllà del pla d'empresa convencional.

RECURSOS NECESSARIS

Inicialment el projecte es va finançar amb el suport de la Diputació de Barcelona, a través de l'ajut de projectes singulars de dinamització del teixit productiu per donar impuls a l'ESS i el tercer sector. Fins 2023 es finança amb recursos propis de l'Ajuntament de Cardedeu i amb el suport de la Diputació de Barcelona, a través del recurs de Centres locals de serveis a les empreses (CLSE). Durant els primers mesos de funcionament al 2018, l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Oriental va oferir el servei d'assessorament amb finançament propi.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

A través del punt ESS, s'ha acompanyat, entre altres, la constitució cooperativa de dos projectes tractors de la comarca, com són La Fresca cooperativa de consum i Tres Terres cooperativa de productors. Ambdós projectes apelen a l'articulació territorial i el salt d'escala del moviment agroecològic i exemplifiquen l'aposta municipal vers l'agroecologia en tàndem amb els principis de l'ESS.

Sumant forces des de l'àmbit del consum i de la producció per fer arribar aliments de qualitat a més persones, així com per articular una resposta col·lectiva i local als reptes actuals del sector agrari, com són el relleu generacional, l'accés a la terra, la preservació d'espais agraris i el foment de pràctiques sostenibles per a la mitigació del canvi climàtic.

CREATIVITAT

Els processos de constitució cooperativa requereixen d'un acompanyament integral i de llarg recorregut, per tal de generar un substrat on assentar la cultura organitzacional que sustentará la consolidació i l'arrelament del projecte cooperatiu a nivell territorial. En el cas de Tres Terres SCCL es van destinar més de 100h de sessions d'acompanyament durant vuit mesos (en el període 2021-2022), estipulant un compromís d'una sessió a la setmana i amb una revisió constant de la situació del projecte, on es volia arribar i per què.

Els aspectes jurídic legals i el pla d'empresa són aspectes necessaris però no suficients per a garantir la viabilitat del projecte. Així, s'ofereixen serveis complementaris en relació a diversos àmbits: el producte, la comunicació interna i externa, la presa de decisions i la governança del projecte, la intercooperació i l'enxarxament, el finançament, el lideratge i la gestió d'equips, etc.

DADES DE CONTACTE

CSETC (Centre de Suport Empresarial i Tecnològic de Cardedeu)

**Desenvolupament Local
Ajuntament de Cardedeu**

☎ 93 844 43 02

✉ info@csetc.cat

Persona de contacte:

👤 Marta Pons

✉ ponscm@cardedeu.cat

38

Ajuntament de Lleida

ACOMPANYAMENT INTEGRAL A LES COMUNITATS DE VEÏNS PER A L'AUTOGENERACIÓ COL·LECTIVA D'ELECTRICITAT VERDA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'ànim del servei és ajudar a les comunitats de veïns a tirar endavant projectes d'autogeneració d'electricitat col·lectiva, partint d'un escenari de manca de coneixements, de confiança, de cultura de pactes, de recursos i d'experiència pel que fa a l'autoconsum compartit. El projecte, el qual es vol dirigir sobretot a comunitats de veïns menys possibilitats, té per objectiu, a banda dels beneficis que pugui aportar als participants a títol individual, generar "consciència energètica", cultura comunitària i xarxa social activa per avançar cap a l'imprescindible apoderament col·lectiu (comunitats energètiques) que porti cap a una democratització energètica i una transició energètica justa i sostenible.

El projecte implica un abocament sensible de recursos i d'esforços en aquesta etapa quasi embrionària de l'autogeneració col·lectiva -per tal d'anar salvant els obstacles tècnics, socials, administratius i financers que van sorgint-, que ens ha de permetre generar casos d'èxit que facin de "taca d'oli". Un projecte clarament "slow", amb la confiança, la professionalitat i la sostenibilitat com a pilars fonamentals a procurar i desenvolupar.

FUNCIONAMENT

Fases:

- 0 Treball inicial d'implicació en el projecte tant al sector professional (enginyeries, instal·ladors i administradores de finques) com als departaments de l'ajuntament implicats.
- 1 Detecció de comunitats de veïns amb un perfil òptim per tirar endavant el projecte. Òptimes són aquelles comunitats amb suficients condicions per a la instal·lació de plaques (bona orientació, suficient espai, sense problemes d'estanqueïtat,...), amb una part de veïns i veïnes mínimament interessada i amb una veïna o veí amb alta implicació/interès. En aquesta fase es compta amb la col·laboració d'administradores de finques.
- 2 Realització d'un preestudi del potencial fotovoltaic de la coberta de l'immoble per part de l'Agència de l'Energia.
- 3 Treball personalitzat amb el conjunt de veïns i veïnes de les comunitats interessades, in situ, per presentar la proposta, resoldre qüestions d'eficiència i estalvi energètic. Intervenció de Treball Social amb aquells veïns i veïnes amb més dificultats per participar en el projecte.
- 4 En els casos d'aquelles comunitats de veïnatge que aproven tirar endavant el projecte, es fa acompanyament en la selecció de l'empresa instal·ladora que executarà la instal·lació. I també acompanyament a l'empresa seleccionada (assessorament i seguiment de les tasques i de les diferents etapes, per garantir un servei claus en mà).
- 5 Acompanyament intensiu en el darrer procés (que és el més difícil a hores d'ara): la tramitació de l'alta com a autoconsumidor/a a tots els veïns i veïnes. Un procés complex que implica la comunicació entre la distribuïdora i les comercialitzadores energètiques de cada veí i veïna.
- 6 Acompanyament en la sol·licitud d'ajudes i bonificacions, així com en la recerca d'un finançament tou en cas de ser necessari.
- 7 Instrumentalització dels casos d'èxit com a mitjans per generar nous projectes participatius. Seguiment dels casos en marxa.

Actors involucrats:

El projecte implica la necessària col·laboració entre els actors principals, per tal de garantir la confiança, la qualitat del servei i la sostenibilitat, tant econòmica, com social i ambiental. Aquests són:

- Administradores de finques
- Presidència de les comunitats de veïns i veïnes
- Enginyeries i instal·ladors de Lleida
- Distribuïdores i comercialitzadores energètiques
- Ajuntament de Lleida- Agència de l'Energia

A tenir en compte:

Clarament el factor humà es clau en aquest projecte i, per tant, el personal responsable, a banda de la qualitat professional i tècnica, ha de tenir una clara sensibilitat i alta capacitat pedagògica.

MOTIVACIÓ

El "*Business as usual*" i la greu emergència climàtica en la que ens trobem, xoquen frontalment. Malgrat ja fa més de 10 anys que es coneixen les causes i es treballa per frenar les emissions de gasos amb efecte hivernacle, la realitat és que estem lluny de resoldre el problema i calen, a marxes forçades, canvis estructurals i organitzatius radicals.

Aquest projecte, molt modest des del punt de vista productiu, planteja un enfocament "*slow*". Focalitza tot l'esforç en teixir una base amb la confiança, la qualitat i l'honestetat com a motor. No es tracta tant d'evitar els problemes, sinó d'assolir una nova manera de fer-los front, responsable i generosa.

RECURSOS NECESSARIS

Equip motor de l'Agència de l'Energia, formada per 1 persona a temps complert i 1 persona a mitja jornada.

Bonificació de la quota de l'IBI fins a la meitat del cost de la instal·lació.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte, des de l'any 2020 en que es va iniciar, ha realitzat:

72 assessoraments/acompanyaments personalitzats a comunitats de veïns i veïnes, en diferents estats de desenvolupament.

Efectes positius:

Possibilita que una part de la Ciutadania, que pot estar allunyada de gaudir de l'autoconsum (per manca d'interès, coneixement, recursos,...), pugui formar part del projecte i gaudir de les ajudes i incentius fiscals, quan normalment només en gaudeix un perfil de població amb més recursos i possibilitats.

Genera gran satisfacció per part de tots els actors implicats davant d'un cas d'èxit.

Aspectes negatius:

Gran necessitat de recursos per part de l'administració per assolir uns resultats aparentment molt modestos.

Productivitat molt baixa a curt termini. És un projecte de fons: *"anem a poc a poc perquè volem arribar molt lluny"*.

El servei, el qual s'assimila a les oficines de finestra única, clarament té ànim de cobrir les actuacions de millora de l'eficiència i estalvi energètic en l'habitatge. Unes millores més difícils d'implantar avui en dia que la instal·lació de plaques fotovoltaïques col·lectives, però sense dubte altament prioritàries.

DADES DE CONTACTE

Agència de l'Energia de Lleida
Ajuntament de Lleida

✉ agenciaenergia@paeria.cat
☎ 973 700 455

Persona de contacte:

👤 Elisenda Pardell i Mola
✉ epardell@paeria.cat

39

Ajuntament de Lleida

CAPACITACIÓ ESPECIALITZADA EN GESTIÓ DE COMUNITATS ENERGÈTIQUES LOCALS INSTITUT MUNICIPAL D'Ocupació SALVADOR SEGUÍ, ORGANISME AUTÒNOM DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

En el marc del programa Més Talent.Cat, impulsat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i adreçat a formar a persones amb accions formatives d'alt nivell d'especialització, l'IMO ha realitzat l'acció formativa **"Gestió de comunitats energètiques"**, que consisteix en 310 hores de formació especialitzada adreçada prioritàriament a persones aturades que disposin d'una titulació superior en l'àmbit de l'electricitat, l'energia i l'aigua, i les energies renovables.

FUNCIONAMENT

Les fases dutes a terme han estat:

- Disseny de l'acció formativa.
- Selecció del personal docent.
- Difusió de l'acció formativa.
- Captació d'alumnes.
- Inscripció d'alumnes.
- Realització de l'acció formativa.
- Avaluació de l'acció formativa.

Per al disseny de l'acció formativa i selecció del personal docent, s'ha contactat amb l'Agència de l'Energia de Lleida i l'Associació Leader Ponent.

MOTIVACIÓ

Des de l'IMO s'ha detectat que la transició energètica està generant nous llocs de treball entorn el que s'ha anomenat l'economia verda. Actualment la inversió en el sector de les energies renovables ha generat una demanda creixent en els perfils professionals d'instal·ladors/es de plaques solars fotovoltaïques així com enginyeries. L'IMO també ha observat que, de manera emergent, comença a augmentar la demanda de perfils més vinculats a l'autoconsum col·lectiu, com és la figura de gestor/a de comunitats energètiques. Administració pública, empreses de consultoria ambiental o administradors de finques són qui normalment contracten aquest perfil.

En aquest sentit, l'IMO ha programat la formació especialitzada en comunitats energètiques per tal de poder disposar de personal qualificat que impulsi les comunitats, sigui quin sigui l'agent impulsor.

RECURSOS NECESSARIS

El cost total de l'acció formativa ha estat aproximadament de 35.000 €, que ha permès finançar el personal docent del curs, el material i les visites de bones pràctiques, les tasques de coordinació i gestió de la formació de professional tècnic i les tasques administratives.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'acció formativa ha permès crear una xarxa entre agents impulsors de les comunitats energètiques en el territori de Lleida, d'una banda gràcies al personal docent, que és membre actiu d'associacions, consultories ambientals o similars implicats en les comunitats, i d'altra gràcies a les visites de bones pràctiques.

Com a aspectes negatius, cal tenir en compte que en tractar-se d'una ocupació emergent, ha costat trobar empreses i/o entitats que contractin l'alumnat que ha finalitzat la formació.

CREATIVITAT

L'acció formativa caldria complementar-la amb ajudes a la contractació. També caldria una aliança major amb altres entitats locals i agents del territori interessades en la creació i el desenvolupament de comunitats energètiques, per tal de disposar de personal capacitat per a dur-ho a terme.

DADES DE CONTACTE

Institut Municipal d'Ocupació Salvador Seguí
Regidoria d'Ocupació, Responsabilitat Social i
Horta de l'Ajuntament de Lleida

☎ 973 242 000

✉ imo@paeria.cat

Persona de contacte:

👤 Marta Pujol

✉ mpujol@paeria.cat

40

Ajuntament de Mediona

COMUNITAT ENERGÈTICA LOCAL (CEL) DE MEDIONA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Impuls per a la creació d'una comunitat energètica local que pugui gestionar de manera comunitària l'energia produïda al teulat d'un equipament públic.

FUNCIONAMENT

El procés s'activa amb un estudi tècnic inicial per avaluar possibles ubicacions de plaques fotovoltaiques en equipaments municipals, per tal de determinar, aproximadament, quina quantitat d'energia podria generar cada ubicació i quantes unitats de convivència podria abastir.

Posteriorment, s'organitzen 4 xerrades per donar a conèixer el model actual d'energia i les problemàtiques que s'hi associen i de quina manera aquest model impacta en el nostre territori (grans instal·lacions, línies de molt alta tensió, etc.). Aquestes sessions permeten abordar qüestions com la pobresa energètica i parlar de les alternatives que tenim i en concret de les comunitats energètiques.

Es dinamitza el procés de creació d'un grup motor per a una CEL a Mediona (mitjançant un recurs tècnic del catàleg de la Diputació de Barcelona).

MOTIVACIÓ

Per ajudar a transitar cap a un nou model energètic fonamentat en la producció verda d'energia, que apunti cap al decreixement en el consum d'energia i cap a formes participades i comunitàries, capaces de no respondre al lucre i amb voluntat de transformació social.

RECURSOS NECESSARIS

Tots els recursos tècnics que s'han dedicat provenen dels recursos del catàleg de la Diputació de Barcelona (s'ha demanat durant 3 anys consecutius)

A banda, per a la instal·lació de les plaques s'ha demanat la subvenció 2030 també de la Diputació de Barcelona, que ha estat concedida.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Aconseguir la consolidació de la Comunitat Energètica, arribant al major nombre possible de població.

CREATIVITAT

Que els serveis tècnics facilitats al catàleg de la Diputació prioritzin el treball amb entitats de l'ESS

DADES DE CONTACTE

Ajuntament de Mediona, regidoria de medi ambient

✉ celmediona@gmail.com

41

Ajuntament d'Amposta

COTXE ELÈCTRIC
COMPARTIT AMB
SOM MOBILITAT PER
A DESPLAÇAMENTS
TÈCNICS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'Ajuntament d'Amposta comparteix un cotxe elèctric amb diverses entitats instal·lades al municipi, concretament Gentis, la Fundació el 7 d'Astres i l'Ateneu Cooperatiu. Ho fa a través de Som Mobilitat. Així, les entitats i, en particular, l'equip tècnic de la regidoria d'Urbanisme poden utilitzar el cotxe compartit, assignant-se les hores i distribuint-se-les a través de l'aplicatiu de Som Mobilitat.

D'aquesta manera, l'Ajuntament pot proporcionar un vehicle a les persones tècniques d'una àrea que han de desplaçar-se sovint per fer visites tècniques, aconseguint agilitzar la burocràcia de tramitació de desplaçaments i quilometratges i evitant que els i les treballadores hagin de fer servir el seu vehicle particular. La resta d'entitats, seguint la mateixa lògica, disposen d'un mitjà de transport per dur a terme desplaçaments amb un cotxe elèctric.

El fet de compartir el vehicle implica que la despesa sigui més fàcilment assumible per totes les entitats i evita que hi hagi vehicles sense ús al carrer. És a dir, amb un sol vehicle es cobreixen les necessitats que es podrien cobrir amb 4 vehicles no compartits ja que, en aquest cas, totes les entitats que comparteixen el vehicle el necessiten regularment però no cada dia ni per una franja horària molt gran.

FUNCIONAMENT

L'impuls de la iniciativa és de les entitats i l'Ajuntament s'hi suma, a través de la regidoria d'Urbanisme i el servei d'Economia Social, com una oportunitat per disposar d'una prova pilot dins l'organisme per agilitzar la burocràcia de tramitació dels desplaçaments regulars i ordinaris. Aquesta prova s'inicia amb el departament d'obres ja que es considera que és una de les àrees amb més desplaçaments habituals dins el municipi. El fet de disposar d'un vehicle els evita la tramitació de quilometratges (a compensar si els tècnics utilitzen el vehicle particular) i, alhora, evita que l'Ajuntament hagi de disposar d'un vehicle propi i regular-ne l'ús.

Davant la proposta, l'Ajuntament decideix compartir el cotxe de Som Mobilitat i se'n tramita l'aportació i el contracte per un any amb intenció de revisar-ne les condicions (si s'ha aprofitat, si ha servit pel seu propòsit, si es pot ampliar a altres àrees...). La despesa del contracte, doncs, es reparteix entre les entitats que el comparteixen actualment.

Un cop passada la tramitació del contracte, les persones treballadores de les diverses entitats poden fer ús del cotxe pels seus desplaçaments laborals re-

servant les hores que necessiten el cotxe per tal que tothom pugui veure'n la disponibilitat. El municipi disposa de diversos punts de càrrega on el cotxe es pot carregar gratuïtament i existeix un acord entre les entitats sobre on estacionar el vehicle quan no s'utilitza. Precisament per aquest propòsit, l'Ajuntament ha reservat una plaça al costat d'un dels carregadors.

MOTIVACIÓ

La motivació de la iniciativa és triple: per una banda, la més pràctica, explicada anteriorment: disposar d'un vehicle compartit permet que l'equip tècnic de l'Àrea d'Obres puguin desplaçar-se evitant la burocràcia de tramitar els desplaçaments.

En paral·lel, el fet de compartir un vehicle amb altres entitats a través de Som Mobilitat evita la necessitat d'adquisició d'un vehicle per part de l'Ajuntament, així com la regulació d'ús intern i les tasques i despeses de manteniment.

Finalment, el fet d'optar per l'ús d'un vehicle compartit també permet visibilitzar per part de la institució un model de mobilitat sostenible, amb un cotxe elèctric que es veu sovint per punts diversos de la ciutat i és utilitzat per persones diverses. El fet de compartir cotxe permet que el vehicle estigui aprofitat i no estigui parat, passant de 4 vehicles a 1 i mancomunant despeses. Des del servei d'Economia Social s'acompanya la iniciativa, de moment considerada una prova pilot, per tal de visibilitzar i fer més habitual aquest sistema en un entorn rural on pràcticament cada persona adulta disposa d'un vehicle particular.

RECURSOS NECESSARIS

Les despeses derivades del cotxe són repartides entre les diverses entitats. En particular, dins l'Ajuntament les assumeix el departament d'Obres, dins la regidoria d'Urbanisme, que és qui el disposa. Pel que fa la tramitació del procés i el seguiment, es duu a terme a través dels tècnics de l'àrea amb el suport del servei d'Economia Social.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

La tramitació administrativa no ha estat fàcil, però un cop superada es valora positivament l'experiència:

Efectivament ha simplificat els desplaçaments del personal tècnic ja que ha suposat l'abolició de la tramitació de la majoria de desplaçaments ordinaris.

La despesa és menor a l'adquisició d'un vehicle, i n'evita la regulació interna de l'ús.

Es visibilitza a la ciutat un model sostenible de mobilitat.

El funcionament i compartició del vehicle amb les altres entitats és adequada i permet que el cotxe sigui aprofitat cada dia i, alhora, totes les entitats en poden disposar pràcticament sempre que ho necessiten. En aquest sentit, el nombre d'entitats i la previsió d'hores d'utilització ha estat encertada.

S'observen algunes possibles millores sobre la gestió ordinària que són assumibles i ja s'estan treballant. Per exemple, el fet de senyalitzar millor la reserva de la plaça pel vehicle per tal de poder-lo deixar sempre al lloc acordat.

A llarg termini, el model s'hauria de poder obrir a més àrees tot i que de moment encara és aviat per poder avaluar de quina manera es pot fer i si és assumible amb el mateix vehicle i nombre d'entitats.

CREATIVITAT

Seria ideal que el model de compartició de vehicle que s'està testant pugui obrir-se a altres àrees amb les mateixes necessitats tècniques de desplaçament. A més, també seria molt oportú poder ampliar la xarxa de vehicles i entitats amb qui compartir per tal de poder disposar de més possibilitats, franges horàries i disponibilitat. A més, que més administracions públiques optessin per aquest model facilitaria la gestió i la normalització d'un model més sostenible de mobilitat.

DADES DE CONTACTE

Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic
Servei d'Economia Social i Solidària

☎ 977 70 40 27

✉ empresa@amposta.cat

Persona de contacte:

👤 Lola Martínez Tècnica d'Economia Social i Solidària

✉ lmartinez@amposta.cat

42

Ajuntament de Montornès del Vallès

DESENVOLUPAMENT LOCAL I LA CRISI DE LES CURES. EL PROGRAMA TREBALL ALS BARRIS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El programa Treball als Barris

El programa Treball als Barris és una subvenció del Servei d'Ocupació destinada a donar suport als territoris amb majors necessitats. El programa contempla un conjunt d'accions en l'àmbit de l'ocupació i del desenvolupament local que permet desenvolupar un entorn socioeconòmic que millori la qualitat de vida de les persones que resideixen en aquells barris i àrees urbanes.

L'ajuntament de Montornès del Vallès des de fa dos anys destina aquesta subvenció a dissenyar polítiques públiques que milloren l'ocupabilitat de les dones i recull algunes actuacions específiques per millorar les condicions laborals de les persones que treballen en el sector professional de les cures.

Alguns dels objectius d'aquesta política pública són:

- Tenir en compte la interseccionalitat en la reducció de l'atur femení.
- Dignificar el sector de les cures.
- Professionalitzar a les persones que treballen en el sector de les cures.
- Oferir alternatives laborals dins de l'ESS (cooperativisme).
- Enxarxar a un grup de dones en el sector de les cures (cura digna) <https://curadigna.bcn.coop/>

El sector de les cures és un sector en creixement: l'any 2022, a la província de Barcelona, el 2,15% de les ofertes de feina eren d'aquest sector, segons dades de la Diputació de Barcelona-Xaloc.

Amb el projecte és pretén afrontar el problema de l'envelliment de la població i el creixement de la mitjana d'edat de les persones del municipi. Segons dades de la Diputació de Barcelona al municipi de Montornès del Vallès, l'any 2022 la població més gran de 65 anys ha crescut un 3%, amb 2.720 persones més. A més, l'índex d'envelliment al municipi està en el 90,6% (aquest índex és la relació entre el nombre de persones de 65 anys o més i el nombre de persones entre 0 i 15 anys).

FUNCIONAMENT

El projecte consisteix en diverses actuacions formatives i ocupacionals dirigides exclusivament a dones que es desenvoluparan al municipi al llarg de l'any 2023.

Grup diana:

Són 10 dones del municipi que treballen en el sector de les cures, sense contractes laborals i no tenen qualificació professional. El grup està format per 2 dones cubanes, 2 dones de Veneçuela, 4 dones magrebines, 1 dona de Perú. Una d'aquestes dones, ha estat víctima de violència de gènere, 4 d'elles són famílies monoparentals, 1 dona refugiada política, 1 d'elles no tenia cap experiència laboral des que va arribar al municipi fa 10 mesos.

Accions:

Aquestes 10 dones realitzen un formació amb Certificat de Professionalitat que durarà 5 mesos. De les 10 dones, l'Ajuntament de Montornès del Vallès en contractarà a 5 durant 6 mesos, per a que realitzin la formació i puguin subsistir econòmicament durant el temps que duri la formació. La formació les qualificarà per a poder treballar en institucions sanitàries que atén a gent gran.

Formació en cooperativisme, la cooperativa Clara ser gran (<https://clarasergran.cat/>) va fer una introducció al grup de la seva experiència laboral en el sector donant a conèixer el manifest de Cura Digna <https://curadigna.bcn.coop/>

Xerrades formatives i informatives a famílies sobre els drets i els deures de les persones que treballen en el sector de les cures. Anem per feina. <https://anem-perfeina.org/>

MOTIVACIÓ

La crisi de les Cures

Per totes és conegut que des de la pandèmia les cures han estat el centre de l'agenda política i han passat a ser un dels grans temes a abordar tant per la necessitat de tenir recursos i espais organitzats, com per tenir persones qualificades i preparades per realitzar correctament i digna el treball de tenir cura d'aquestes persones.

Cal que des dels municipis s'impulsin polítiques públiques actives que ajudin a repensar el model actual de cures i a revaloritzar-les.

Les cures són un sector ocupacional en creixement que requereix formació en habilitats, en coneixements i actituds concretes i específiques. Les accions que recull el programa de Treball als Barris tenen com a finalitat donar resposta a aquesta crisi reconeixent la cura com un dret universal i social. Les propostes formatives i ocupacionals són un pas endavant cap a la professionalització, la qualitat i la corresponsabilitat en la cura, en definitiva cap a l'ètica de la cura.

RECURSOS NECESSARIS

- **Econòmics:** Subvenció del SOC i pressupost Ajuntament de Montornès
- **Humans:** Equip tècnic de l'Ajuntament, Centres de formació, Cooperatives del sector cures.
- **Infraestructura:** Instal·lacions municipals.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Millorar la qualificació de les persones que treballen en el sector de cures i millorar-ne les condicions laborals. Augmentar la inserció laboral, afavorir la inclusió social. Millorar la vida de les persones residents al municipi.

Reptes de futur: Posar al centre de l'agenda pública la necessitat d'abordar la marginalitat en què viuen moltes dones que treballen en el sector de les cures.

CREATIVITAT

Cercar fórmules i recursos econòmics per donar suport a persones que no poden dedicar part del seu temps a la qualificació professional.

DADES DE CONTACTE

Persones de contacte:

- 👤 Josep Torrent
Orientador Laboral
✉ torrentpj@montornes.cat
- 👤 Mònica Cano
Cap del Departament d'Ocupació
✉ canomm@montornes.cat
- ☎ 93 566 70 04

43

Ajuntament de Barcelona

HABITATGE
COOPERATIU EN
CESSIÓ D'ÚS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

En el mandat 2019-2023 les àrees d'habitatge i d'Economia Social i Solidària de l'Ajuntament de Barcelona han col·laborat estretament en la promoció i desenvolupament del model i pràctica de l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús. Això s'ha traduït en diferents accions de de tipologies diverses.

FUNCIONAMENT

En el marc de Taula d'habitatge cooperatiu (per tant amb participació de l'àmbit de l'ESS i amb representants del moviment per l'habitatge) s'ha establert:

- [El conveni amb les entitats més representatives del sector de l'habitatge social i cooperatiu per construir un miler de pisos nous en solars i edificis municipals per rehabilitar](#)

• El seguiment de les promocions presents i futures S'ha acordat obrir a la convocatòria anual de subvencions [ENFORTIM ESS 2023](#), un nou àmbit temàtic de sectors estratègics estructurals amb una [modalitat per l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús](#).

S'ha promogut la [primera trobada estatal del moviment del cooperativisme d'habitatge](#) en cessió d'ús, amb la [participació](#) de més de mig miler de sòcies de diferents grups i projectes d'habitatge cooperatiu de Catalunya i tot l'estat.

MOTIVACIÓ

Executar els següents objectius del [Pla d'Impuls de l'ESS](#):

- **Objectiu 1:** Impulsar el creixement i enfortiment empresarial de les organitzacions de l'ESS especialment als sectors estratègics
- **Objectiu 3:** Promoure recursos, equipaments i instruments estratègics per l'ESS
- **Objectiu 4:** Impulsar dinàmiques d'articulació i intercooperació sectorials, territorials o comercials

RECURSOS NECESSARIS

Pressupost, anual, de 100.000 € a la modalitat Ca per l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús de la convocatòria de subvencions l'Enfortim ESS 2023 de l'Ajuntament de Barcelona.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

En la primera fase s'han adjudicat 11 promocions que signifiquen 362 habitatges.

- 6 promocions són per cooperatives de cohabitatge en dret d'ús.

- 1 promoció cooperativa de lloguer

En la segona fase es fan 3 promocions que sumen 192 habitatges.

- 1 promoció és per cooperatives en cessió d'ús
- 1 promoció és per a cooperativa de lloguer

En la tercera fase s'esdevindran 2 promocions que sumen 67 habitatges. Ambdues es destinaran a cooperatives en cessió d'ús.

L'Ajuntament ha creat una aliança que s'ha signat amb les entitats més representatives en la gestió de l'habitatge social i cooperatiu com són l'Associació de Gestors d'Habitatge Social (GHS), la Xarxa d'Economia Social i Solidària (XES), la Federació de Cooperatives d'Habitatge i la Coordinadora de Fundacions d'Habitatge Social.

Tant els projectes d'habitatges cooperatius com els projectes de lloguer protegit els avaluarà el consistori i hauran de complir els criteris següents:

- Celeritat i industrialització en la tramitació i construcció o rehabilitació d'habitatges.
- Capacitat tècnica i econòmica per garantir l'execució de l'obra.
- Preus protegits de lloguer i de quotes de cessió.
- Evitar la concentració de projectes en pocs promotors.
- Criteris d'emergència climàtica.
- Foment dels lligams comunitaris.

CREATIVITAT

En el proper mandat 2023-2027, els àmbits d'habitatge i ESS de l'Ajuntament establiran nous acords per aprofundir en el model i pràctica de l'habitatge cooperatiu.

DADES DE CONTACTE

Departament d'Economia Social i Solidària
Ajuntament de Barcelona

Persones de contacte:

👤 Manel Garcia Padreda

✉️ mgarciapa@bcn.cat

👤 Xavier Rubio Cano (*Cap del Departament*)

📞 667670051

✉️ xrubio@bcn.cat

44

Ajuntament d'Amposta

HORT SOCIAL
I COMUNITARI
LO TROS

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'hort social i comunitari Lo Tros és un projecte d'hort compartit impulsat per l'Ajuntament d'Amposta amb una visió inclusiva de ciutat. Es tracta d'un projecte incipient que fa poc que ha iniciat activitat però que té un gran potencial de projecció i creixement, i és així perquè no es concep com un simple hort, sinó com un espai on iniciar una dinamització comunitària que pugui estendre's a més llocs, més terres, més persones i més ciutat.

El projecte neix de les sinergies entre l'Ajuntament, que impulsa el projecte a partir de la cessió d'una terra d'un particular amb propòsits socials, l'Escola Agrària d'Amposta, que aporta l'assessorament i disseny agrari de l'hort, i l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta, que aporta la imatge corporativa i el disseny de l'Hort.

S'impulsa seguint els següents objectius:

- **Dinamització comunitària i inclusivitat:** per tal de respondre a les necessitats de sociabilització i normalització d'entorns desfavorits, el disseny de l'hort, la construcció del projecte i la seva dinamització està enfocat a conrear no només aliments sinó també relacions entre perfils heterogenis.
- **Visibilització del model agroalimentari ecològic:** tot el que es conrea a les parcel·les de l'hort, per totes les persones que hi cultiven, és ecològic. La formació agrària que es duu a terme a l'hort també està íntegrament dedicada a aquest tipus de cultiu. Es pretén visibilitzar els beneficis d'aquest model, posar-lo a l'abast i coneixement de tots els perfils i donar eines d'elecció per un consum conscient i responsable.
- **Contribució a la sobirania alimentària i lluita contra la pobresa alimentària:** els horts permeten abastir (encara que de manera modesta) amb un producte sa i ecològic a les persones amb risc de pobresa alimentària que els cultiven. A més, el conreu i la formació que s'hi duen a terme volen contribuir a donar eines a la població general per apoderar-la i conscienciar-la per la sobirania alimentària.
- **Mobilització de terres contra l'abandonament i la falta de relleu generacional:** l'abandonament de terres és una de les problemàtiques que afecta el municipi d'Amposta i el seu entorn. Donar coneixements d'horta a la població, visibilitzar l'ocupació de terres amb projectes nous i la cessió de terres per a iniciatives permet projectar una imatge de futur i solucions sobre aquesta problemàtica.

FUNCIONAMENT

La ideació del projecte es remunta al 2017 i el primer esborrany de reglament és del 2019. La construcció de l'hort pren impuls i esdevé realitat gràcies a cessió per part d'un ciutadà particular d'una finca. Malgrat que la finca cedida no acaba sent la que finalment esdevé l'hort, la propietat permet fer un intercanvi per la finca on finalment s'instal·la el projecte.

L'hort és possible gràcies a les sinergies i el treball comú entre l'Ajuntament, que aporta el treball tècnic i administratiu a través de les àrees de serveis socials, participació ciutadana i medi rural i zones verdes, de l'Escola Agrària, que aporta la construcció de les parcel·les agràries, i l'Escola d'Art i Disseny, que aporta el disseny i la imatge i el pla de comunicació.

El 2022 es produeix la primera tongada de cessió de terres (el 50% de les parcel·les, en total 12), que es distribueixen en 4 lots: entitats, persones de més de 65 anys, persones en risc d'exclusió social, i ciutadania en general. En aquesta primera tongada s'adjudiquen el 80% de les parcel·les, un 20% queden encara sense assignar. La segona tongada de cessió es produeix a principis del 2023, on s'assignen les parcel·les pendents de la primera tongada i la totalitat de les restants (8 parcel·les). La cessió es desenvolupa amb aquestes dues tongades ja que per a cada usuari té una durada de dos anys, d'aquesta manera s'inicia un cicle on cada any entren persones noves sense que mai totes les persones siguin noves a la comunitat.

Entre el 2022 i el 2023, es duen a terme diversos cursos de formació destinats a les persones usuàries de l'hort però també obertes a la ciutadania en general i, d'aquesta manera, es dona el tret de sortida al calendari d'activitats de l'Ajuntament sobre aquest nou equipament, impulsat per les àrees de participació ciutadana i zones verdes. A més, durant els darrers mesos del 2022, es constitueix l'Assemblea de la comunitat de l'hort, amb el suport a la governança de l'Era, la Comunalitat Urbana d'Amposta. Dins l'Assemblea, els equips tècnics de les àrees implicades de l'Ajuntament i el personal tècnic de l'ERA hi té veu però no vot i desenvolupa una figura de suport i dinamització.

És important ressaltar la diversitat de sinergies que conflueixen dins aquest projecte, primer entre l'Ajuntament i les dues entitats educatives per impulsar-lo, i després les sinergies internes que hi creixen per desenvolupar-lo. Actualment, a l'hort hi ha persones amb perfils socioeconòmics molt heterogenis que han establert connexions i dinàmiques de suport, ajuda i intercanvi. A més, hi participen també entitats

com el centre de salut mental Pere Mata que valora molt positivament aquest espai per al seu usuari. La Comunalitat Urbana d'Amposta, l'Era, també s'ha incorporat al projecte com un agent de dinamització de la governança de l'Assemblea, precisament amb l'objectiu de reforçar els objectius d'apoderament ciutadà que promou l'hort.

MOTIVACIÓ

L'Ajuntament d'Amposta promou la creació d'un nou servei municipal relatiu al cultiu d'hortos socials, urbans i ecològics per tal d'oferir un espai de lleure, divulgació i activitat relacionades amb el cultiu i consum de verdures que, alhora, generi una activitat de valorització i preservació ambiental i promogui la socialització i la dinamització comunitària.

Els horts socials, urbans i ecològics que impulsa l'Ajuntament d'Amposta pretenen adoptar mesures conjuntes que relacionen dues competències municipals: per una banda, permeten tenir un instrument de política social per complementar l'atenció que necessiten les persones en risc d'exclusió social i altres col·lectius, i oferir a aquestes persones la possibilitat de tenir una ocupació de temps lliure de qualitat que els facilita, alhora, la disminució de les despeses de manutenció de la unitat familiar, que han de suportar amb mitjans molt precaris. Per l'altra banda, la realització de pràctiques mediambientals relacionades amb la producció agrària ecològica.

Malgrat que l'inici del desenvolupament dels horts socials, urbans i ecològics té com a base coadjuvar les persones en risc d'exclusió social, és compatible també fer extensiu aquest servei a altres col·lectius que tinguin necessitats tant en el sosteniment de les càrregues familiars com en l'organització del seu temps lliure.

RECURSOS NECESSARIS

L'impuls del projecte de Lo Tros s'ha dut a terme a través de recursos propis de l'Ajuntament i el treball dels equips tècnics de participació ciutadana i serveis socials. A més, la posada en marxa del projecte ha comptat amb l'assessorament específic de l'Escola Agrària d'Amposta pel disseny i construcció de les parcel·les, la col·laboració d'ESARDI (Escola d'Art i Disseny d'Amposta), l'alumnat de la qual va crear la imatge corporativa del projecte, i l'ERA (Comunalitat Urbana d'Amposta), que ha finançat alguns tallers per l'apoderament de les persones usuàries i ha donat suport al treball sobre la governança de la col·lectivitat a través de la dinamització tècnica en aquest aspecte.

L'Ajuntament és qui es fa càrrec de les despeses de construcció de l'hort i ha aportat recursos tècnics per fer possible l'impuls i dinamització del projecte. ESARDI i l'Escola Agrària d'Amposta han aportat recursos humans a través de la participació de docents i alumnat, i l'ERA, la Comunalitat d'Amposta, ha aportat recursos tècnics per la dinamització de l'Assemblea i recursos formatius. Les persones usuàries, a més, aporten un petit cànon corresponent a l'aigua que utilitzen.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Tot i que el projecte encara té poc recorregut i, per tant, molt potencial per endavant, l'impacte sobre la ciutat d'aquests gairebé dos anys és molt positiu. Des del punt de vista de la dinamització comunitària i la cohesió, s'ha creat una comunitat heterogènia i cohesionada, amb dinàmiques internes de suport mutu. S'hi comparteixen llavors, dificultats, experiències i estones de sociabilització. A més, s'hi comencen a produir dinàmiques econòmiques interessants, fa poc els usuaris actuals s'han posat d'acord per fer una compra mancomunada de dispositius de reg automàtic, per exemple. Cal insistir que això es produeix en el si d'una comunitat molt diversa i que els vincles que s'hi generen tenen un valor molt destacable. En aquest punt, encara que de manera discreta, també val la pena destacar el potencial de l'hort per reduir la pobresa alimentària d'algun dels usuaris que hi tenen una parcel·la.

Per altra banda, també cal destacar l'alt impacte de les sinèrgies municipals entre entitats diverses. Fet que sense cap mena de dubte obre la porta a noves col·laboracions interessants. El paper de l'Escola Agrària, ESARDI i la Comunalitat d'Amposta, així com de totes les entitats que tenen cedida una parcel·la, situa aquest projecte

com una cas d'èxit de col·laboració entre entitats i iniciatives diverses per un objectiu comú i per al bé comú.

Des del punt de vista ambiental, el fet que Lo Tros sigui un hort exclusivament ecològic i un promotor de formacions i jornades al voltant d'aquest tipus de cultiu està permetent la divulgació de coneixements i la presa de consciència sobre el model agroalimentari i la necessitat de contribuir a la sobirania alimentària.

Amb tot, la valoració és molt positiva i Lo Tros actualment és un projecte que va creixent a poc a poc i amb una projecció molt ambiciosa. En un futur s'hi han d'incorporar unes zones comunes i s'ha d'ampliar per tal que esdevingui un espai obert a la ciutadania amb una visió de ciutat amable i l'objectiu de promoure un entorn biodivers. A més, es preveu un treball de col·laboració amb el banc de terres.

CREATIVITAT

Lo Tros és un projecte ambiciós a llarg termini. Malgrat que ara mateix se centra a la finca actual existeix la voluntat de fer-lo extensible a altres finques i fer el projecte més gran.

Pensant en futur, seria ideal que el projecte actual fos el motor de molts altres en clau d'autoocupació, creació d'una cooperativa de consum i noves polítiques sobre el model de consum agroalimentari. Per fer-ho possible, caldrien més terres, més recursos econòmics i, sobretot, més recursos tècnics, ja que totes les persones que s'han dedicat i es dediquen a aquest projectes ho fan parcialment i no hi ha cap persona amb dedicació exclusiva pel projecte.

DADES DE CONTACTE

Participació Ciutadana

✉ participacio@amposta.cat

Economia Social i Solidària

✉ lmartinez@amposta.cat

Persona de contacte:

👤 Lola Martínez *Tècnica d'Economia Social i Solidària*

45

Ajuntament de Vilanova
i la Geltrú

HORTS URBANS ECOLÒGICS DE VILANOVA I LA GELTRÚ

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Els horts urbans ecològics són una iniciativa municipal que persegueix divulgar els valors de la cultura eco hortícola a la ciutadania en general, a la vegada que vol generar hàbits saludables en la població. Els hortolans apliquen als seus conreus tècniques ecològiques destinades a l'autoconsum. Els horts ecològics també persegueixen un efecte integrador multigeneracional, multicultural i volen promoure una vellesa activa.

FUNCIONAMENT

Les diferents fases per les que ha passat el projecte dels horts han estat la detecció de les necessitats, la planificació, l'execució de l'obra i la gestió del dia a dia. El principal actor involucrat ha estat l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú mitjançant el Servei de Medi Ambient. La participació i interès de la ciutadania i altres serveis municipals per experiències d'aquest tipus, fa que aquest projecte creixi de forma harmoniosa. Els criteris són l'aplicació d'una selecció d'usuaris multigeneracional, multicultural i amb perfils econòmics diversos.

MOTIVACIÓ

La sensibilitat de l'Ajuntament cap a la necessitat de generar economies de proximitat i solidàries i hàbits de consum responsable i saludable, va portar a posar en marxa aquesta iniciativa encaminada a conscienciar a la ciutadania cap a comportaments sostenibles i de proximitat, propis d'una economia circular integrada en la ciutat.

RECURSOS NECESSARIS

Els recursos invertits per l'Ajuntament han estat: una inversió inicial de 40.000 € i una despesa mitjana anual de 8.000 € des de l'any 2014. El servei de medi ambient destina 2 persones treballadores amb dedicació parcial a vetllar pel bon funcionament de la instal·lació.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'impacte es valora positivament perquè els objectius plantejats inicialment en aquest projecte han estat assolits en la majoria dels casos pels hortolans participants. El gran repte en aquests moments és la millora de la qualitat de les instal·lacions, garantint un espai per vestuari i magatzem d'eines en una instal·lació no provisional i uns espais de descans per als hortolans.

CREATIVITAT

El fet primordial és la consolidació d'un espai de trobada en el que es puguin compartir les experiències de diferents instal·lacions repartides per la geografia catalana.

DADES DE CONTACTE

Servei de Medi Ambient. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Persona de contacte:

👤 Vicenç Pérez Molina
☎ 93 814 00 00 Ext. 2024
✉ vperez@vilanova.cat

46

Ajuntament de Granollers

LA MIMOSA, CONSUM AGROECOLÒGIC INCLUSIU

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

- Facilitar l'accés de persones en situació de vulnerabilitat a una alimentació saludable. Implicar aquestes persones en l'elecció de la seva alimentació, afavorir la seva socialització i reduir-ne l'estigmatització.
- Enfortir i diversificar els grups de consum agroecològic.
- Augmentar la demanda de producte agroecològic incloent-lo en els circuits d'ajuda alimentària.

FUNCIONAMENT

El projecte consisteix en el fet que persones en situació de vulnerabilitat entren a formar part d'un grup de consum agroecològic (la Magrana Vallesana) i disposen d'un saldo mensual per a adquirir productes alimentaris.

Aquestes persones s'integren al grup de consum i poden participar-hi en les mateixes condicions que qualsevol altra persona sòcia.

MOTIVACIÓ

Sovint, les iniciatives per facilitar l'accés a l'alimentació saludable i sostenible a les persones en situació de vulnerabilitat ofereixen majoritàriament aliments processats procedents de la gran indústria alimentària i distribuïts a través de grans plataformes comercials. Tot i la necessitat indubtable d'aquestes iniciatives per pal·liar els efectes de l'emergència alimentària, sovint no contribueixen a que les persones en situació de vulnerabilitat segueixin una alimentació saludable, provoquen una situació d'estigmatització d'aquestes persones que en dificulta l'empoderament, i exclouen del circuit als productes agroecològics.

El projecte la Mimosa posa els productes agroecològics en el centre de l'ajuda alimentària, ofereix a les persones beneficiàries la possibilitat de tenir una actitud activa envers l'alimentació, i interpel·la els grups de consum organitzat a tenir un paper actiu en l'ajuda alimentària.

RECURSOS NECESSARIS

En el projecte hi participen persones de l'Ajuntament de Granollers (promoció econòmica, serveis socials, salut pública), de Creu Roja, i de la Magrana Vallesana.

Els recursos econòmics necessaris oscil·len entre els 900 i 1300 € per família beneficiària i any. Fins ara, aquests recursos han estat aportats per l'Ajuntament de Granollers en el marc del projecte europeu INTERLACE.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

El projecte va començar al 2021 com a prova pilot. Fins ara se n'han beneficiat 6 famílies durant 2 anys, i l'objectiu és poder-ho ampliar a més persones. En aquest període, s'ha fet seguiment del tipus d'aliments consumits, i encaixen majoritàriament amb els d'una dieta saludable, tret d'un cas que es va haver de substituir.

En general, les persones beneficiàries estan molt satisfetes amb el projecte, i han mostrat voluntat de participar en activitats del grup de consum, si bé la participació fins ara ha estat tímida. El projecte també ha enfortit el marc de col·laboració i les complicitats entre les entitats participants.

El repte principal és trobar finançament regular per donar continuïtat al projecte i ampliar-lo a més famílies en situació de vulnerabilitat.

CREATIVITAT

Seria ideal que una part dels recursos públics d'ajuda alimentària anessin destinats regularment a sistemes que afavoreixin l'accés a una alimentació saludable, que incorporin el producte agroecològic, i que treballin amb el teixit associatiu local.

MÉS INFORMACIÓ:

<https://www.youtube.com/watch?v=xdcp9KOLJks>

DADES DE CONTACTE

**Servei de Promoció Econòmica.
Ajuntament de Granollers**

✉ empresagm@granollers.cat

47

Ajuntament de Mediona

MEDIONA ET CUIDA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Associació de cuidadores sense ànim de lucre que reivindica un model d'organització social justa de provisió de cures, basat en un treball i un servei digne de la cura tant per les prestadores del servei com de les usuàries. Aquest model s'ha de desenvolupar amb els valors següents: igualtat i equitat de gènere, de cultura i d'origen, fomentant la participació activa, la solidaritat i la sororitat de tots els membres, respectant la diversitat funcional i sexoafectiva.

FUNCIONAMENT

Políticament, la dinamització de l'àmbit de les cures al municipi de Mediona s'inicia al maig del 2019, des de les regidories d'Igualtat i gènere i de Drets socials. L'activitat s'inicia posant la mirada en cert magma latent que ja hi havia a nivell municipal. Per a la generació del dispositiu, es demana a la cooperativa La Ciutat Invisible coordinar l'acompanyament tècnic de tot el procés. L'activació es fa en dos períodes (corresponent als dos recursos econòmics)

2021: Fase 1. Estudi tècnic del municipi i anàlisi d'iniciatives d'innovació social a través d'ESS -com Cuidem Lluçanès, Més que Cures- amb l'objectiu de conèixer la demanda dels serveis al territori.

Fase 2. Diagnosi participada i comunitària, dinamització i seguiment de les propostes, amb l'objectiu d'identificar fortaleces de les iniciatives proposades i el grup impulsor conformat per prestadores i receptors de serveis, ciutadania interessada, i necessitats formatives d'aquest. Aquest procés participat consta de tres sessions obertes: una sessió informativa, una sessió d'escolta i una sessió de retorn.

Fase 3. Elaboració del Dispositiu d'acompanyament al projecte d'ESS de gestió de les Cures, amb l'objectiu d'elaborar un Dispositiu que acompanyi i impulsi la creació del projecte.

2022: Fase 4. Desplegament i acompanyament a l'Associació:

Apoderar un col·lectiu impulsor de la futura cooperativa de consum i usuàries de promoció de consum responsable i digne de les cures. Donar suport a la creació de la iniciativa de consum digne del treball de cures en el procés de constitució i les tasques de gestió inicials. Reforçar la iniciativa a través de la incorporació de noves sòcies amb necessitats de cura i serveis afins, tant com sòcies de consum, de treball o treballadores.

2023: L'associació ja està activa

MOTIVACIÓ

Els motius per tirar endavant la iniciativa han estat diversos:

- Per avançar i dignificar el sector de les cures.
- Per assumir la responsabilitat que tenim com a administració pública en aquesta resignificació i democratització de les cures que reclamem.
- Perquè entenem que les cures han de ser objecte de política pública activa.

RECURSOS NECESSARIS

El dispositiu es genera i se n'acompanya el procés de creació enllaçant dos recursos econòmics del catàleg de la Diputació de Barcelona:

- Finançament de projectes d'innovació social en les cures (2021), amb una assignació de 10.900,32 euros (d'un total de 22.000 pressupostats per a aquesta primera fase). La resta es finança amb fons municipals.
- Consum Cura digna 8.325,61 (d'un total de 16.000 pressupostats per a aquesta primera fase). La resta es finança amb fons municipals.

A través de l'adjudicació d'aquests dos recursos econòmics, es contracta el suport tècnic de la Ciutat Invisible per tal que acompanyin en la generació, creació i consolidació del dispositiu

A banda, es posa a disposició del procés l'equip de Drets socials de l'Ajuntament, amb el perfil de l'educadora comunitària com a enllaç entre tots els agents.

Alhora, es facilita l'ús d'espais municipals per a fer les trobades del grup així com també presentacions públiques, i recursos tècnics (Wifi, servei de fotocòpies, etc.)

En darrer lloc, cessió de dues bicicletes elèctriques per facilitar la mobilitat de les impulsores, moltes d'elles residents a diferents nuclis de la població.

Un cop creada l'associació se li adjudica una subvenció de caràcter anual que ajuda a costejar les tasques reproductives

Alhora, s'ha activat un ajut de caràcter social per a famílies vulnerabilitzades, per tal d'ajudar a poder pagar el cost del servei contractat a l'associació.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Continuar acompanyant l'associació i destinar pressupost públic per facilitar-ne la continuïtat.

CREATIVITAT

Aconseguir entendre les cures com a política pública i, per tant, que bona part dels pressupostos municipals i estatals es destinin a aquest àmbit.

DADES DE CONTACTE

✉ medionaetcuida@gmail.com

Ajuntament de Ripollet

RIPOLLET PEDALA

FOMENT DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE EN BICICLETA MITJANÇANT LA REALITZACIÓ DE CAMPANYES I ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ A LA CIUTADANIA I EL REPARTIMENT SOSTENIBLE DE COMANDES A DOMICILI DEL COMERÇ LOCAL I LES PARADISTES DEL MERCAT MUNICIPAL

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

El projecte busca fer entrar la bicicleta a la circulació convencional pel centre de Ripollet. Si entra la bicicleta amb normalitat, el vehicle rodat convencional, tant cotxe, furgoneta, etc... li haurà de deixar pas.

Així mateix, es busca la digitalització del comerç local així com de les parades del mercat municipal.

Ambdós projectes convergeixen en un de sol, al que se li sumen altres accions de difusió i foment de l'ús de la bicicleta a les escoles o per part de la ciutadania.

Ripollet Pedala pretén fomentar l'ús de la bicicleta a Ripollet amb un seguit d'accions divulgatives i una acció pràctica d'alt impacte de distribució de comandes a domicili fetes als comerços associats a l'associació local i de les parades del mercat municipal. Els comerços i les parades hauran de tenir venda on line per una qüestió pràctica de vincle amb la plataforma on s'organitzen les comandes.

FUNCIONAMENT

El projecte sencer ha tingut tres fases: una fase de formació i sensibilització, una prova pilot de quatre mesos i una aposta definitiva d'un any sencer. Això s'ha motivat també en base a les diferents opcions de contractació de les que es disposa com Ajuntament. La prova pilot es va fer mitjançant un contracte menor i la definitiva amb un d'obert. La formació inicial va costar 1500 € aproximadament.

A la fase de formació, es varen fer una sèrie d'accions de formació ocupacional mitjançant les quals es cerca i troba la candidata idònia per tirar endavant la prova pilot. La persona ha de tenir certes qualitats al voltant de l'emprenedoria, el lideratge i el bon tracte amb persones diverses, coneixement del català, treball en equip, cert domini de xarxes socials i d'informàtica, etc... La formació pot ser de pocs dies, raó per la qual es pot contractar mitjançant una contractació directa a una entitat especialitzada. Les persones candidates es poden localitzar i seleccionar a través del servei local d'ocupació.

La prova pilot, de quatre mesos, serveix per desplegar el projecte, acompanyar en la digitalització als comerços i les parades de mercat i generar la dinàmica de desenvolupament de l'actuació, amb visites, protocols de funcionament i, sobretot, repartiments. Es pot fomentar que els repartiments siguin també a empreses locals que vulguin participar del projecte, complementant els horaris en què el mercat estigui obert i buscant la complicitat de les empreses perquè els i les treballadores rebin la comanda a la fàbrica en horari de feina. Cal evidenciar que és diferent la feina que es pot fer amb el mercat municipal que la que es pot fer amb el comerç convencional a peu de carrer.

En una fase d'impuls definitiu del projecte, es pot ampliar la proposta a indústries que necessitin intercanviar mercaderies entre elles, sempre i quan estiguin dins el propi terme municipal. Si la capacitat de la bicicleta de càrrega ho permet, se'ls hi pot oferir també el servei de manera gratuïta, i pot ser una contrapartida interessant a la seva facilitat en la recepció de comandes pels i les treballadores. Aquesta fase també es pot acompanyar amb les ordenances de regulació del transport de mercaderies al casc urbà, fomentant la construcció de micro hubs ciclològics que acompanyin al projecte, o d'accions de foment de la bicicleta entre la població escolar i la població en general.

La bicicleta de càrrega es pot llogar a càrrec del pressupost global del projecte, es pot generar un projecte d'inversió al marge canviant de partida i repartint el pressupost, o directament es pot comprar i imputar a Capítol VI, fet que rarament es du a terme com a administracions.

MOTIVACIÓ

La motivació pot ser diversa, posant l'accent on es consideri oportú en cada cas. Per una banda, hi ha la motivació derivada dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), de l'Agenda 2030 o del foment de polítiques públiques que busquin un canvi de model econòmic, de transport, de mobilitat sostenible, de recentralització de l'economia, cura del medi ambient, la reducció del trànsit rodat contaminant, la pacificació del casc urbà, etc...

També hi ha tota la política de foment de la digitalització del comerç local, que ens pot servir per cercar subvencions i recursos d'altres administracions, finançament europeu, etc...

Aquest projecte també ve motivat pel foment del vincle entre el comerç local i l'Economia Social i Solidària.

RECURSOS NECESSARIS

- 6000 € per a la compra de la bicicleta
- 1500 € en la formació inicial
- 15.000 € + IVA prova pilot (½ jornada repartint + ½ jornada coordinant) 4 mesos
- 45.000 € + IVA consolidació (½ jornada ampliable + ½ jornada coordinació) 12 mesos
- Dedicació parcial de la persona tècnica de referència a l'Ajuntament que en fa el seguiment.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'efecte d'aquest projecte només pot ser positiu: pel comerç local, per l'ESS, pel medi ambient, per la mobilitat sostenible del municipi, etc... No obstant, un servei d'aquestes característiques requereix d'una mà esquerra, també administrativa, important. En el nostre cas l'hem acompanyat de tot el servei de difusió i divulgació de la mobilitat sostenible, amb un seguit d'accions amb les escoles i la ciutadania en general. L'aplicació pràctica del servei de foment de la bicicleta i la mobilitat sostenible tenia una aplicació pràctica que es concretava en el repartiment de les comandes a domicili.

Hem establert un seguiment mensual del servei per tal de saber l'evolució dels comerços que s'hi vinculen, la clientela que el fa servir i els serveis que es fan. També estem treballant perquè es pugui assumir aquest servei des de les diferents associacions comercials dels comerços que se'n beneficien: la unió de comerciants local i l'associació de paradistes del mercat municipal. La idea és acompanyar a l'emancipació de la proposta de l'Ajuntament a través, si s'escau, de la cerca de subvencions que acompanyin aquest procés de sostenibilitat econòmica. També es preveu fer retorn del cost del servei i de les vendes obtingudes durant tot el temps en què el servei ha estat subvencionat.

49

Ajuntament de Montornès del Vallès

SERVEI D'ACOLLIDA A LES ACTIVITATS MUNICIPALS PER FACILITAR LA CONCILIACIÓ PERSONAL I FAMILIAR

CREATIVITAT

Per nosaltres, tot entenent que l'Economia Social i Solidària pot i ha de ser una política transversal que impregni qualsevol departament, poder donar suport al comerç local a través d'aquest projecte és una manera pràctica de demostrar de què poden servir els projectes i valors de l'ESS en clau local.

Ens encantaria comptar amb diners i recursos per poder subvencionar un projecte d'aquestes característiques, així com els coneixements tècnics i administratius i les complicitats d'altres àmbits per entendre amb plenitud quina és la voluntat i què persegueix aquest projecte.

Així mateix, tenir unes associacions amb qui interlocutar potents i amb ganes d'impulsar aquest tipus de projectes pot, de ben segur, facilitar molt les coses.

Part del projecte busca també la complicitat de l'empresariat industrial local, oferint la possibilitat d'intercanviar mercaderies (amb les limitacions que planteja la bicicleta i la caixa de càrrega) entre les empreses i indústries dels polígons d'activitat econòmica locals.

Així mateix, es té la voluntat de vincular aquestes empreses al projecte a través de la compra en línia del personal durant l'horari laboral, amb la idea que habilitin un espai on portar-los-hi la mercaderia i que puguin marxar a casa amb la compra feta.

DADES DE CONTACTE

Unitat tècnica d'Empresa i Comerç – Economies Transformadores/Economia Social i Solidària – Ripollet Impulsa – Ajuntament de Ripollet

✉ economiestransformadores@ripollet.cat

Persona de contacte:

👤 Arnau Galí i Montiel

☎ 682 664 896 / 935 80 76 42

✉ agali@ripollet.cat

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'objectiu és aconseguir que les tasques de cura esdevinguin una responsabilitat compartida a nivell social.

Aquest servei ha de permetre a les persones adultes conciliar l'assistència a esdeveniments socioculturals amb les tasques familiars de cures.

FUNCIONAMENT

El servei és gratuït i universal i s'adreça a infants d'entre 3 i 12 anys. Un equip del Moviment d'Esplai del Vallès s'ocupa de la dinamització de l'espai. Les persones han de fer una inscripció prèvia a les activitats per poder organitzar els recursos adients.

MOTIVACIÓ

Des de l'any 2019, com a part del Pla d'igualtat 2017-2020, algunes activitats socioculturals dirigides al públic adult i organitzades al municipi ja comptaven amb un servei infantil d'acollida gratuït.

En un primer moment, es va oferir per aquelles activitats organitzades des del departament d'igualtat. Amb els temps, la iniciativa es va estendre a la majoria de departaments municipals. Aquest servei afavoreix especialment les dones que, tradicionalment i de forma majoritària, tenen assignada aquesta funció.

És una mostra del treball de democratització de les cures que es duu a terme de manera transversal amb tots els departaments de l'Ajuntament.

RECURSOS NECESSARIS

Es va posar en marxa amb finançament propi de l'Ajuntament. Es va fer la contractació de serveis per part del Moviment Esplai del Vallès i es varen contractar un nombre de hores anuals. En funció de les demandes es van anar cobrint les necessitats.

Per finançar el servei, Montornès s'ha acollit al programa "Temps per cures", en el marc del Pla Corresponsables del Ministeri d'Igualtat que es gestiona a través del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Com a efecte positiu, ha possibilitat la participació de més dones en activitats culturals i socials. La valoració ha estat molt positiva amb un total de 200 places durant l'any 2022. Aquest servei ha beneficiat a 68 nenes i 65 nens i 30 famílies han pogut participar d'activitats on hi havia aquest servei. S'han ofert 60 hores anuals.

Un aspecte a millorar pot ser l'ampliació de la proposta a altres activitats de caire formatiu.

Com a repte, caldrà trobar els espais adients per poder posar en marxa el servei adreçat a dones que estan fent formació i també el repte de les criatures de 0 a 3 anys.

CREATIVITAT

Poder comptar amb més recursos econòmics per cobrir totes aquelles activitats per a població adulta que faciliti la corresponsabilitat. Poder ampliar el servei a activitats vinculades a la formació.

DADES DE CONTACTE

Persona de contacte:

👤 Jose Gómez Anoro

☎ 660277470

✉ gomezaj@montornes.cat

50

Ajuntament de Montornès
del Vallès

TALLER D'AUTOCURA PER A DONES QUE FAN TREBALLS DE CURES

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

Espai de trobada i empoderament per un grup de dones que fan tasques de cures. A través de les vivències de les participants, es treballaran les seves potencialitats i l'autoestima, així com també hàbits saludables i d'autocura. Segons les necessitats del grup, és possible abordar la prevenció de l'assetjament sexual, per raó de gènere o orientació s/g, i de l'assetjament moral, drets laborals, el coneixement d'entitats de defensa dels drets laborals de les treballadores de la llar o l'acompanyament per generar un grup de suport mutu i empoderament.

L'objectiu dels tallers d'autocura és contribuir a la coresponsabilitat de gènere, visibilitzant i revaloritzant les dones. En el cas del taller, les dones participants són en gran part dones migrades i que fan tasques de cures com a internes.

FUNCIONAMENT

Es tracta de 2 sessions de 4 hores centrades en la persona que realitza tasques de cura; en aquest cas, com a professionals però moltes vegades en situació administrativa irregular de manera interna.

La metodologia es basa en les vivències de les dones participants, l'art-teràpia, la teràpia corporal i la psicologia de l'educació, com a claus per entrar a la vida de les participants creant un espai segur on puguin reconèixer les seves potencialitats i vitalitats per enfrontar la complexitat del seu entorn i crear i enfortir hàbits saludables d'autocura.

Es va organitzar en horari de dissabte per facilitar la participació de les dones coincidint amb el dia que tenien festa.

MOTIVACIÓ

Degut a la importància de posar la cura en el centre de les polítiques públiques i de la necessitat de qüestionar els rols de gènere imposats a la societat en què vivim, des de diversos departaments municipals es va detectar la necessitat d'oferir un espai segur per a dones que fan tasques de cura. Sabíem la necessitat de trobar un espai per compartir i donar visibilitat a una realitat sovint invisibilitzada. Havien detectat que les dones migrades, pel sol fet del seu origen, es troben en una situació de vulnerabilitat encara més gran; bé perquè no tenen una xarxa social i coneixement dels seus drets o perquè no tenen els documents adequats, perquè no dominen prou la llengua, per diferències culturals, per dependència econòmica, etc.

Amb aquest projecte es volia incidir sobre les necessitats d'autocura de les participants:

1. Ampliar el coneixement de si mateixes i afavorir l'autoestima de les dones participants.
2. Despertar el saber corporal i connectar amb la vitalitat.
3. Manejar les emocions i pensaments desfavorables com la por, la tristesa, la solitud i la culpa.
4. Reconèixer i manejar símptomes d'estrès.
5. Acompanyar les dones a reconèixer la necessitat de tenir un espai vital propi i establir uns límits clars i saludables.

RECURSOS NECESSARIS

El taller es va poder realitzar amb el suport d'un recurs material de la Diputació de Barcelona. L'entitat encarregada d'oferir el taller fou la cooperativa Mujeres pa'lante.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

L'impacte en les dones participants va ser molt positiu, el poder compartir un espai segur va suposar l'oportunitat de conèixer a altres dones amb situacions similars. El taller té un efecte multiplicador: s'estableixen relacions d'amistat i comparteixen les seves experiències formant xarxes de suport i apoderament com a col·lectiu.

Toles les dones participants van expressar la necessitat de la continuïtat del grup.

CREATIVITAT

Ens agradaria poder comptar amb un espai estable per aquestes dones per poder compartir les seves experiències.

DADES DE CONTACTE

☎ 660277470

Persona de contacte:

👤 Jose Gómez (*agent d'igualtat*)

✉ gomezaj@montornes.cat

👤 Anna Meca (*tècnica de polítiques migratòries*)

✉ mecaaa@montornes.cat

51

Ajuntament de Lleida

VIVER AGRICULTORS
DE RUFEA

DESCRIPCIÓ I OBJECTIUS

L'Ajuntament de Lleida va endegar l'any 2014 el projecte del "Viver d'Agricultors de Rufeà", un projecte que respon a la necessitat de crear ocupació, donar suport a nous projectes agraris i dinamitzar l'Horta de Lleida. El Viver d'Agricultors es situa a la Partida de Rufeà, on l'Ajuntament és propietari d'una parcel·la de 74 ha.

El "Viver d'Agricultors de Rufeà" és un espai test agrari, que té com objectiu fomentar la innovació i l'emprenedoria a l'agricultura de Lleida, mitjançant el suport a nous projectes agraris basats en l'agricultura ecològica, el comerç de proximitat i el valor afegit.

FUNCIONAMENT

El Viver d'Agricultors s'inspira en els viviers d'empreses ja existents i s'orienta a totes aquelles persones que tenen una idea de negoci basada en l'agricultura i que, sense disposar de terra, volen iniciar-la minimitzant la inversió inicial.

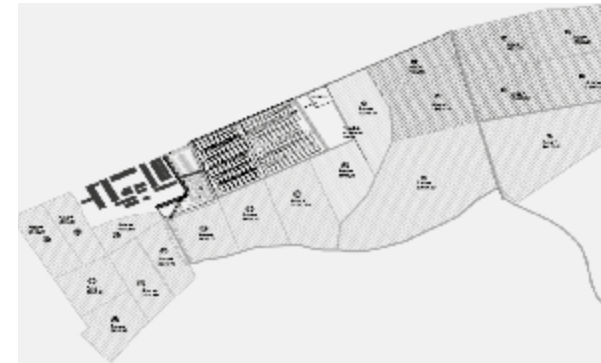
A través del Viver les persones emprenedores poden accedir a l'ús d'una parcel·la agrícola durant 5 anys, que inclou la xarxa principal de reg i un magatzem.

El Viver està orientat a persones que no són del sector agrari i volen iniciar-se en el món de l'agricultura, o a agricultors professionals que volen diversificar la seva producció o iniciar nous tipus de cultius i/o canals de comercialització.

Les noves persones emprenedores reben també assessorament sobre la producció agrària ecològica a través de l'ADV de producció Ecològica de Ponent, disposen d'un magatzem i de maquinària d'ús agrícola d'ús compartit.

El contracte d'arrendament de les parcel·les té una durada de 5 anys, el primer any és gratuït i els quatre següents és de 400 €/ha/any (el preu inclou l'aigua a pressió a peu de parcel·la i tots els serveis associats al projecte).

Per accedir a una de les parcel·les cal presentar el projecte quan s'obre la convocatòria de sol·licituds, on s'ha de presentar una descripció del projecte, on s'expliqui l'orientació productiva i es realitzi una previsió dels ingressos i les despeses. Un cop superat el procés de selecció es signa el contracte. Les persones candidates han de justificar experiència prèvia en el sector agrari, tant a nivell de formació com d'experiència pràctica.

MOTIVACIÓ

El "Viver d'Agricultors" és un projecte que s'emmarca en un projecte més ampli de dinamització de l'Horta de Lleida. L'Horta de Lleida és l'espai agrari periurbà de Lleida, que forma part del paisatge, la tradició i la identitat de la ciutat de Lleida.

El projecte respon a les necessitats de:

- fomentar el relleu agrari a l'Horta
- fomentar la innovació i la diversificació agrària, basada en cultius de valor afegit
- fomentar la recuperació de l'activitat hortícola, que s'ha vist reduïda els darrers anys, i el comerç de proximitat.

RECURSOS NECESSARIS

Per una banda, a nivell d'infraestructures, l'Ajuntament posa a disposició del projecte part de la finca municipal de Rufeà, ofereix l'aigua de reg i ha adequat un magatzem per a ús de les persones emprenedores agràries. També ofereix maquinària d'ús compartit. Les finques disposen de la certificació ecològica, per la qual cosa les noves persones emprenedores poden comercialitzar sota la marca ecològica des del primer dia.

A nivell de suport i acompanyament a les persones emprenedores, l'Ajuntament ofereix assessorament especialitzat en agricultura ecològica, gestió de la producció agrària i comercialització.

IMPACTE I REPTES DE FUTUR

Des del seu inici, l'any 2014, el Viver d'Agricultors ha acollit un total de 10 projectes d'emprenedoria agrària, la majoria basats en la producció d'hortalisses ecològiques. Iniciar nous projectes agraris no és gens fàcil, i requereix d'un projecte molt sòlid i ben planificat de cara a afrontar un mercat que és complicat i on els productes peribles s'han de comercialitzar amb rapidesa. En els anys d'experiència hem constatat la dificultat de tirar endavant un projecte agrari amb una infraestructura petita. Durant aquest temps s'han identificat alguns factors que poden ajudar a l'èxit dels nous projectes, tals com la millora de les infraestructures i oferir un assessorament comercial especialitzat. S'està treballant en aquesta línia de cara a poder oferir una orientació especialitzada que asseguri la viabilitat dels nous projectes.

CREATIVITAT

De manera general s'hauria de donar suport als projectes agraris locals de cara a enfortir la producció local d'aliments i la viabilitat de les petites empreses agràries, facilitant la diferenciació dels productes locals als mercats i fomentant la diversificació i la innovació en la producció. La protecció i el manteniment de l'agricultura familiar és bàsic per la protecció del paisatge i la identitat de l'Horta. A nivell ambiental, cal treballar per la promoció de sistemes de producció de baix impacte ambiental i on es faci compatible la producció amb la conservació de la biodiversitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Per altra banda, cal facilitar l'accés a una alimentació de qualitat a tots els sectors de la societat. A més a més, el sector agrari té un enorme potencial en la creació de projectes d'agricultura social i terapèutica.

MÉS INFORMACIÓ

<http://sostenibilitat.paeria.cat/horta/viver-dagri-cultors-de-rufea>

DADES DE CONTACTE

Regidoria De Cultura, Ciutat i Transició Ecològica de l'Ajuntament de Lleida

☎ 973 700 455

✉ mediambient@paeria.cat

Persona de contacte:

👤 Joan Muntané Raich

✉ jmuntane@paeria.cat

